

## Navdihujoče petomajsko praznovanje



5. maja smo z mogočno slovesnostjo obeležili občinski praznik. Čestitke letošnjim najvišjim občinskim nagrajencem. Čestitke pa tudi ustvarjalcem kulturnega programa, ki je požel navdušenje velike množice

obiskovalcev. Ta se je po uradni slovesnosti, v družabnem delu praznovanja, še povečala – koncert Nine Pušlar je bil češnjica na torti letošnjega petomajskega slavlja.

2

## Po 13. letih se bo v Ajdoščini znova igral prvoligaški nogomet



Ajdoščina bo po sezoni 2010/11 spet imela nogometnega prvoligaša. Primorje je v zadnjem, 30. krogu v 2. slovenski nogometni ligi v gosteh igralo 0:0 s sezanskim Taborom in s tem le še povečalo prednost pred Nafto, ki je ostala brez točk proti Dravinji. Ajdovski nogometaši, ki jih vodi trener Milan Anđelković, so s tem ponovili izjemen uspeh in bodo po 13 letih vnovič zaigrali v prvi ligi. »Dve sezoni smo počasi gradili trenerski štab in letos je kmalu začelo kazati na dobro

sezono. Uspeh je prišel, preboj v prvo ligo, česar smo se pošteno povedano malo bali, saj to za sabo potegne še dodatne finančne zahteve. Ampak to so zdaj sladke skrbi, čas je za veselje,« je ob bok zgodovinski uvrstitvi povedal predsednik ND Primorje Bojan Adžić.

Ajdovski nogomet je tako zopet z zlatimi črkami zapisan v nogometni zgodovini, česar so pretekli vikend najbolj razveselili zvesti navijači, ki so v Sežano množično odšli podpret Sinove burje.

## Marx in Primorje

Po padcu komunizma se je na Karla Marxa (sistematično) pozabljal, le še Žižek se kdaj spomni nanj. Recimo o tem, da stanje proizvodnih sredstev pogojuje celotno družbeno nadgradnjo, če močno poenostavimo osnovno marksistično teorijo ekonomije in zato nam ni treba brati vse treh delov Kapitala.

Namreč, ko je Ajdoščina (kot mesto) premogla več delovnih mest kot je štela prebivalcev, je nastalo tudi veliko športnih kolektivov, ki so dokaj hitro napredovali po hierarhičnih lestvicah oziroma ligaških tekmovanjih. Občinska malha ni zadostovala za vedno večje uspehe in s tem ambicije klubov.

Zato je vsemogočna 'koordinacija', ki so jo sestavljali aktualni predsedniki – občine in izvršnega sveta ter ZK, SZDL, sindikata in mladine, športne klube 'razdelila' med velika in uspešna podjetja. SGP Primorju je pripadlo NK Primorje, že zaradi imena (klub je bil sicer starejši od podjetja), če ne zaradi pretežno moške delovne sile in priseljenih, kjer je nogomet še višje na lestvici vrednot. Fructalu so dodelili košarko, Lipa je prevzela moški rokomet, Mlinotest ženski, Tekstina pa kegljanje. Rokometaši in rokometiške so občasno celo presegle republiški okvir in nastopali v medrepubliških ligah (rang 2. lige), košarkarji še prej v enotni drugi ligi (stran 28), Tekstina pa kar v 1. državni ligi (resnici na ljubo je bilo kegljanje razvito zgolj v zahodnem delu Juge).

In kje je zdaj Marx? Ko so začele padati domine, so začeli usihati tudi klubi. In ko se je Ajdoščina gospodarsko spet postavila na noge in stopa po poti stare slave, so nas presenetile tako športnice kot športniki – rokometiške so v občino dostavile sploh prvo 'kanto', kot v žargonu pravijo pokalu, nogometaši pa so v Pogačarjevem slogu prifiniširali do prve lige. Izjemno! Morda pa ima Marx vendarle prav!

Zanimivo pa je, da so vsi športi uspevali brez čiste osnove – namreč atletike. Res ni prijetno lučati kopja v burji, suvati kroglo pa že. Atletika je vsestranska in trenerji lahko že zgodaj ocenijo in usmerijo otroka v panogo, za katero ima predispozicije. Nekaj podobnega velja za gimnastiko, ki je tudi ni bilo, pa se ji z novo dvorano na Policah obetajo lepši časi.

Ne moremo imeti hokeja na ledu (čeprav Kopitar igra v klimatsko vročem Los Angelesu), lahko pa dobro plavamo, ker imamo zunanji in notranji bazen ter tudi premalo poznani Plavalni klub (stran 30).

Se je pa pri vseh moštvenih igrah z žogo ob napredovanjih v višji rang tekmovanja praviloma zgodilo, da so bile potrebne okrepitve od zunaj, saj je (bil) lastni bazen igralcev pri tako razvejani paleti klubov preskromen. Nekaj časa še gre, potem pa se počasi pojavijo razpoke v klubih ter antagonizmi (bi dejal Marx) med domačimi in tujimi oziroma 'kupljenimi' igralci. Čeprav bi morala biti zgodovina najboljša učiteljica, pa človeštvo na globalni ravni skoraj iz dneva v dan ponavlja težke napake iz preteklosti. Na lokalni, v tem primeru športni ravni, pa je vendarle dozorelo spoznanje, da dolgoročno obstanejo le tisti klubi, ki gradijo in premorejo svojo lastno piramido od najmlajših navzgor, medtem ko prišleki predstavljajo dodano vrednost.

Nancy Vidmar

# Izvir navdiha, tok razvoja

5. maja smo na Lavričevem trgu veličastno proslavili naš občinski praznik, ki ohranja spomin na pomemben zgodovinski dogodek. Na ta dan leta 1945 je bila v Ajdovščini ustanovljena prva slovenska vlada po drugi vojni, to dejanje pa je imelo pomemben simbolni pomen za primorsko ljudstvo. Da naša preteklost tlakuje pot do novih ciljev je sporočala tudi letošnja slovesnost ob občinskem prazniku.

Župan Tadej Beočanin je v svojem nagovoru zaobjel pomembnejše mejnike razvoja naše skupnosti v zadnjih letih: »Naša skupna prizadevanja v preteklosti, so dokaz, da smo skupnost, ki zmore več. Ob tem prazničnem dnevu se zazrimo v prihodnost z upanjem in odločnostjo, da bomo nadaljevali našo pot s pogumom, inovativnostjo in medsebojnim spoštovanjem.« Županov govor je v celoti objavljen v reviji 5. maj, ki je izšla ob občinskem prazniku ter v kateri so predstavljeni tudi vsi letošnji nagrajenci. Najvišje, Petomajsko priznanje, je prejel Moški pevski zbor Srečko

Plesnega centra ADC, te so ponazarjale tok življenja ob mrzli reki. Moški pevski zbor Srečko Kosovel je dopolnil plesno zgodbo in s primernimi skladbami poudaril pomembnejše trenutke iz naše preteklosti. Idejna zasnova slovesnosti je delo Sande Hain, ki je skupaj s Petrom Avbarjem pripravila scenarij in glasbeni izbor. Plesale so plesalke in plesalci Plesnega centra ADC, mladinskih in članskih tekmovalnih skupin Saorsa, Divertirse in Modern. Plesne koreografije so spletli Alice Stojko Saliv, Leja Mesec, Taja Komac in Tine Oblak. V srčnem ritmu so s plesnimi gibi imenitno uprizarjali zgodbe – o Hublju, izviru našega navdiha, in znameniti rimski bitki, ki jo je na koncu odločila burja, o nastanku mesta, živahnem razvoju obrti in podjetništva ob Hublju, pa tudi kulturno-političnemu razvoju, pa o vojnah in zmagah, zadnja plesna zgodba pa je zazrta v prihodnost napovedala, da se bo ta dežela tako uspešno kot doslej razvijala tudi v prihodnje, saj naša skupnost utripa v enotnem srčnem ritmu. Sinhrono in nadvse doživeto odplesane sijajne koreografije z mnogimi solističnimi vložki so navdušile. Prav tako kot petje Moškega pevskega zbora Srečko Kosovel, ki je znova dokazal, da zagotovo sodi na velike odre. Občinstvu na proslavi pa se je priljubil tudi s svojo zahvalo za prejeto priznanje – pevci so zapeli njihovo najbolj priljubljeno skladbo Žabe. Obe zgodbi, kulturno in protokolarno, je graciozno in tekoče povezala voditeljica Tina Velikonja. Sledil je še družabni del praznika, koncert Nine Pušlar in njene zasedbe na sijajnem velikem odru. w

Tudi letošnja proslava je, tako



kot je v naši občini že v navadi, nastajala ob sodelovanju lokalnih ustvarjalcev in poustvarjalcev. Ponosni smo lahko, da se naša skupnost ob odličnem vsestranskem razvoju zmore pohvaliti tudi z vrhunskimi in nadvse kreativnimi snovalci kulturnih doživetij. Čestitke vsem, ki ste sodelovali pri ustvarjanju letošnje petomajske zgodbe!

Foto: Jan Čermelj in Klemen Batagelj



Kosovel, ob letošnji častitljivi 80. obletnici. Zlate znake pa so prejeli mladi podjetnik Tomaž Bizjak, jadralski padalec Damjan Pregelj, gospodinja v gostilni Pri Maksu Jožefa Bratina, Plavalni klub Ajdovščina ob svoji 10. obletnici delovanja ter zgodovinar Drago Sedmak.

Poseben in doživet pa je bil tudi kulturni program proslave, ki je temeljil na plesnih uprizoritvah



# Dom starejših občanov Kresnice že sprejel starostnike

**V nov dom starejših občanov Kresnice se je že preselilo 149 stanovalcev. Več kot 15-milijonska investicija, za katero je Občina zagotovila zemljišče, pomoč pri javnih naročilih in nakupu opreme, je z aprilom uradno prešla v uporabo, v maju pa so izvedli še selitev.**



Po dveh letih od postavitve temeljnega kamna za gradnjo novega Doma starejših občanov Kresnice, je objekt že sprejel stanovalce. Uporabno dovoljenje za več kot 15-milijonsko investicijo je bilo pridobljeno konec leta, v začetku aprila je bil

objekt uradno prevzet – v teku je selitev opreme in privajanje na novo domovanje. Sodobno zasnovan dom starejših občanov v štirih nadstropjih zaobsega 9000 kvadratnih metrov površin, kar je skoraj trikrat več od obstoječe stavbe, nudi sodobno opremljene

prostore, šest oddelkov s po 20 stanovalci v ter dva oddelka s po 12 stanovalci za osebe z demenco ter oddelk za izolacijo. Ne zgolj boljši bivalni standard, temveč tudi kvalitetnejši pogoji dela in storitve za oskrbovance, zlasti tiste z demenco, bodo obogatile tako stanovalce kot tudi zaposlene. Kot izpostavlja direktorica DSO Kresnice Tanja Stibilj Slemič je to izjemna pridobitev: »Delujemo v novih, večjih, svetlih prostorih, ki nudijo prijaznejše bivanje našim stanovalcem in prijetnejše delovno okolje zaposlenim. Tako za stanovalce kakor tudi zaposlene je to velika sprememba, ki bo od vseh nas terjala še precej prilagajanja, strpnosti ... Glede na to, da smo v preteklih dneh več kot očitno pokazali, kaj vse in koliko zmoremo (preseliti vse stanovalce v enem dnevu je resnično velik uspeh) me ni strah, da ne bi zmogli tudi med te nove zidove prenesti vse tisto dobro, kar se je nabralo v preteklih štiridesetih letih v zdaj že »starem« domu. Uresničila se nam je želja po novih prostorih, vsaj tako velika ali pa še celo večja pa je želja, da bi pristojni odločevalci nemudoma poskrbeli, da bi zaposlitve v domovih postale za mlade privlačne, v družbi spoštovane in ustrezno plačane. Nihče od nas si namreč ne želi, da bi obstali ali celo stopali korake nazaj,« je še izpostavila direktorica.

Pri selitvi so pomoč ponudili v zdravstvenem domu, civilna zaščita, taborniki so pomagali

seliti postelje, naprave in stroje so selili serviserji, v pripravljenosti je bilo več prostovoljcev. V novi stavbi je 36 dvo- in 72 enoposteljnih sob, še pet enoposteljnih sob je na voljo za



izolacijo ali začasno namestitev. Vse sobe so sodobno opremljene, imajo kopalnico, v zgornjih nadstropjih tudi balkon. V vsakem nadstropju so oddelki povezani s skupnim prostorom, namenjenim druženju, ter prostorom za osebje. Stanovalci imajo v vsakem oddelku na voljo tudi skupni prostor z manjšo kuhinjo. Ob upravnem

delu so v stavbi še prostori za zdravstveno oskrbo stanovalcev, kapela, jedilnica z večnamenskim prostorom, prostori za frizerja in pedikerja, fizioterapijo in delovno terapijo. Novost je tudi nov prostor za dnevno varstvo, ki bo sprejel do 12 oseb in bo pričel delovati nekoliko pozneje.

Celotna vrednost naložbe trenutno znaša več kot 15 milijonov evrov. Največji del naložbe je bil pridobljen z nepovratnim denarjem iz EU in države, preostali del bosta pokrila Dom starejših občanov ter vložek Občine Ajdovščina, ki je zagotovila zemljišče, pomagala pri izvedbi arhitekturnega natečaja in javnih naročil in nakupu opreme. Uradno odprtje doma starejših občanov zaenkrat še ni predvideno, najprej je pomembno, da se tako stanovalci kot zaposleni dodobra privadijo na novo domovanje, še sporočajo iz novega Doma starejših občanov Kresnice.



## V nekdanji stavbi DSO bodo socialno-varstvene storitve

**Občina Ajdovščina načrtuje v nekdanji stavbi Doma starejših v Ajdovščini okrepiti socialno-varstvene storitve za starejše in ranljive skupine. Poleg storitev za kvalitetno oskrbo starejših se v objektu načrtuje tudi ureditev prostorov za bivalno enoto VDC-ja in prostor za dnevno varstvo oseb s posebnimi potrebami.**

Občina Ajdovščina je na Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj naslovila vlogo za prenos objekta Doma starejših občanov v lastništvo Občine Ajdovščina. Za lokalno skupnost je bistvenega pomena, da ostane objekt v sklopu socialno-varstvenih storitev, ki bodo okrepile ranljive skupine, zlasti starostnike. V nekdanji stavbi Doma starejših občanov se načrtuje več raznolikih vsebin, vezanih na dejavnosti, ki jih starejši potrebujejo, kot so denimo stanovanjske skupine za starejše. Predviden je oskrbni center, ki bo omogočal raznolike storitve za starejše prebivalce na območju celotne občine. Te storitve so povezane zlasti z zagotavljanjem obrokov in drugih storitev (pranje, likanje, vzdrževanje vrta, pripravo drv, nakup osnovnih dobrin, čiščenje

...). Oskrbni center bo stičišče pomoči starejšim, ki bivajo doma v mestu in okoliških vaseh, vendar ne potrebujejo še storitve pomoči na domu, pač pa zgolj posamezne podporne storitve po vzoru storitev socialnega servisa. Načrtuje se tudi multimodalni razvojni center za socialne inovacije za aktivno in zdravo starost, ki ga snujemo v sodelovanju z Univerzo v Ljubljani. V delu stavbe se načrtuje tudi ureditev prostorov, namenjenih socialnim storitvam za bivalno enoto VDC Ajdovščina-Vipava – predvidena je vzpostavitev bivalne enote in prostorov za dnevno varstvo uporabnikov VDC. Prostori za dnevno varstvo bodo na voljo tudi za osebe s posebnimi potrebami, zlasti tiste z motnjo v duševnem razvoju – zanje so predvideni prostori za začasno namestitev.



1. maja je potekala še zadnja budnica DSO

Zagotavljanje kapacitet za različne oblike varstva, pomoči starejšim in ranljivim skupinam v občini, je pomemben cilj in interes Občine Ajdovščina. Predlagane nove vsebine obstoječe stavbe Doma starejših občanov bodo omogočile

zagotavljanje uravnotežene in kvalitetne socialno-varstvene infrastrukturne opremljenosti mesta, občine in tudi regije. »Želimo si, da programi, ki jih načrtujemo, dopolnijo ponudbo socialno-varstvenih storitev na našem območju,« izpostavlja

župan Tadej Beočanin, ki se obenem veseli, da se je investicija v nov dom zaključila. »Veseli me, da se je investicija novega doma Kresnice uspešno zaključila in da so vsi stanovalci preseljeni. Želimo jim prijetno bivanje v novih prostorih. Kot Občina smo se maksimalno potrudili, da je investicija ugledala luč sveta in da smo vsaj deloma zaslužni za to, da se je uspešno izpeljala. Poleg novega doma, ki bo nudil najvišjo kakovost storitev za naše starostnike, želimo storitve za starejše še okrepiti. Nekdanji objekt Doma starejših je za to odlična priložnost, saj želimo tudi v prihodnje krepiti ponudbo socialno-varstvenih storitev na našem območju ter starejšim zagotavljati infrastrukturo in programe za kvalitetno, življenja polno starost.«

## Razvojni forum

# V lovu na nove priložnosti

V Ajdovščini je 21. maja potekal razvojni forum, ki sta ga gostili Občina Ajdovščina in Poslovna akademija Finance. Srečanje je doprineslo odlična izhodišča za nadaljnji razvoj regije in za naslavljanje aktualnih izzivov. Obenem je bil razvojni forum namenjen tudi županovemu letnemu sprejemu gospodarstvenikov in obrtnikov.



Občina Ajdovščina in Poslovna akademija Časnik Finance sta v sklopu že drugega razvojnega foruma v Ajdovščini pripravili zanimivo debato o razvojnih priložnostih v občini in širši regiji. Na forumu je bilo moč slišati o razvojnih načrtih Občine Ajdovščina, ki prednjači na marsikaterem področju in je zgled načrtnega in strateško zasnovanega gospodarstva. Z gospodarstveniki iz celotne regije pa se je razpravljalo o razvojnih potencialih in ambicijah ter kako za vse to zagotavljati najboljše kadre. Predstavljeni so bili primeri dobre prakse podjetja v tujini, ki jih je predstavil Rok Sekirnik, vodja razvoja procesov na BIA Separations. Kristjan Vidmar (Golden Ring), ki skupaj z Davidom Ličnom ustvarja butično proizvodnjo žlahtnih sirov, je z gosti razkril poslovne priložnosti mikro živilcev. Zakaj so posebna razvojna območja pomembna, kje bi lahko bila in kaj bi z njimi dosegli, je predaval Gorazd Orešek in večkrat izpostavil, da je Ajdovščina na več področjih zgled dobre prakse. Na dveh okroglih mizah pa se je z zanimivi gosti razpravljalo o tem, kaj potrebuje regijsko gospodarstvo. Sodelovali so: Mija Lorbek, direktorica GO!2025, Tine Tomažič, direktor za inženiring in programe, Pipistrel

Aircraft, Matevž Frangež, državni sekretar na MGTŠ ter Samo Turel, župan MONG. Kako 'loviti' talente in kako krepiti podporno podjetniško okolje, pa je sklenila okrogla miza z vodjo kadrovske službe na INCOM-u Aniso Faganelj in Brigito Habjan Štolfa, direktorico Severno Primorske Gospodarske zbornice.

Vsi navzoči so se ob udeležbi gostov iz vse regije, predstavnikov politike ter ajdovskih podjetnikov, ki jih je obenem združilo tudi povabilo na tradicionalno srečanje podjetnikov zgornje Vipavske doline, strinjali v trditvi, da Ajdovščina tlakuje uspešno razvojno pot. »Kar 62-% rast delovnih mest v zadnjih desetih letih je pokazatelj, kako načrtno in strateško smo zasnovali priložnosti za preboj gospodarstva. Gotovo se je moč strinjati v trditvi, da brez uspešnega gospodarstva družba težko snuje nadaljnje plasti razvoja. Danes stojimo pred izzivi, ki zahtevajo združene napore in jasno usmerjenost v prihodnost. Občina Ajdovščina je bila venomer vajena prilagajati jadra spreminjajočemu se svetu, hkrati pa je ohranjala svojo edinstveno identiteto in vrednote,« je na srečanju izpostavil župan Tadej Beočanin.

Foto: Jure Makovec



# Odprtje prostorov Elite Nagode

Konec aprila je v poslovni coni Pod železnico potekalo uradno odprtje prostorov podjetja Elita Nagode, ki je ob tej priložnosti postavilo tudi posebno obeležje, kapelico sv. Marka, zavetnika gradbincev in zidarjev. Dogodka se je udeležil tudi župan Tadej Beočanin.



Na območju poslovne cone Pod železnico je bilo 25. aprila popoldan slovesno. Podjetje Elita Nagode je namreč uradno počastilo odprtje svojih novih poslovnih prostorov. Leta 2019 so s podporo lokalne skupnosti uspeli odkupiti zemljišče v novi poslovni coni Mirce, kjer so zgradili nov poslovni objekt. Novi prostori obsegajo 400 m<sup>2</sup> pisarniških površin, 400 m<sup>2</sup>, ki jih bodo namenili delavnicam, na 500 m<sup>2</sup> pa bodo uredili skladiščne prostore. Ob tem objektu so postavili tudi posebno obeležje – kapelico sv. Marka, med drugim tudi zavetnika gradbincev in zidarjev.

Začetki podjetja Elita Nagode segajo v leto 1989, ko je lastnik podjetja Marko Nagode, po izobrazbi gradbeni tehnik, pridobil dovoljenje za opravljanje obrtne dejavnosti, natančneje

gradbenih del ter opravljal dela kot samostojni podjetnik. Kmalu za tem je s še dvema samostojnima podjetnikoma ustanovil družbo, ki je opravljala gradbena dela tako doma kot tudi v tujini. Podjetje je usmerjeno k celostnim rešitvam, od svetovanja, gradnje objektov, sanacij in adaptacij do zaključnih gradbenih del, vključno z ureditvijo okolice. Ne da se prešteti, koliko stavb, streh, poslopij, otroških igrišč in drugih projektov v naši skupnosti



je spravljenih pod streho pod okriljem podjetja Elita Nagode. Pri vsem delovanju je pomembno tudi to, da podjetje ne pozablja na okolje, v katerem delujejo, zato prispevajo tudi družbi, predvsem skozi podporo raznih športnih panog in kulturnih dogodkov. Veliko zahvalo jim je na tem področju na slovesnosti izrekel župan Tadej Beočanin, ki je med drugim izpostavil: »Naša zahvala za ves vaš doprinos lokalni skupnosti pa je v času neprecenljiva. Vaše podjetje, osnovano na tradicionalnih družinskih vrednotah, okrepljeno z močnim socialnim čutom, je svetel zgled družbeno-odgovornega podjetja, ki s podporo družabnih in športnih aktivnosti svojih so-občanov prispeva h kakovostnejšemu življenju v skupnosti. Na kar smo kot Občina seveda izjemno ponosni!«

Slovesnost so s svojimi ubranimi glasovi popestrili člani okteta Castrum, nove prostore ter odprtje obeležja kapelice sv. Marka je blagoslovil župnik Zoran Zornik.

# Zaključena izgradnja komunalne infrastrukture v PC Črniče

Poslovna cona Črniče se je s pridobljenimi sredstvi z razpisa gospodarskega ministrstva komunalno opremila in s tem medse privabila več kot 10 gospodarskih subjektov, ki so tam že zaključili svojo gradnjo. Občina je za širitev Poslovne cone Črniče z razpisa pridobila več kot 710.000 evrov nepovratnih sredstev.



Izgradnja komunalne infrastrukture in zunanja ureditev Poslovne cone Črniče je nared. Celotno območje PC Črniče zaobsega 29.434 m<sup>2</sup> od tega je dobrih 24.000 m<sup>2</sup> namenjenih poslovnim površinam, preostanek pa komunalni infrastrukturi. S

širitvijo območja so se ponudile nove priložnosti za širitev in razvoj podjetništva na prometno dobro dostopnem območju na zahodnem delu naše občine. Izvajalec, podjetje Kolektor CPG, je že zaključilo s komunalnim opremljanjem. Znotraj novega poslovnega območja se je

zgradilo 470 metrov komunalne kanalizacije, 670 metrov kanalov za padavinsko vodo in za 320 metrov nove vodovodne napeljave. Kanalizacija je povezana na novo malo komunalno čistilno napravo, veliko 150 enot. Med posameznimi parcelami znotraj območja je zgrajenih za 3.300 m<sup>2</sup> cest in poti. Občini Ajdovščina je na razpisu MGRZ za ta projekt uspelo pridobiti za dobrih 710.000 evrov nepovratnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Večji del parcel znotraj novega območja je že zasedenih, tu bo gradilo ali že gradi več kot 10 gospodarskih subjektov.

# Nova občinska prometna strategija

Občina Ajdovščina je leta 2017 prvič sprejela celotno prometno strategijo. Z izdelavo in sprejetjem nove Občinske celostne prometne strategije Občine Ajdovščina se nadaljuje proces celostnega in trajnostnega prometnega načrtovanja, ki bo zajemal mestna, primestna in podeželska območja občine. To bo prineslo pozitivne učinke tako na okolje kot tudi na bivanje in zdravje prebivalcev, hkrati pa se bodo izboljšale mobilnost, dostopnost in prometna varnost.



Trajnostno prometno načrtovanje pomeni premikanje na trajnosten način, kar predstavlja predvsem hojo, kolesarjenje in uporabo javnega potniškega prometa. Pomeni zagotavljanje

učinkovite in enakopravne dostopnosti za vse skupine prebivalstva, pri čemer je poudarek na omejevanju individualne uporabe motoriziranega prometa ter na spodbujanju trajnostnih načinov potovanja. Namen načrtovane prometne strategije, ki bo luč sveta ugledala v začetku leta 2025, je najprej definirati trenutno stanje

na področju prometa z njegovimi pozitivnimi in negativnimi platmi, nato pa opredeliti ključne korake do izboljšane prometnega načrtovanja ter utreti pot nadaljnjemu trajnostnemu razvoju mestnega prometa.

V procesu izdelave Občinske celostne prometne strategije je bistvena široka politična in strokovna podpora župana, občinskega sveta in celotne občinske uprave. Pomembno vlogo pri oblikovanju strategije pa boste imeli tudi občanke in občani občine Ajdovščina, saj se kot pešci, kolesarji, uporabniki javnega potniškega

prometa ali vozniki osebnih vozil najpogosteje soočate z lokalno značilnimi prometnimi situacijami. V tem oziru boste tudi sami povabljeni k udeležbi na delavnicah, javnih razpravah in drugih načinih vključevanja širše javnosti, ki se bodo izvajali v prihodnjih mesecih. Tako bo lahko oblikovanje vizije in ciljev strategije zajelo najširši krog vključenih deležnikov, hkrati pa bodo določeni in prepoznani tudi konkretni, ključni prometni izzivi ter predlagane najboljše rešitve, ki bodo omogočile še kakovostnejše življenje v občini.



**I FEEL SLOVENIA**

## Vabljeni k sodelovanju

Prva delavnica za občane bo potekala v sredo, 12. 6. 2024, ob 16. uri v Domu krajanov Ajdovščina, predhodne prijave niso potrebne. Vljudno vabljeni vsi zainteresirani, da se je udeležite v čim večjem številu!

# V Skriljah se gradi športni park

V vasi Skrilje so zahrumeli stroji za gradnjo novega športno - rekreacijskega objekta, ki bo namenjen druženju, izvajanju športnih in drugih dejavnosti, postavljena bodo tudi otroška igrala in fitnes na prostem. Vrednost investicije je ocenjena na nekaj več kot 640 tisočakov.



Nov športno-rekreacijski objekt v Skriljah bo zrasel tik ob vstopu v vas. Dvoetažni objekt bo poleg

urejenih notranjih prostorov za druženje in druge dejavnosti nudil tudi urejene zunanje

površine. Idejna zasnova, ki je bila usklajena s Krajevno skupnostjo Skrilje, predvideva ob objektu postavitev večnamenskega igrišča, otroških igral, fitnesa na prostem ter prostora za druženje s pokritim odrom. Urejena bodo parkirna mesta, dostop bo prijazen tudi invalidom. Občina je poskrbela za odkup zemljišč, v teh dneh so zabrnili stroji za gradnjo, za realizacijo investicije je v proračunu rezerviranih nekaj več kot 640.000 evrov.

# Zahrumeli stroji za urejanje PC Gobi

Občina Ajdovščina je bila uspešna na kohezijskem ministrstvu in za gradnjo komunalne infrastrukture za širitev PC Ajdovščina, območja Gobi, pridobila 1,6 milijona evrov. Stroji za gradnjo so zahrumeli sredi maja, dela bodo potekala do pozne jeseni.



Namen projekta «Gradnja komunalne infrastrukture v poslovno ekonomski coni Ajdovščina – širitev Gobi» je dodatna ureditev in razširitev poslovne cone Ajdovščina ter s tem zagotovitev pogojev za razvoj podjetij, kar bo pozitivno prispevalo h krepitvi podjetniškega okolja tako na občinski, regionalni kot nacionalni ravni. V sklopu investicije bo zgrajena komunalna in ostala infrastruktura. Prav v teh dneh so zahrumeli stroji za

gradnjo kanalizacijskega omrežja z ločenima sistemoma komunalne in padavinske kanalizacije, zgrajeno bo vodovodno omrežje, postavljena javna razsvetljava, elektroenergetski in telekomunikacijski vodi. Predvidena je tudi gradnja plinovoda ter urejanje območja s prometno navezavo na Tovarniško cesto na vzhodni strani ter dodatna ureditev priključka na cesto v Poslovni coni Mirce na zahodu. Dela bodo zaključena do konca meseca oktobra.

# S septembrom bo zaživel vrtec na Otlici

Dolgoletna želja po vrtcu na Otlici se bo s prihodnjim šolskim letom udejanjila. V prostorih Osnovne šole Otlica bo s septembrom na voljo oddelek vrta z dnevnim programom za otroke, stare od 3 do 6 let. Deloval bo pod okriljem Otroškega vrta Ajdovščina.

Na Osnovni šoli Otlica bodo s septembrom odprli polovični oddelek vrta, ki bo deloval pod okriljem Otroškega vrta Ajdovščina. Prostor in prehrano bodo urejali v večini z Osnovno šolo, kadre bo zagotovil Otroški vrtec Ajdovščina. Doslej je na Otlici že potekal skrajšan program, Cicibanove urice, namenjen skrajšani obliki varstva. »Organizirali smo Cicibanove urice, skrajšano obliko vrta, dvakrat oziroma trikrat tedensko po štiri ure.

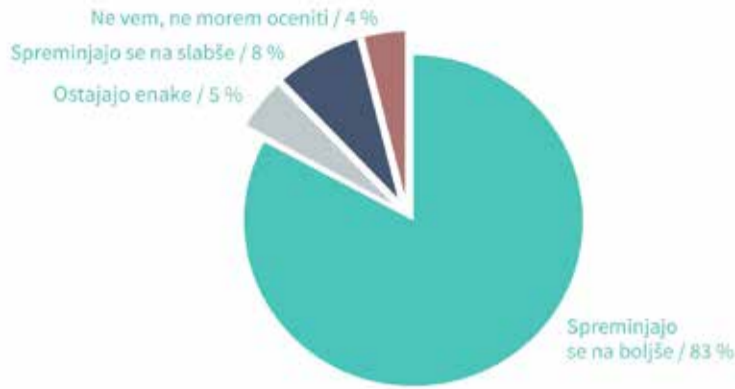
Imeli smo vedno polno skupino, med 10 in 14 otrok,« pojasnjuje ravnateljica Danijela Likar, ki se veseli nove pridobitve. »Na Gori je veliko mladih družin, stari starši so še zaposleni, oddaljeni smo od centrov, vrtec ima prostorske težave. Vse to se bo rešilo.« Prostora na šoli je dovolj, prehrana bo zagotovljena na šoli, za kadre bo poskrbel Otroški vrtec Ajdovščina, tako da bo septembra vse nared za sprejem otrok.





# Znani so rezultati ankete o nadaljnjem razvoju občine Ajdovščina

Občina Ajdovščina je z namenom pridobitve odziva občank in občanov izvedla anketo o nadaljnjem razvoju občine Ajdovščina. Anketni vprašalnik je izpolnilo 1691 anketirancev, ki v večini podpirajo bliskovit razvoj občine in si podobno intenzivnega razvoja želijo tudi v bodoče. Rezultate ankete objavljamo v nadaljevanju.



f: Ocena spreminjanja razmer v občini Ajdovščina.

Z anketo o nadaljnjem razvoju občine Ajdovščina smo želeli občankam in občanom podati možnost, da podajo svoje mnenje o zadovoljstvu z dosedanjim razvojem občine ter da s svojimi predlogi vplivajo na njen nadaljnji razvoj na gospodarskem, družbenem in okoljskem področju. Občina Ajdovščina je namreč prišla do točke, ko se mora odločiti, kako naprej - ali nadaljevati doslej zastavljeno vizijo razvoja ali posvetiti pozornost (tudi) drugim področjem.

Podatki so bili zbrani preko anketnega vprašalnika, zbiranje podatkov je potekalo od 21. decembra 2023 do 15. januarja 2024. Da bi zagotovili čim večjo dostopnost ankete in posledično visoko stopnjo sodelovanja javnosti pri podajanju predlogov za nadaljnji razvoj občine Ajdovščina, je bila tiskana oblika anketnega vprašalnika poslana v vsa gospodinjstva v občini Ajdovščina, spletna anketa pa je bila dostopna preko spletne strani Lokalne Ajdovščina.

Analiza anketnega vprašalnika, ki ga je izpolnilo 1691 anketirancev, temelji na metodi kvantitativnega zbiranja podatkov. Razdeljen je na splošni del in devet specifičnih tematskih sklopov. Povprečna starost anketirancev je 44,3 leta. 48 % anketirancev, ki je navedlo kraj bivanja, je iz mesta Ajdovščina,

52 % pa iz okoliških naselij.

Občani občine Ajdovščina se večinoma strinjajo, da se razmere v občini spreminjajo na boljše in da je v zadnjem času občina Ajdovščina postala inovativna in prebojna, na nekaterih področjih celo vodilna v državi. Podpirajo pretekli bliskovit razvoj občine in si podobno intenzivnega razvoja želijo tudi v bodoče. Čeprav so mnenja o tem, katerim področjem bi morala Občina nameniti več pozornosti, precej deljena, se največ sodelujočih v anketi strinja, da so to prometna infrastruktura, investicije v podeželje in manjše zaselke, zdravstvene storitve, kultura in razvedrilo ter vrtci in šole. Tudi ajdovsko gospodarstvo je po oceni anketirancev zelo uspešno, strinjajo se namreč, da mora Občina gospodarstvo podpirati z različnimi ukrepi, ob tem pa predlagajo, da se razvoj gospodarstva v prihodnje usmeri v visokotehnološke panoge. Na področju turizma si občani želijo, da ta ohrani svojo butičnost in edinstvenost. Predlagajo, da Občina razvoj turizma in novih nastanitvenih turističnih kapacitet podpira v večji meri kot doslej. Ocenjujejo pa tudi, da v občini, predvsem v centru mesta, primanjkuje gostinske ponudbe.

Mnenje občanov glede zadovoljstva s trendom večanja gostote prebivalstva v mestu Ajdovščina, je deljeno: 43 % se s takim trendom strinja, 38 %

pa ne. Tudi pri oceni živahnosti mestnega središča po prenovi so mnenja občanov deljena. Pri analizi je moč sklepati, da je več takih, ki se s trditvijo, da je »mestno središče po prenovi živahno in polno življenja«, strinjajo, kot tistih, ki se s trditvijo sploh ne strinjajo, je pa iz razdeljenosti odgovorov mogoče sklepati, da si občani želijo še več življenja v središču mesta. Sklepamo lahko, da si tudi v luči vse večjega števila prebivalcev v občini anketiranci želijo, da bi Občina Ajdovščina tudi v prihodnje podpirala gradnjo stanovanj, pri čemer se strinjajo tako s širitvijo individualne stanovanjske gradnje na podeželju kot z gradnjo stanovanjskih kapacitet v mestu.

Večina anketirancev v starosti nad 65 let se strinja, da občina Ajdovščina premore kvalitetno in pestro infrastrukturo za kvalitetno starost. Starejši občani radi živijo v občini Ajdovščina ne samo zaradi številnih programov, ki jih imajo na voljo, ampak tudi zaradi njenih naravnih danosti in prijaznosti ljudi. Hkrati pa navajajo pester nabor ukrepov za premagovanje vsakodnevnih ovir, s katerimi se posamezniki srečujejo. Mladi do 29. leta pa ocenjujejo, da Občina ne posveča dovolj spodbud za hitrejše osamosvajanje mladih. Večina anketiranih mladih meni, da v občini najbolj primanjkuje družabnih in zabavnih dogodkov za mlade, prostora za druženje ter stanovanj.

Občina Ajdovščina že danes ponuja pester nabor prireditvev, vendar si občani želijo še več koncertne ponudbe, gledaliških predstav ter kulturnih in kulinarčnih prireditvev. Anketiranci so svoje zadovoljstvo z večjimi prireditvami v občini ocenili s povprečno oceno 7,3. V zadnjem obdobju sta največ

vprašanih najbolj navdušila Koncert generacij in Ale v Pale.

Čeprav iz anketnega vprašalnika veje pester nabor predlogov, katerih disciplin oz. športnih vadb si občani še želijo, ocenjujejo, da je športnih vadb v občini na splošno dovolj. Izpostavljajo pa, da primanjkuje določene športne infrastrukture, med katerimi navajajo veliko športno dvorano, zunanji fitnes/vadbni park, plezalno steno, kolesarske proge in igrišča po vaseh.

Visok delež anketiranih ocenjuje, da je občina Ajdovščina prijazna do okolja in se z usmeritvijo občine v zeleno, okolju bolj prijazno energijo strinja. Proste površine v mestu bi namenili zelenim površinam. Hkrati pa se strinjajo, da je v mestu potrebno tudi nadalje omogočiti nove stanovanjske soseske, prav tako se precej strinjajo, da je razvoj mesta Ajdovščine nujno pogojen z njegovo širitvijo. Kmetijskih zemljišč pa za nadaljnji razvoj mesta ne želijo žrtvovati. Zelo so zadovoljni s projektom ozelenitve občine, t. j. s posaditvijo večjega števila dreves, grmovnic in trajnic tako po mestu kot po krajevnih skupnostih, ki ga je omogočila donacija Taje in Iva Boscarola. Svoje zadovoljstvo s projektom so občani ocenili z visoko povprečno oceno 8,4.

Zadovoljstvo občanov z delom župana, občinskega sveta in občinske uprave je zelo visoko, prav tako je visoka stopnja zadovoljstva z javnimi storitvami v občini. S povprečno oceno najmanj 4 na petstopenjski lestvici so ocenili organizacijo prevzemanja odpadkov v zbirnem centru Dolga Poljana (4,2), oskrbo z vodo (4,1) in s čistočo in urejenostjo mesta (4). S povprečno oceno najmanj 3,5 z odvozom smeti (3,8) in s cenami

komunalnih storitev v primerjavi s cenami okoliških občin (3,6). Najnižjo povprečno oceno, ki je še vedno dobra ocena (3,1), so podali zadovoljstvu s stanjem in vzdrževanjem cest v občini.

Anketiranci ocenjujejo, da razvoj občine Ajdovščina dobro poznajo. Visokih 83 % vprašanih trdi, da se razmere v občini spreminjajo na boljše in se strinjajo s trditvijo, da je v zadnjem času občina Ajdovščina postala inovativna in prebojna, na nekaterih področjih celo vodilna v državi. Podpirajo pretekli bliskovit razvoj občine in si podobno intenzivnega razvoja želijo tudi v bodoče. Čeprav so mnenja o tem, katerim področjem bi morala Občina nameniti več pozornosti, precej deljena, se največ sodelujočih v anketi strinja, da so to prometna infrastruktura, investicije v podeželje in manjše zaselke, zdravstvene storitve, kultura in razvedrilo ter vrtci in šole. Ob tem podajajo številne predloge, katerim projektom naj se Občina v bodoče posveti.

Župan Tadej Beočanin je ob prejetih rezultatih analize anketnega vprašalnika pozitivno presenečen nad odzivom občank in občanov in se na tem mestu zahvaljuje vsem, ki so podali svoje mnenje o tem, kako in kam naj se občina Ajdovščina usmeri nadalje. »Z gotovostjo bodo rezultati pomembna osnova in hkrati temelj, ko bomo gradili tako nove strateške dokumente kot snovali konkretne načrte na terenu. Že večkrat se je namreč dokazalo, da so mnenja s 'terena' tista, ki dajejo prave usmeritve. Ob pomembni zasnovi, upoštevajoč vsa mnenja, pa lahko pridemo bistveno dlje od načrtovanega. Hvala vsem, ki ste se povabilu k izpolnjevanju ankete odzvali in pomembno prispevali k nadaljnjemu razvoju naše skupnosti.«



# Mlinarkam županovo priznanje za izjemne dosežke

Po izrednem uspehu, ki so ga dosegle, je rokometašice ŽRK Mlinotest župan Tadej Beočanin povabil na sprejem v Vipavski Križ. Ekipa je osvojila Pokal Slovenije in ime Ajdovščine ponese v sam državni vrh. Čestitke rokometašicam, naj bo zmagovito tudi v prihodnje.



Grajska klet Vipavskega Križa je ponosno odzvanjala v zmagovitih ritmih, ki so jih v Ajdovščino prinesla članice ŽRK Mlinotest. Na finalni tekmi so namreč pometle s konkurenco in prepričljivo ugnale rokometni klub iz Litije. Slednje je ženski roket v Ajdovščini z zlatimi črkami zapisalo v zgodovino z osvojenim lovoričkom – Pokalom Slovenije. Ponovna ženska rokometni renesansa pravzaprav traja od sezone 2019/20, ko so mlinarke z osvojenim drugim mestom v državnem prvenstvu nadgradile svoj preboj in napovedale uvrstitve v sam državni vrh.

Njihova pot se je le še vzpenjala. Prav za lansko sezono 2022/23 bi lahko rekli, da je bila ena izmed najuspešnejših v klubski zgodovini, saj je Mlinotest poleg osvojitve 2. mesta v državi, dodal še 3. mesto na Pokalu Slovenije, ki je potekal v Ajdovščini. Toda že pred koncem aktualne sezone 2023/24 so Ajdovke presegle vse klubske mejnike v svoji bogati zgodovini. Najprej so oktobra 2023 v superpokalu Slovenije zasedle drugo mesto, z odličnimi predstavami so se prebile med TOP16 (1/8 finala) v evropskem pokalu, kot piko na i pa je sledila še prva trofeja z naslovom najboljših v Pokalu

Slovenije. Ekipa je 4 tekme pred koncem v izjemnem položaju, da ponovno osvoji naslov državnih podprvakinj v 1. A državni ligi. V klubu so v zadnjih sedmih letih napravili ogromen korak pri delu v mlajših kategorijah. Kvalitetno delo se kaže v tem, da imajo reprezentantke v vseh mlajših kategorijah in seveda tudi članice niso nobena izjema. Če je bilo še nekaj let nazaj vpoklic v člansko izbrano vrsto prej izjema kot pravilo, pa se je to v nedavni preteklosti spremenilo. Najbolj so ponosni, da so iz lastne rokometniške šole v zadnjih petih sezonah lansirali v člansko reprezentanco Majo Svetik, Dominiko Mrmolja, Nušo Fegic, Nino Kovšca in Neno Černigoj.

»Zgodovina rokometna na Ajdovskem se bo z vsemi dosedanjimi uspehi in smelo zastavljenimi nadaljnjimi potmi z gotovostjo bogato pisala tudi v prihodnje. Prav naslednje leto bo klub praznoval 70. obletnico obstoja, kar bo dalo zalet na še mnoge, uspešne rokometniške zgodbe,« je na sprejemu mlinark povedal župan Tadej Beočanin in jim za njihov velik uspeh, osvojitve Pokala Slovenije, podelil županovo priznanje za izjemne dosežke.

Čestitamo!

# Tradicija oživljena!

Pihalni orkester Burja Ajdovščina je tudi letošnji prvi maj okrasil z budnico, ki je zaokročila najprej po podeželju, zaključila pa z mini koncertom na Lavričevem trgu v Ajdovščini. Pobuda za ohranjanje te prvomajske tradicije prihaja s strani orkestra, Občina Ajdovščina pa pokrije stroške avtobusa in malice.



Eden od razlogov za nastanek orkestra je tudi ohranjanje običajev, kot je budnica. Zato se članice in člani Pihalnega orkestra Burja Ajdovščina zavedajo, da je 1. maj delovni dan. Letos so na pot izpred Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina krenili že zelo zgodaj in še pred 6. uro zjutraj prebudili Colčane. Nato so se zapeljali na Vipavske griče in se ustavili na Planini, v Gaberjah, v Šmarjah, na Vrtočah, nenapovedano in kar po gverilsko sredi ceste v Velikih Žabljah (je ostajalo časa še za en postanek, pa so orkestraši med Kozjo paro in Žabljami izglasovali slednje), sledile so Dobravlje. Predzadnja postaja je bil Dom starejših občanov v Ajdovščini, še na stari lokaciji, kjer so jih stanovalci že željno

pričakovali, nato pa še zaključek pred množico navdušenih obiskovalcev na Lavričevem trgu. V lepem majskem jutru je bil orkester zgodnji uri navkljub dobrodošlo sprejet prav na vseh svojih postajah, v mnogih vaseh pa so pripravili tudi okrepčila in pogostitve. Godba je z budnico dosegla namen – druženje v duhu tradicije krepi prijazne medsebojne odnose v naši skupnosti. Lep odziv pa je navdušil tudi orkestraše, ki so se na letošnjo budnico odlično pripravili in predstavili pester in bogat glasbeni program. Tako bodo v prihodnje še z večjim veseljem vadili in se na prvomajska jutra zgodaj odpravljali na tradicionalno glasbeno potepanje.

# Zadihati s polnimi pljuči

Povprečno drevo proizvede približno 120 kg, velika drevesa pa tudi do 260 kg kisika letno. Količina proizvedenega kisika je odvisna od vrste drevesa, njegove starosti, velikosti, rasti pogojev, podnebja in drugih specifik. Zmnožek števila posajenih dreves v projektu »Ozelenitev javnih površin v Ajdovščini in njeni okolici« z navedeno količino kisika pri povprečnem drevesu pokaže, da bodo novo zasajena drevesa ajdovcem zagotovila dodatnih 140 ton kisika letno. Lahko bi rekli, da bomo z doniranimi zelenimi zasaditvami zadihali s polnimi pljuči.



Kisik je za človeka in druga živa bitja na Zemlji ključnega pomena. Najprej pomislimo na dihanje, a je kisik pomemben tudi za presnovo oz. razgradnjo

hranilnih snovi v energijo, za delovanje imunskega sistema in za ohranjanje vitalnih funkcij življenja. Za razliko od človeka ptice uporabljajo kisik tudi za

regulacijo telesne temperature.

Drevesa proizvajajo kisik med fotosintezo, poleg tega pa absorbirajo ogljikov dioksid iz atmosfere in pri tem sproščajo kisik kot stranski produkt. Zato so drevesa bistvenega pomena za ohranjanje kakovosti zraka v mestih in vplivajo na zdravje ljudi ter zmanjšanje učinkov podnebnih sprememb.

Naj nam bo rek »vsak vdih je lahko nov začetek« spodbuda, da vsak nov dan sprejmemo kot priložnost za svež začetek, ne glede na slabe izkušnje v preteklosti. Ne čakajmo da zbolimo, izboljšamo svoje življenje, oklenimo se ga kot se drevesa oprimejo tal s koreninami, tako močno, da nam ne bo niti najhujša burja prišla do živega.

# V Ajdovščini srečanje kriminalističnih tehnikov in forenzikov

V regijskem centru Civilne zaščite je potekalo srečanje kriminalističnih tehnikov in forenzikov, ki so svoje letno srečanje priredili prav v Ajdovščini. Zbrane goste iz vse Slovenije je nagovoril župan Tadej Beočanin.

Srečanje kriminalističnih tehnikov in forenzikov poteka že od leta 2003. Prvo srečanje je organizirala PU Celje, potem pa vsako leto druga policijska uprava in tudi Nacionalni forenzični laboratorij iz Ljubljane. Tokratno srečanje so 24. maja priredili v Ajdovščini. Uvodoma so se zbrali v regijskem centru Civilne zaščite, kjer jih je nagovoril župan Tadej Beočanin, ki je zbranim gostom predstavil občino, njene danosti in razvojne priložnosti. Izpostavil je, da sta izmenjava

izkušenj in povezovanje odlična popotnica za njihovo delo. Gostje so obisk nadaljevali z ogledom dveh visokotehnoloških podjetij, Pipistrela in C-Astrala, kjer so si ogledali tehnične značilnosti in varnostne elemente, pri katerih morajo biti pazljivi kriminalisti in kriminalistični tehniki. Ob obisku gostoljubja polne Vipavske doline bo njihovo srečanje z gotovostjo prineslo odlična izhodišča za njihovo predano in strokovno delo.





# Zlata trsna rumenica ogroža pridelavo grozdja v Vipavski dolini

Zlata trsna rumenica (*Flavescence doree*) je navarna bolezen, ki v vinogradih lahko povzroča velike težave. Trenutno imajo z obolenjem največ težav na Štajerskem, vendar zlata trsna rumenica predstavlja grožnjo tudi na Primorskem. V dvanajstih letih se je tudi v Vipavski dolini dodobra razširila in le vestnim vinogradnikom, ki spoštujejo predpise o obveznem zatiranju prenašalca gre zahvala, da razmere niso hujše.



Simptomi ukužbe z zlato trsno rumenico na sorti malvazija

Zlato trsno rumenico prepoznamo po značilnih bolezenskih znamenjih: splošna bledikavost okuženih trsov, rumenenje oziroma rdečenje listov in močno vihanje robov navzdol, zaradi slabše olesenitve tkiva so poganjki mlahavi in povešeni, grozički se posušijo).

S pomočjo prenašalcev (vektorjev) se zlata trsna rumenica lahko zelo hitro razširi po vinogradih na večjih območjih.

Najpomembnejši prenašalec zlate trsne rumenice je ameriški škržatek (*Scaphoideus titanus*). S svojim načinom prehranjevanja lahko prenaša fitoplazme iz okuženih na zdrave trse. Zlata trsna rumenica se lahko zelo hitro širi, če se skupaj znajdejo okuženi trsi in velika populacija

ameriškega škržatka. Ta kombinacija predstavlja veliko tveganje in največjo nevarnost za širjenje zlate trsne rumenice.

V Republiki Sloveniji se vsako leto pripravi Navodilo za izvajanje ukrepov za zatiranje zlate trsne rumenice in prenašalca in je namenjeno za izvajanje določb Uredbe o ukrepih za zatiranje in preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 85/2023) in sicer glede načina:

- pregledovanja rastlin trte v skladu s prvo alinejo drugega odstavka 8. člena uredbe;
- odstranitve in uničenja rastlin trte v skladu s prvim odstavkom 10. člena uredbe;
- spremljanja ulova ameriškega škržatka in beleženja podatkov o številu ulovljenih

ameriških škržatkov v skladu s četrtem odstavkom 11. člena in drugo alinejo drugega odstavka 14. člena uredbe;

- izvajanja zatiranja ameriškega škržatka oziroma tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi v skladu z drugim in osmim odstavkom 11. člena uredbe.

Navodilo je objavljeno na spletni strani: <https://www.gov.si/zlata-trsna-rumenica/>

**Priporočamo, da vinogradniki navodilo preberejo in opravijo predpisane ukrepe.** Tretiranja z insekticidi proti amerišskemu škržatku, ki je glavni vektor zlate trsne rumenice so obvezna. **Izbor sredstev in termini zatiranja bodo objavljeni na spletnih straneh Agromet in KGZ Nova Gorica in na telefonskem odzivniku 090 93 98 15.**

Informacije lahko poiščete tudi pri strokovnjakih za varstvo rastlin na KGZ Nova Gorica in na območnih izpostavah kmetijske svetovalne službe.

Pred tretiranjem s sredstvi, ki so nevarna za čebele, je potrebno odstraniti cvetočo podrast in izvesti druge preventivne ukrepe za varstvo čebel.

dr. Ivan Žežlina

## Namigi z Ajdovske tržnice Iz krušne peči

Kruh in krušna peč sta morda najbolj poznana simbola preživetja naše civilizacije. Kjer sta kruh in peč, je dom, je varnost in udobje. Z besedo kruh že od nekdaj označujemo marsikaj, kar je povezano s hrano in preživljanjem. "To je njegov kruh," rečemo za pridelovalca, ki na našo tržnico prinaša dobrote, ki so, ko jih kupimo in odnesem domov, tudi "naš kruh".



Letos bo z lokalnim pridelanim "kruhom" spet težko. Klimatske spremembe vse bolj kažejo zobe in letošnja vremensko zblaznela pomlad je odnesla sanje o vipavskih češnjah in marelicah. Na marsikaterem drevesu ni ostalo sadja niti za vzorec. Samo upamo lahko, da poznejšega sadja ne bodo pokončale poletne nevihte ali suša. Kdo je izgubil kruh? Kupci bomo v velikih trgovinah poiskali uvoženo sadje. Kaj pa pridelovalci? Ker poznamo razloge za letošnje pomanjkanje sadja, ne bi smeli vzdihovati nad cenami sadja, ki je na kakšni malo manj prizadeti legi vendarle ostalo. Ko ostajamo zvesti naši Ajdovski tržnici, pomagamo ohranjati ogenj v peči, iz katere jemo kruh.

Ko v povezavi z Ajdovsko tržnico omenjamo kruh, najprej pomislimo na kmetijo Pipan s Planine. Marta Pipan ob sobotah vstaja ob njih zjutraj, da zakuri v krušni peči, kjer speče tisti slasten kruh, ki ga Jože Pipan nato pripelje na Ajdovsko tržnico. Pipanova krušna peč je lahko prisposoda tudi za trud drugih ponudnikov. Vse se začne s skrbnostjo in predanostjo. Ob neki priložnosti je Marta Pipan povedala, da se čuti nekako dolžna ohranjati tradicijo domače peke kruha in da ne more pozabiti veselja vrčevskih otrok, ki so jo nekoč obiskali med peko kruha. Zdi se, da je s tem povedala vse. Nekdo mora skrbeti, da krušna peč ne ugasne, da so v naši dolini še vedno sadovnjaki in vinogradi. Nekdo mora vleči voz naprej, ko udari toča in je letina slaba.

Ta voz v naših krajih generacije vlečejo že več tisoč let. V

Ajdovščini, ki se je razvila na temeljih rimske Kastre, se vse bolj zavedamo pomena naše lokalne dediščine, tudi rimske. Lahko smo veseli, da obnovljen Lavričev trg dobesedno razkriva svoje tisočletne temelje, da se začnjenja prenova stolpa 8 in da lahko v mestu vse pogosteje srečujemo ljudi, ki z veliko entuziazma ohranjajo rimsko dediščino. Ajdovščina bo poleti gostila Festival poznoantične kulture Ad Fluvium Frigidum. Ajdovska tržnica, slikovito umeščena med dva rimska stolpa, se bo zato v soboto, 15. junija spremenila v rimsko tržnico. Poleg lokalnih ponudnikov dobrot, ki bodo ponudbi dodali pridih rimske kulture, bomo na tržnici lahko spoznali Rimljane, njihovo opravo, opremo, in predmete. Razveselili nas bodo interpretatorji žive zgodovine iz društva Vespesjan, novopečenega domačega društva. Bomo izvedeli, kaj so jedli Rimljani? Iz literature vemo, da je bil kruh osnova njihove prehrane in da so vojaki jedli preproste jedi iz lokalnih pridelkov. So Rimljani res izumili pomakanje kruha v vino? V zapisih pogosteje naletimo na podatek, da so se odžejali s pijačo posca, mešanico vode, vina in kisa. Pustimo se presenetiti. Če bo poletnemu rimskemu festivalu vreme končno naklonjeno, bomo izvedeli še marsikaj zanimivega.

Do takrat pa lahko vsako soboto obiščemo Ajdovsko tržnico, kupimo svež kruh iz prave krušne peči in vse drugo, kar nam in lokalnim ponudnikom predstavlja kruh.

Lučka Peljhan

## Navdih za prihodnje generacije

V sklopu projekta LAS Prehod na sonaravno oskrbo s hrano je Občina Ajdovščina organizirala delavnico, v okviru katere so bili učenci iz prilagojenega programa Osnovne šole Danila Lokarja deležni edinstvene priložnosti, da spoznajo svet trajnostnega prehranjevanja in ekološkega kmetovanja.

Delavnica je potekala v torek, 23. aprila. V prvem delu dneva so se učenci seznanili z osnovami projekta ter pomenom trajnostnega pristopa k prehranjevanju in kmetovanju. Tanja in Mitja Ipavec, lastnika kmetije, sta učencem z navdušenjem predstavila svoje delo in vizijo ekološkega kmetovanja. Raziskali so rastlinjake ter spoznali široko paleto rastlin, ki uspevajo na kmetiji Ipavec. Vrhunec dneva pa je bila zagotovo delavnica, na kateri so se učenci spoznali z različnimi vrstami semen in postopkom sajenja. Zagnano so sejali semena v lončke, ki so jih nato odnesli s seboj v šolo. Ta majhna semena pa nosijo v sebi lepe sanje o prihodnosti, saj bodo po vzklitju prerasla v



sadike, ki bodo krasile učni vrt šole in prispevale k ekološkemu kmetovanju ter trajnostnemu načinu življenja.

Ekološka kmetija Ipavec se s tem dogodkom ni le približala lokalni skupnosti, temveč je tudi posadila semena znanja

in navdušenja za trajnostno kmetovanje v srcih mladih generacij. Skupaj smo stopili korak bližje k bolj zdravemu, trajnostnemu in povezanemu načinu prehranjevanja ter odgovornega ravnanja z okoljem.

Aktivnost se je izvedla v okviru operacije sodelovanja LAS Prehod na sonaravno oskrbo s hrano, ki je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republike Slovenije preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 - 2020 / ukrep LEADER / podukrep 19.3.



## Zahvala sirarstva Kandus

Dušanka in Franc Kandus, ki sta zadnjih 20 let z izdelki iz kozjega mleka zalagala Ajdovsko tržnico, sta zaprla sirarno. "Vsem našim strankam, ki so nam toliko let zaupale, smo iz srca hvaležni. Hvala vsakemu posebej. Prav vaša zvestoba, spoštovane stranke, nas je vsa leta spodbujala pri delu," sta Kandusova zapisala ob zaključku prodaje na Ajdovski tržnici.



# Mladost na burji

Prisrčno pozdravljeni otroci in mladi, vključeni v program Mladost na burji. Šolsko leto se je s svojimi izzivi in novimi spoznanji hitro obrnilo in ko boste brali te vrstice, bo le še nekaj tednov do zasluženih poletnih počitnic. Iskrene čestitke vsem, ki ste izvedli vse aktivnosti na štirih področjih programa Mladost na burji in skupaj z nami ustvarjali bolj solidarno in vključujočo družbo. Devetošolce iz petih osnovnih šol – Osnovne šole Danila Lokarja Ajdovščina, Osnovne šole Šturje Ajdovščina, Osnovne šole Dobravlje, Osnovne šole Col in Osnovne šole Otlica, ki so osvojili Zlato Kastro, čaka še slovesna zaključna prireditve v juniju. Priznanja in značke bodo na slovesni prireditvi prejeli iz rok župana Tadeja Beočanina. Ponosni smo, da je v letošnjem šolskem letu v programu sodelovalo kar 1.477 otrok in mladih. Na tem mestu iskrena zahvala vsem vzgojiteljem, učiteljem in ostalim pedagoškim delavcem, ter sodelujočim organizacijam, ki verjamejo, da na mladih svet stoji.

Najbrž vam misli že uhajajo v brezskrbne počitniške dni. Vabimo vas, da tudi med poletnimi počitnicami živite vrednote programa Mladost na burji. Nekaj idej za junij smo zbrali v naslednjih vrsticah.

## Moja skupnost

Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina organizira Art market, v soboto, 15. junija na Lavričevem trgu. Dogodek bo namenjen predstavitvi in podpori mladih umetnikov ter izmenjavi in prodaji dobrin, rabljenih in unikatnih izdelkov. Pred zaključkom šolskega leta – 21. junija Mladinski svet Ajdovščina organizira Dan mladih, kjer se bodo s spremljevalnim programom predstavile mladinske organizacije iz lokalnega okolja. Razišči, kakšne počitniške aktivnosti in programe ponujajo društva in druge organizacije v kraju, kjer živite. Vključi se kot udeleženec ali daruj svoj čas in energijo kot prostovoljec oziroma pomočnik prostovoljcev.

## Moj prijatelj

Poletje je pravi čas za navezovanje novih prijateljstev in negovanje starih. Pošlji na dopust mobilni telefon, računalnik in drugo tehnologijo in preživi čim več časa s prijatelji. Odkrivajte okolico, obudite pozabljene družabne igre, izmislite si novo športno disciplino. V dobri družbi nikoli ne zmanjka idej. Mladi med 14. in 18. letom pa si privoščite zadnjo zabavo v sklopu Matineje - zabave za premlade. Zabeležite si datum 21. junij ob 19. uri, v ajdovski Hiši mladih in se pozabavajte ob uspešnem zaključku šolskega leta.

## Moje zdravje

Poletni meseci ponujajo veliko priložnosti za zdravo življenje. Zdrava, lahka sezonska hrana, veliko fizične aktivnosti v jutranjih ali večernih urah, dovolj tekočine in spanja ter zaščita pred soncem, pa si zmagal! Odkrivaj nove poletne jedi, pripravi si zdrav zajtrk. Kaj, ko bi poskusil z novo športno aktivnostjo ali novim hobijem ali osvojil novo tehniko sproščanja?

## Moj poklic

5. junija obeležujemo svetovni dan varstva okolja. Letošnja tema se osredotoča na ohranjanje tal in preprečevanje širjenja sušnih predelov. Kaj lahko storimo za naš planet? Uživajmo lokalno pridelano hrano, varčujmo z vodo in energijo, ločujmo odpadke, uporabljajmo kompost in si privoščimo vrtiček znotraj grede ali balkonskih korit.

Če ti zmanjka prostočasnih idej nas poišči na Facebooku »Mladost na burji« in na Instagramu »Program Mladost na burji«. Kotiček Mladost na burji se ponovno vrača v septembrski številki Latnika. Želimo ti lepe, doživete počitniške dni in se vidimo v novem programskem obdobju Mladost na burji.

Do takrat pa - naj živijo počitnice!



## Filmski teden Evrope na večer zadnjega šolskega dne

# Kino pod zvezdami: LOS BANDO

**V ponedeljek, 24. junija ob 21.00, bo v okviru Filmskega tedna Evrope na Lavričevem trgu potekala projekcija norveške družinske mladinske detektivske komedije Los Bando. Film predvsem namenjamo vsem šolarjem, za lep in družaben večer zadnjega šolskega dne.**

Skupaj s poletjem se pričanja tudi Filmski teden Evrope, ki v organizaciji slovenske regionalne točke Europe Direct prinaša sodoben evropski film v mnoga slovenska mesta – tudi Ajdovščina že vrsto let sodeluje v tem zanimivem kulturnem projektu, namenjenem promociji dobrega evropskega filma. Tako

bo letos film pod zvezdami zaznamoval prihod počitnic – prav na večer zadnjega šolskega dne, v ponedeljek, 24. junija ob 21.00, bo na Lavričevem trgu potekala projekcija odlične mladinske komedije o čudoviti klapi neprilagojenih, ki se odpravijo na »road trip«, da bi uresničili svoje sanje. Ogle



filma bo brezplačen, za osvežitev pa bo poskrbel ajdovski Incom.

piNa



filmski teden evrope



Sofinancira Evropska unija



EUROPE DIRECT Koper · Capodistria

# OŠ Danila Lokarja Ajdovščina Kumerdejevo priznanje

**V ponedeljek, 20. maja, je v Muzeju novejše in sodobne zgodovine Slovenije na Cekinovem gradu v Ljubljani potekala 25. podelitev priznanj Blaža Kumerdeja za leto 2023. Med prejemniki je tudi Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, ki je priznanje prejela za izjemne dosežke pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalno prakso. Čestitamo!**



Lansko leto je bila prejemnica Kumerdejeva priznanja Srednja šola Venon Pilon Ajdovščina. Tudi letos je Ajdovščina znova okitena, tokrat je priznanje Blaža Kumerdeja prejela Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina za izjemne dosežke pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalno prakso v partnerskem sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo. V obrazložitvi je med drugim

zapisano. »Osnovna šola Danila Lokarja že vrsto let uspešno sodeluje z območno enoto Zavoda RS za šolstvo Nova Gorica pri razvijanju in implementiranju inovativnih pristopov v vzgojno-izobraževalni proces, pri preizkušanju novih rešitev in mreženju izkušenj z ostalimi šolami v okviru območje enote in širše.« Izpostavili so projekt POGUM, ki so ga na šoli vzpostavili za razvijanje podjetnosti, ter večletno načrtno delo na področju vpeljevanja formativnega spremljanja. Viden je tudi njihov interes po vključevanju v mednarodne projekte, tinovativni pa so tudi pri snovanju novih projektov. Omembe vredno je tudi njihovo delo na področju vzpostavitve

okolja, ki potencialno nadarjenim in nadarjenim učencem omogoča optimalen osebni razvoj in napredek. Irena Kodele Krašna, ravnateljica Osnovne šole Danila Lokarja, je ob prejemu priznanja povedala: »Svet se vedno hitreje spreminja in nihče ne ve, kaj nas čaka v prihodnosti. Učitelji pripravljamo otroke na to prihodnost, zato moramo mi biti prvi, ki smo se pripravili spreminjati, se učiti in iskati nove poti. Prav zaradi tega je naš poklic tako težek, ampak tudi zanimiv. Kolektiv naše šole se z vsemi temi izzivi odgovorno sooča. Priznanje Blaža Kumerdeja nam veliko pomeni, ker kaže na to, da je naše prizadevanje opaženo ne samo v lokalni skupnosti, ampak tudi na nivoju države.« Čestitamo!

# Tradicionalno srečanje starostnikov



Tudi to pomlad se je družilo kar 180 občanov občine Ajdovščina, ki štejejo več kot 80 pmladi. Kot tradicionalno smo se zbrali na Srednji šoli Venon Pilon Ajdovščina na sončen dan sredi maja. Uvodoma nas je nagovoril podžupan občine Ajdovščina gospod Matjaž Bajec, ki je tudi izročil nageljček najstarejšemu

med nami gospodu Francu Bratini (1926). Zatem smo se prepustili kulturnemu in zabavnemu utripu, ki ga je pričarala folklorna skupina Osnovne šole Šturje Ajdovščina pod mentorstvom učiteljice Polone Juretič, harmonikarski orkester pod vodstvom dirigentke Karmen Krapež in komorna skupina

Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina ter instrumentalna nastopa solistk Varstveno delovnega centra Ajdovščina-Vipava. Sledil je le še sproščen klepet ob odličnem kosilu in seveda smo si ob zaključku obljubili, da se prihodnje leto ponovno srečamo.

Iz srca se zahvaljujemo Srednji šoli Venon Pilon Ajdovščina za gostoljubje, vsem nastopajočim, da smo se lahko prepustili njihovim izjemnim talentom, in našim neutrudnim prostovoljcem, ki si po najboljših močeh prizadevajo, da bi starejši preživeli kar čim bolj lepe in nepozabne trenutke. Nasvidenje ob letu osorej!

**Rdeči križ Ajdovščina**



# V okviru EKO SALONA OKUSI VIPAVSKE predstavljen nov produkt Vipavska cula

V ponedeljek, 13. maja je na Dvorcu Zemono potekal dogodek EKO SALON OKUSI VIPAVSKE, v okviru katerega je bil ob boku predstavitve ekoloških kmetij premierno predstavljen inovativni produkt skupine sedmih gostinskih ponudnikov 'Vipavska cula'.



kmetij. Statistični podatki namreč kažejo, da je v naši državi samooskrba z ekološkimi živili zgolj 30 %. Spodbude povezovanju med ekološkimi kmeti in sektorjem HORECA pa lahko predstavljajo delček mozaika ukrepov za povečanje deleža naravi prijaznega načina kmetovanja.

Dogodek, sicer namenjen strokovni javnosti, so obogatili vinarji ekoloških vinogradniških kmetij in posestev Vipavske doline: **Fedora, Guerila, Pasji rep, Svetlik, Santei, Sutor, Vina Krapež, Vinska klet Miška in Saksida.**

Gostje so lahko kot prvi pokusili prvo ekološko vino kleti **Vipava 1894**, zvrst cabernet sauvignona in merlota, **Storia 2019**.

da se zavedamo, da smo skupaj močnejši. Prizadevali si bomo za uporabo ekoloških pridelkov, seveda pa to vselej ni mogoče," je v predstavitvi izpostavil idejni oče

Vipavske cule chef Tomaž Kavčič. Njihovo ponudbo si je že mogoče ogledati na spletni strani [www.vipavskacula.si](http://www.vipavskacula.si).

V maju se zaključuje projekt sodelovanja lokalnih akcijskih skupin **EKO OKUSI SLOVENIJE**, v katerem z namenom povezovanja ekoloških kmetij, vrhunskih gostinskih ponudnikov in eko trgovin, sodelujejo območja Posavja, Gorenjske, Goriškega, Zgornje Vipavske doline in Južne Istre na Hrvaškem.

EKO SALON OKUSI VIPAVSKE je organizirala Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina v vlogi vodilnega partnerja LAS Vipavska dolina skupaj s chefom Tomažem Kavčičem.

V osrednjem delu dogodka je v okviru **okrogle mize** tekla beseda o pomenu povezovanja med kmetijskim in gostinstvo-turističnim sektorjem v **luči spodbujanja ekološkega kmetovanja**. Sodelujoči na okrogli mizi: Tanja Grdina (Ekološka kmetija Ipavec), Andreja Komel (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in

prehrano), Dubravka Kalin (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport), Bogdan Česnik (RRA ROD Ajdovščina), Tomaž Kavčič (Gostilna pri Lojzetu,



Dvorec Zemono) in Rok Furlan (klet Vipava 1894) so se v razpravi dotaknili tudi vprašanja, s kakšnimi ukrepi povečati delež tržno usmerjenih ekoloških

Predstavile so se ekološke kmetije: **Ipavec** iz Šmarij, **Oljkastvo Ličen** iz Batuj in Eko kmetija in glamping turizem **Zarja** iz Podkrajja.

Skupina sedmih gostincev povezanih v Vipavsko culo je obiskovalce pogostila s svojimi izvirnimi EKO grizljaji.

**Vipavsko culo** oblikujejo kuharski mojstri Kristijan Vidmar (Penzion Sinji vrh), Rok Rupnik (Arkade turizem), Timotej Cizej (Gostilna Faladur), Tomaž Kavčič (Gostilna pri Lojzetu, Dvorec Zemono), Jasmina Črv Čermelj (Gostilna Sivi Čaven), Erik Žabar (Gostilna Krhne) in Denis Ibrišimović (Gostilna Podfarovž)

"**Vipavska cula** je produkt, ki bo ponujal catering ali drugačne skupne nastope po Sloveniji in Evropi. Vipavski gostinci želimo pokazati, da nam je sodelovanje najpomembnejše in



## Delavnica na temo ekoloških in biodinamičnih vin Vipavske doline



V okviru Festivala Okusi Vipavske je v ponedeljek, 20. 5. 2024 potekala delavnica na temo ekoloških in biodinamičnih vin Vipavske doline. Udeleženci so skupaj z vinskim mojstrom Robertom Gorjakom degustirali vzorce vin štirinajstih ekoloških vinarjev Vipavske doline in se поблиže seznanili z definicijami,

kaj pomeni ekološko, biodinamično, naravno, oranžno in nefiltrirano.

Zelo obiskana delavnica je bila izvedena v okviru projekta sodelovanja LAS EKO OKUSI SLOVENIJE, ki je sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja/ ukrep LEADER



Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje



# Parada učenja v Ajdovščini



V petek, 24. maja 2024, se je na Lavričevem trgu odvila osrednja prireditev 29. Tednov vseživljenjskega učenja, Parada učenja. Dogodek je bil prvotno načrtovan za sredo, vendar smo ga zaradi napovedanega slabega vremena predstavili na petek. Ta odločitev se nam je obrestovala, saj je v petek posijal sonček in na Lavričev trg pritegnil veliko število obiskovalcev vseh starosti. Vzporedno je potekalo tudi pestro dogajanje v okviru prireditve

Ajdovščina v maju.

Slogan prireditve "Učenje je življenje – naj krepki in radosti!" je odmeval skozi ves dan in spodbujal vse udeležence, da vsak dan najdejo priložnost za učenje, raziskovanje in odkrivanje novih stvari.

Na Paradi učenja se je predstavilo več kot deset sodelujočih organizacij. Med njimi so bile Hiša Malorca in Dnevni center, ki delujejo pod okriljem Rdečega križa Slovenije, Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, Zavod BETA - Inštitut za razvoj družbe, udeleženci programa PUM-O+ z Escape roomom, Škofijska gimnazija Vipava, ŠENT Ajdovščina, Univerza v Novi Gorici, Razvojna agencija ROD in Wise up s stojnico "Razturi na maturi". Vsaka od teh organizacij

se je predstavila na zanimiv in inovativen način, s številnimi različnimi aktivnostmi in predstavitev svojih izdelkov, kar je še dodatno obogatilo dogajanje in pritegnilo veliko pozornosti obiskovalcev.

Zavedamo se, da prav tak način predstavitve, ki vključuje interaktivne dejavnosti in osebne stike z obiskovalci, omogoča boljše razumevanje pomena vseživljenjskega učenja. Obiskovalci so imeli priložnost neposredno komunicirati s predstavniki organizacij v lokalnem okolju in se tako seznaniti z njihovim delom in dejavnostmi ter pridobiti koristne informacije, ki jih lahko uporabijo v svojem vsakdanjem življenju.

Poleg stojnic je na Lavričevem trgu potekal tudi pester program. Organiziran je bil plesni spektakel plesnega centra ADC, dirka s poganjalčki za najmlajše obiskovalce, ki je navdušila vse prisotne, ter predstava žonglerske skupine Čupakabra, ki je otroke popeljala v svet domišljije.

Kot strokovni in zaključni del dogodka je ob 19. uri na Ljudski univerzi Ajdovščina potekala razprava na temo medkulturnosti med mladimi, ki jo je organiziral in vodil Zavod BETA - Inštitut za razvoj družbe. Razprava je ponujala vpogled v perspektive mladih glede razvoja medkulturnosti v Ajdovščini.



Parada učenja v Ajdovščini je ponovno poudarila pomembnost vseživljenjskega učenja. Učenje

Veseli smo, da so tovrstni dogodki lepo sprejeti v lokalnem okolju, saj združujejo skupnost



ni omejeno le na šolske klopi, ampak je nenehen proces, ki nas spremlja skozi celotno življenje. Vseživljenjsko učenje nam omogoča, da se prilagajamo spremembam, razvijamo nove veščine in ohranjamo aktivnost ter radovednost uma.

in, kar je najpomembnejše, promovirajo pomen vseživljenjskega učenja. Hvala vsem obiskovalcem, ki ste prišli in podprli dogodek. Učenje je resnično življenje – naj nas krepki in radosti!

Neja Fakin

## Nov roman Bojana Bizjaka s soustvarjalci - Otok pozabe



Avtor tokrat preseneča s svojo kreativno inovativnostjo, saj je roman zgradil na nov način, še neveljavljen v literarni romanopisni produkciji. Na nek način je to polifoničen roman, ki ponudi več zgodb poleg nosilne. Okvir zgodbe se dogaja na malem otoku, kjer nek bogataš ustanovi psihiatrično bolnico, ta pa ponuja več kot le običajno zdravljenje. Ker privabi vrhunskega strokovnjaka za biokemijske procese v možganih, sicer Severnokorejca, dr. Zana; ta tam uspešno odpravlja neprijetne

spomine s pomočjo kemije in elektromagnetnega valovanja. Na osebni ravni doživi ljubezenski zaplet, ločitev in še druge stresne situacije.

Ker pa se roman ukvarja tudi z zgodbami pacientov, so se nabrale v računalniških datotekah dr. Zana, in ta jih prebira. Te zgodbe so napisali soustvarjalci romana: Laura Brataševc, sicer profesorica slovenskega jezika na gimnaziji Vena Pilon. Dominik Kobil, mojster v digitalnem svetu in v pisanju. Peter Krkoč, bivši pevec skupine Skalp, zdaj uspešen menedžer v računalniški sferi, prodaja programov in podobno, v prostem času pa se predaja večplastni kreativnosti. Naslednja, Jolanda Lesnik, sicer finančna in računovodska strokovnjakinja, ampak njena pretanjena subtilna literarna prebujenost ponuja zanimive zgodbe. In zadnji soustvarjalec je Matjaž Stibilj, nekdanji knjižničar v Lavričevi knjižnici, zdaj to počne v Brežicah.

Na ta način je roman dobil veliko plasti, ki jih je avtor uspešno vkomponiral v zanimivo

zgodbo. Vsekakor je ta roman velik bralski izziv in prijetno napotilo za poletno branje, čeprav ne najbolj lahkotno, ker so v romanu tudi psihološko filozofski odtenki in intervju, pa tudi haiku verze najdemo. Konča se na izjemen način s pesmijo, zadnji hit skupine Skalp – Ma boli te.

Predstavitve knjige bo 19. junija, ob osmih zvečer, v Mladinskem kulturnem centru Hiša mladih v Palah v Ajdovščini.

V Narodni univerzitetni knjižnici Ljubljana pravijo, da so doslej zabeležili največ tri so-avtorje istega romana. Otok pozabe pa veže šest so-avtorjev. Glavni je Bizjak, ki je v svoj roman odlično zlil kratke zgodbe nekaterih, ki ustvarjajo za literarni portal Burjač.

## Mačja ušesa (Ophrys)

# Prevarantske lepotice med kukavičevkami



Mačja ušesa so rod lepih, ogroženih kukavičevk. Njihovi cvetni listi spominjajo na mačja ušesa. Od tod rodovno ime.



Medena ustna cveta, na kateri pristane oprasevalec, pa je na hitro podobna kožekrilcu – čebeli, osi, čmrlju ... Žuželke dobro vidijo barve, natančne oblike pa ne - zaradi sestavljenih mozaičnih oči. Ko sede samček na cvet 'svojega' mačjega ušesa, ki spominja na samičko in tudi diši kot samička, se skuša z njo spariti. Seveda ne gre in 'razočarani' ljubimec odleti tudi brez medicine - ki ga te kukavičevke nimajo - in s kepo peloda, ki se mu je prilepila na glavo. Ko pade na finto drugič, pusti na pestiču pelod in oprasi rastlino. Slednjič sicer mora priti do prave samičke, sicer bi njegova vrsta izumrla. Gre pravzaprav za zajedalski odnos, saj mačje uho 'izkoristi' oprasevalca, mu pa ne nudi nagrade - medicine. Nekaj naših vrst: čebeljeliko mačje uho (Ophrys apifera), čmrljeliko mačje uho (Ophrys holosericea), osjeliko mačje uho (Ophrys sphegodes) ...

Irena Breščak, Planinsko društvo Ajdovščina

— 1867 —

NOVO!

PŠENIČNA DURUM  
**MOKA**  
**SEMOLA**

*Iz posebej izbranih pšeničnih  
zrn durum pšenice.*



Idealna za pripravo domačih testenin in  
domačega rustikalnega kruha,  
pizze in fokače, ki jim podari zlato  
rumeno in hrustljivo skorjico.

## Pilonovci v maju

Mesec maj je med pilonovci v znamenju odhajanja četrtošolcev, ki jih v zadnjih dneh maja že čakajo prvi maturitetni izpiti. Ker pa so tudi oni dejavno sooblikovali iztekajoče se šolsko leto, zaključno prireditev pripravimo že v prvi polovici maja. Na njej predstavimo in

nagradimo najvidnejše uspehe in dosežke tekočega šolskega leta ter se posameznim četrtošolcem zahvalimo za aktivno sodelovanje na različnih tekmovanjih, prireditvah in srečanjih ter drugih dejavnostih, s katerimi so zadnja štiri leta sooblikovali podobo šole in skrbeli za njeno

promocijo v lokalnem okolju in širše. Letošnja prireditev je potekala 15. maja pod naslovom Ustvarjalnost odpira vrata v svet brezmejnih možnosti. Na njej smo odstirali tudi drobce iz sveta naše ustvarjalnosti, ki je poleg srčnosti in vedoželjnosti zapisana v viziji šole.

»Podobno, s prireditvijo so se od nas, dijakov zaključnih letnikov, poslovili tudi v dijaškem domu, ki je v času srednje šole postal naš drugi dom. Na krajši prireditvi smo naziv najstarejših, najodgovornejših in najmarljivejših dijakov predali svojim naslednikom, ki so se

k vzornemu življenju domskih četrtošolcev zavezali z zaprisego. Poslovili in zahvalili pa smo se tudi svojim vzgojiteljem, s katerimi smo v tem času stkali močne vezi,« sta zapisali četrtošolki Neža Jurjavčič in Nika Žagar.



Foto: Mojca Vidmar

V torek, 22. maja, pa je že ob osmih zjutraj po hodnikih šole zadonela maturantska himna in naznanila, da se četrtošolci ta dan tudi uradno poslavljajo od šolskih klopi, profesorjev in mlajših

dijakov. Dijakom 3. letnikov so na ajdovskem trgu po uspešno opravljenih nalogah predali ključ in dudo ter v sodelovanju s Hišo mladih dogodek zaključili s plesom četvorke. Maturantom

želimo veliko uspeha pri maturi in na nadaljnji življenjski poti, vsem ostalim pa uspešen zaključek šolskega leta.



Foto: arhiv šole

Foto: arhiv šole

## Kaj nam šepeče metulj?

Aprila smo si v sklopu Dnevoev filma za mlade učitelji in dijaki od prvega do tretjega letnika programa Predšolska vzgoja ogledali mladinski film Šepet metulja.

Film je najstniška romantična drama, ki z zgodbo o ljubezni do sebe in drugih sledi velikim sanjam o poslovni

poti, premagovanju ovir ter vztrajnosti. Glavni igralec Jan je najstnik avtist, vendar izredno nadarjen za programiranje in zamišljanje tehnoloških rešitev. Skupaj s sošolci tekmuje v razvoju programske opreme sodobnega prezračevalnega sistema s pogonom na umetno inteligenco. Razred pa vodi učitelj, ki ne

sprejema dijakov s posebnimi potrebami. Jan kljub vsem oviram s pomočjo svetovalne delavke dokaže, da zmore. Film gledalcem sporoča, da »drugačni« niso nujno slabši ali manjvredni in da je mogoče stopiti iz okvirjev, ki nas pri njihovem sprejemanju pogosto omejujejo.

Jasno sporočilo je bilo odlično

izhodišče za poglobljen pogovor o zanimivi in aktualni temi. S tem namenom so razredniki že pred ogledom filma prejeli gradivo o avtizmu, pri razredni uri pa so se z dijaki pogovorili o tem, kaj je avtizem, na katerih področjih imajo avtisti težave ter kako jim v težkih situacijah lahko pomagamo. Dijaki so se

seznanili s težavami, s katerimi se avtisti soočajo vsakodnevno, in pridobili informacije, ki jim bodo pomagale prepoznavati in razumeti obnašanje avtističnih otrok ter tako poskrbeti za strpno in lepše sobivanje.

**Anja Pipan Dolenc, mag. prof.**

# Zakaj so v kanalizaciji glodavci?

Ena od večjih nadlog, ki se pojavljajo v kanalizacijskih sistemih, so glodavci. Glodavce, predvsem podgane, najdemo povsod kjer živi človek. So inteligentni glodavci, ki so poznani predvsem po tem, da prenašajo bolezni, uničujejo zgradbe, električno napeljavo ter jedo našo hrano.



Podgane se pojavljajo v kanalizaciji predvsem zaradi hrane, odvržene v straniščne školjke. Zmotno velja prepričanje, da podgane živijo v kanalizacijskih ceveh. Podgane ne gnezdi v kanalizaciji, kanalizacijske cevi uporabljajo za premikanje in kot neusahljiv vir hrane.

S širitvijo kanalizacijskih sistemov v vasi in na podeželje so podgane postale problem tudi po vaseh in ne samo v mestu.

Podgane so vsejedi glodavci. Prehranjujejo se tako z rastlinsko hrano kot z žuželkami in ODPADKI. Tekne jim tudi kuhana hrana, odložena na kompostni kup, še posebej ostanki mesa in rib.

Ob ugodnih življenjskih pogojih se zelo hitro razmnožujejo, na leto imajo 3 - 6 legel, v vsakem leglu je od 7 do 9 mladičev.

Populacijo podgan se nadzoruje z redno deratizacijo. Upravitelji kanalizacijskih sistemov izvajajo deratizacijo dvakrat letno, kar je predvideno tudi v zakonodaji. Na lokacijah, kjer se pojavljajo večji

problemi se izvaja tudi izredna deratizacija.

Pri deratizaciji se uporabljajo vabe z zapoznelim delovanjem, za katere je značilno, da živali poginejo šele nekaj dni po zaužitju strupa, do tedaj pa ne kažejo nobenih znakov zastrupitve, ki bi lahko predstavljali opozorilo za druge podgane. Ko je podgana omamljena, se giblje počasneje, včasih celo izgubi orientacijo in ne zmore priti do gnezda, zato jih lahko opazimo na ulici tudi preko dneva. Take podgane so tik pred tem, da poginejo.

Za dolgoročno zmanjšanje populacije podgan v našem okolju se moramo truditi vsi skupaj, uporabniki in upravljalec kanalizacijskega sistema in vsak na svojem področju poskrbeti, da se podgane ne bodo prekomerno namnožile.

Občani lahko največ pripomorete k omejevanju števila glodavcev, če odpadne hrane ne odlagate v straniščno školjko. Poskrbite tudi, da hrane svojih ljubljencev ne puščate čez noč zunaj na prostem, kjer je dostopna podganam.

Prav tako bodite pozorni pri kompostiranju svojih biorazgradljivih odpadkov. Vedite, da je kompostnik primeren prostor za podganje gnezdo, zato je priporočljivo na notranje stene kompostnika namestiti mrežo. Podgane za svoja gnezda ne marajo vlažnega okolja, zato kompostnik redno močite in po možnosti občasno premečite. Če v kompostnik odlagate kuhano hrano, jo odložite na sredino kupa in pokrijte s slamo ali travo.

**BODI JUNAK, NE ZAMENJAJ ŠKOLJKE ZA SMETNJAK**

V straniščno školjko sodijo le 3 stvari



V kanalizacijski sistem sodijo samo človeški iztrebki in izločki ter toaletni papir.

Odpadna hrana, vlažilni in čistilni robčki ter preostali higienski pripomočki so odpadki, ki jih odlagamo v ustrezen zabojnik za odpadke.»



## Na Mlakah pri Vipavi



S krožkom Spoznavanje narave Univerze za tretje življenjsko obdobje Društvo Most smo v okviru majskega srečanja spoznavali mokrišče Mlake pri Vipavi. Na Mlake smo se pripeljali, palice smo v roke dali in se na

teren podali. Prve kukavičevke se na ogled postavile. S hribčka pa kamnitega se je panorama videla. Previdno in korakoma, da noga ne bi v luknjo zdrsnila, četica navzdol zdaj gre skozi trepetlikovje. Na mokrotnem travniku polno kukavic je "blu". Navadne skoraj odcvetele, z jeziki ralovci, piramidasti so pilovci, prevarantska mačja ušesa, rožic, rožic ... oh, nebesa! Da na Mlakah mlake so, se prepričali pač smo. Na močvirju se mečkov razveselimo, šaše, sitovec kar izpustimo. Z višine si streljšče ogledamo, pri tanku kamnitem klobaso zašpilimo.

Irena Breščak

## Instagram hribi

Vipavska dolina je s svojimi naravnimi danostmi neprecenljiva. Dolžnost vseh nas, ki te danosti uživamo, je odgovorno ravnanje do narave in ohranjanje le-te v njeni prvinskosti. Primer, kako lahko z nepremišljenim ravnanjem to čudovito naravo oskrunimo, je "markiranje" rajd na poti iz doline na Goro prek Benečije.

Sam sem to pot odkril v času korone. Ker gre za precej manj obljudeno pot kot tisto, ki pelje od izvira Hublja na Okno, se mi je takoj priljubila in praktično ne mine teden, ko je ne bi prehodil. Na žalost pa me je nedavno čakalo neljubo presenečenje, ko so na kamnih in skalovju ob poti v vsem svojem fluorescentnem rožnatem blišču zasijale številke, ki označujejo zaporedje rajd. To



nam omogoča, da se lahko učimo šteti od 1 do 40 ali pa od 40 do 1, odvisno od smeri pohoda. Če bi v urbanem okolju to še nekako prenesel, pa v naravo taka packarija nikakor ne sodi. Barva oznak dobesedno tolče v oči in se jim je nemogoče izogniti, s čimer nam je med drugim odvzet privilegij občudovanja narave in razgledov.

Nekaj oznak sem lastnoročno odstranil, tiste, ki so nasprejane na skalah, pa so na žalost večji zalogaj. Ampak se bo našla rešitev tudi za te. Vnetega označevalca/ko in ljubitelj/ico rožnatih barv pa prosim, da se v bodoče vzdrži grafitiranja narave, označevanje na planinskih poteh pa prepusti tistim, ki so za to usposobljeni.

Uroš Zupan

## Sestavljanje visoke grede



V petek, 14.6.2024 ob 17.00 uri vas vabimo na delavnico na temo VISOKE GREDE, ki bo potekala v Ajdovski Garaži.

Skupaj bomo sestavili visoko gredo.

Seznani vas bomo kako in s čim jo pravilno napolniti s plastmi različnih materialov, ki zagotavljajo dobro rast zasajenih rastlin in kako jo uspešno vzdrževati.

Delavnico bo vodila Jerica Pučko Antolin, mag. manag. trajn. razvoja, specialistka za zelenjadarstvo na Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica.





CENTER  
ZA KREPITEV ZDRAVJA

## KOLENDAR DELAVNIC

Pri skrbi za vaše zdravje vam slovenski zdravstveni sistem nudi preventivni program Skupaj za zdravje. Udeležite se ga lahko v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja.

**JUNIJ 2024**

DATUM	URA	DELAVNICA
3.6.2024	18h	ZVIŠAN KRVNI SLADKOR
17.6.2024	12h	TESTIRANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI - starejši od 65 let
17.6.2024	13h	TESTIRANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI - odrasli do 65 let
19.6.2024	18h	TEHNIKE SPROŠČANJA

DELAVNICE SE IZVAJAJO V PROSTORIH CENTRA ZA KREPITEV ZDRAVJA - BEVKOVA ULICA 13, AJDOVŠČINA  
ŠTEVILO UDELEŽENCEV NA DELAVNICAH JE OMEJENO, ZATO JE ZA UDELEŽBO OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA NA TEL.ŠT. 051 415 731

DATUM	URA	DELAVNICA
5.6.2024	10h	ZDRAVO ŽIVIM
12.6.2024	8h	ZVIŠANE MAŠČOBE V KRVI
17.6.2024	8h	TEHNIKE SPROŠČANJA

DELAVNICE SE IZVAJAJO V PROSTORIH DOMA KRAJANOV AJDOVŠČINA - PREŠERNOVA 26, AJDOVŠČINA  
ŠTEVILO UDELEŽENCEV NA DELAVNICAH JE OMEJENO, ZATO JE ZA UDELEŽBO OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA NA TEL.ŠT. 051 415 731



ZA DODATNE INFORMACIJE O IZVEDBI DELAVNICE, TERMINIH DELAVNIC IN INDIVIDUALNIH POSVETIH SMO VAM NA VOLJO OD PONEDELJKA DO PETKA, V ČASU OD 8h DO 14h, NA TEL. ŠT. 051 415 731



Izdaja 02 Datum: 10.10.2023 Številka obraza: OB OPCIJ01 02 Stran 1 od 1 EKN0052

# Izvrstne na državnem preverjanju znanja prve pomoči



Izvrstna osnovnošolska ekipa prve pomoči Osnovne šole Šturje Ajdovščina se je izkazala na lokalnem, regijskem in nato tudi državnem preverjanju znanja prve pomoči učencev osnovnih šol, ki ga je organiziral Rdeči križ Slovenije 11. 5. v Slovenskih Konjicah. Dekleta: Urša Praček, vodja, Kaja Turk, Ana Bela Bajec, Lara Trošt, Lia Bole, Klara Črnigoj, Maja Curk in Sara Ibrahimović, rezerva, so prikazale izvrstno znanje, usposobljenost in iznajdljivost, kako pristopiti in pomagati tudi v težkih situacijah z več huje poškodovanimi. Pet delovišč na tekmovanju je predvidevalo različne scenarije: prometna nesreča, delovna nesreča, utopitev in drugo, dekleta pa so imela

deset minut časa za nudenje prve pomoči vsem poškodovanim. Zasluge za njihovo odlično pripravljenost gredo mentoricama učiteljici Vesni Furlan in nekdanji članici ekipe prve pomoči RK Ajdovščina Petri Fučka. Obema se iz srca zahvaljujemo za dolgoletno prizadevno delo in predajanje znanja prve pomoči otrokom in mladim! Naši predavatelji prve pomoči radi rečejo, da je ob nezgodi pomembno, da ukrepamo in poskušamo pomagati po najboljših močeh. Ljudje največkrat le pokličejo nujne številke, na srečo pa je vsako leto manj takih, ki zaradi neznanja ne nudijo tudi prve pomoči.

**Rdeči križ Ajdovščina**

## 10. mednarodni festival petja



Člani zbora Srečko Kosovel niso prav dolgo proslavljali Petomajskega priznanja, saj jih je že kmalu (18. in 19. maja) čakala zahtevna organizacija mednarodnega festivala petja, ki je letos upihnil že deseto svečko.

Festival je dvodnevni, sobota je rezervirana za posvetno glasbo v Vipavskem Križu, medtem ko je nedeljsko dogajanje osredotočeno na cerkveno glasbo v cerkvi v Logu pri Vipavi. Zadnjih

nekaj let vabijo na festival le moške zasedbe, s čimer želijo vzpodbuditi zanimanje prav za moško petje, ki se je nekako znašlo v senci mešanih zborov. Kosovelovci pa so prepričani, da ima moško petje svoje čare in jim ostajajo zvesti tudi, če so mnogim med njimi že minili časi za podoknice. Prav zato se trudijo pomladiti svoje vrste. V okviru zbora je tako nastal mešani mladinski zbor. V vsega

poldrugi sezoni je pod vodstvom Petre Habjanič Gregorc nanizal zbirko štirih zlatih plaket, doma in v tujini. Na grajskem dvorišču v Vipavskem Križu pa je pod njenim vodstvom prvič sploh nastopila fantovska zasedba tega zbora in med občinstvom požela nedeljive simpatije.

Sicer so festival odprli gostitelji z dirigentom Andrejem Makorjem, ki je tudi umetniški vodja festivala, s skladbami na besedila svojega patrona Srečka Kosovela – letos se namreč križata dve obletnici - 120 letnica rojstva pesnika in 80 letnica zbora, ki nosi njegovo ime. Po članski in mladinski zasedbi kosovelovcev so se na odru zvrstili še Moški pevski zbor Kapele iz okolice Brežic, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec in za konec še posebni gostje, profesionalni pevci zasedbe Sveti Serafim Sarovski iz Srbije, ki so z nekaj skladbami že nakazali, kakšna glasbena poslastica čaka obiskovalce v nedeljo v Logu.

Zbor Srečko Kosovel se je namreč novembra lani odpravil na turnejo po Srbiji in sicer s posebno poslanico miru. V teh vse bolj pregretyh razmerah so želeli povedati, da je glasba univerzalna vrednota, ki presega vsakršne meje, tudi med pripadniki različnih religij. Tako so v Beogradu najprej natopili v katoliški katedrali, nato v pravoslavnem hramu svetega Save, tretji koncert pa so imeli v

sinagogi v Novem Sadu, kjer so se jim na odru pridružili člani zbora Sveti Serafim Sarovski. Navdušeni nad njihovim petjem so jih povabili na pomladni festival in jim prepustili tudi večji del programa v nedeljo v božjepotni cerkvi v Logu. Gostje iz Srbije so z izborom kapitalnih del srbskih in ruskih skladateljev (predvsem iz pravoslavne liturgije) povsem navdušili občinstvo.

**ep, foto Mateja Habjanič**



# Zakorajkajmo v poletje lahkih nog

**Ali imate občutek težkih in napetih nog po tem, ko ste dlje časa stali ali sedeli? Vam noge otekajo okrog gležnjev, so boleče in pekoče? Opažate metličaste in mrežaste vene po nogah in spremembe na koži? Vse to so lahko znaki kroničnega venskega popuščanja, ki se pogosto v toplejših poletnih mesecih še poslabšajo.**

Kronično vensko popuščanje nastane zaradi sprememb na stenah nog, tako na steni ven kot tudi na venskih zaklopkah. Posledično se vene razširijo in venska kri, ki bi morala teči proti srcu, teče tudi nazaj, torej v obratni smeri. Vene se razširijo in začno povzročati težave. To povzroča bolečine v nogah, otekanje gležnjev in goleni ter postopne spremembe kože in podkožja.

Simptomi in znaki, ki kažejo na obolenje ven so:

- občutek težkih, srbečih in utrujenih nog po tem, ko ste dlje časa stali ali sedeli,
- občutek napetosti in pritiska v gležnjih,
- otečeni gležnji, še posebej ob večerih,
- nočni krči v nogah.

V toplih dneh se lahko zgoraj opisane težave poslabšajo. Sčasoma se razvijejo tanke, rdeče-modre žilice (mrežaste vene). Če se le te razširijo, zvižgajo in izbočijo, govorimo o pravih varicah ali krčnih žilah. Posledica napredovanja venskega popuščanja so spremembe na koži goleni.

Dejavniki tveganja za kronično vensko bolezen so dolgotrajni sedeč ali stoječ položaj, kajenje, povečana telesna teža, telesna neaktivnost, dedna nagnjenost, nosečnost, peroralna kontracepcija, starost...

**Kako lahko preprečimo oz. Lajšamo težave pri sedečih in stoječih poklicih?**

Svetujemo vam uporabo kakovostnih preventivnih kompresijskih nogavic s pravilno stopnjevalno kompresijo, ki vzpodbujajo boljšo prekrvavitev in odpravljajo občutek težkih nog pri vsakodnevnih opravilih.

Če pa do težav že pride, moramo po nasvetu zdravnika nositi medicinske kompresijske nogavice. Zdravnik določi kompresijsko stopnjo in dolžino. Kompresija oz. pritisk je najmočnejši v gležnju (100 %), nato pa se postopno zmanjšuje po nogi navzgor (vse do 10 %). Nogavice so razvrščene v 4 kompresijske razrede. Medicinske kompresijske nogavice morajo biti za vsakega pacienta ustrezne velikosti, saj je to za uspešno zdravljenje zelo pomembno. Velikost določimo s pomočjo natančnih izmer obsegov in dolžine noge na določenih mestih.

Z nošenjem medicinskih kompresijskih nogavic izvajamo zunanji pritisk na veno. S tem se poveča pretok krvi, izboljša delovanje zaklopk in zmanjša

tok krvi nazaj.

Zdravnik lahko za kompresijsko zdravljenje predpiše tudi dolgoelastične ali kratkoelastične povoje. Bistvena razlika med kratko- in dolgoelastičnimi povoji je ta, da mora bolnik dolgoelastične povoje odstraniti, če počiva v ležečem položaju več kot eno uro. Kratkoelastični kompresijski sistem namesti za to usposobljena



oseba in lahko ostane nameščen do 7 dni, dolgoelastične povoje pa nameščajo pacienti sami. O pravilni uporabi omenjenih medicinskih pripomočkov bolnike pouči strokovno usposobljeno osebje v ambulanti in v lekarni.

Pri težavah z oteklimi, bolečimi in težkimi nogami si lahko pomagamo tudi z venoaktivnimi zdravili. Ta zdravila zmanjšujejo vnetje venske stene spodnjih okončin, zmanjšujejo prepustnost kapilar in povečujejo tonus ven. Zdravljenje z venoaktivnimi zdravili je potrebno že ob prvih pojavih simptomov (občutek težkih nog, nočni krči, pekoče bolečine) ali znakov (zatekanje nog). Venoaktivna zdravila, med katera spadajo flavonoidi (mikroniziran diosmin in hesperidin), moramo jemati redno in dalj časa (vsaj tri mesece). Ta zdravila so na voljo brez recepta v lekarni. Kot zdravilo rastlinskega izvora je na voljo tudi zdravilo z izvlečkom iz semena divjega kostanja.

Za zunanjo uporabo obstajajo zdravila s heparinom in escinom. Mazila s heparinom preprečujejo strjevanje krvi in tako delujejo preventivno proti nastajanju strdkov v ožilju, prav tako terapevtsko vplivajo na že nastale krvne strdke. Escin pa krepi tonus venskih sten ter zmanjšuje krhkost in prepustnost kapilar, s tem pa se posledično zmanjšajo otekanje

in bolečine v nogah.

Za lajšanje težav se tradicionalno uporabljajo še rastlinski zdravilni pripravki:

- seme navadnega divjega kostanja v obliki prehranskih dopolnil ali mazil
- korenika bodeče lobodike v obliki mazil za zunanjo uporabo,
- zel navadne medene detelje kot čaj, prehransko dopolnilo ali mazilo,

- cvet navadne arnike v obliki mazila za zunanjo uporabo,
- cvet vrtnega ognjiča v obliki mazila za zunanjo uporabo
- zel vinske rutice v obliki mazila za zunanjo uporabo,
- zel navadne ajde, ki vsebuje rutin, v obliki čaja ali prehranskih dopolnil.

Pripravkov, ki se uporabljajo za lajšanje teh težav je torej veliko, pomembno pa je, da se pred uporabo posvetujete, če je pripravek primeren za lajšanje vaših težav.

Kaj lahko še sami naredimo za preprečevanje in lajšanje težav?

- Ob vsaki priložnosti gibajte z nogami, čim več se ukvarjajte z aktivnostmi, kot so hitra hoja, plavanje, ples, kolesarjenje,
- izogibajte se dolgotrajnemu stanju ali sedenju (zlasti s prekrižanimi nogami),
- znižajte prekomerno telesno težo,
- izogibajte se prebavnemu zaprtju (uživajte hrano bogato z vlakninami, pijte veliko nesladkanih tekočin in vode ...),
- svoje noge hladite (tuširanje nog s hladno vodo pospeši pravilno delovanje ven),
- izogibajte se neposrednemu izpostavljanju nog visokim temperaturam (sončenje, savne, solarij, vroče kopeli ...),
- nosite primerna oblačila (odsvetuje se nošenje preozkih hlač, pretesnih nogavic ...),
- pogosto masirajte noge v smeri venskega pretoka (navzgor - proti srcu),

- uporabljajte preventivne kompresijske nogavice,

- pred spanjem telovadite z nogami (vožnja kolesa po zraku), spite z nogami dvignjenimi od podlage postelje za 10-15 cm.

Na pregled k zdravniku se odpravite:

- če imate več simptomov, ki opozarjajo na hujše težave in se stopnjujejo,

- če se simptomi po enem tednu samozdravljenja ne izboljšajo,

- če se simptomi po uporabi zdravil in medicinskih pripomočkov, ki jih je predpisal zdravnik ne izboljšajo, svetujemo ponoven obisk zdravnika.

Ena od razširjenih metod ocene delovanja venskega sistema je venska pletizmografija. Pletizmograf je naprava, s katero na preprost, hiter (10 minut) in neboleč način preverjamo delovanje venskega ožilja. Testiranje se priporoča vsem, ki se želijo prepričati o zdravju svojega ožilja ali imajo težave z venami (npr. boleče, težke, utrujene in otekle noge, krči, krčne žile ...). Med pletizmografijo s pomočjo posebnih senzorjev, ki jih namestimo na predel

nad gležnjem, izmerimo, kako učinkovito delujejo naše vene v nogah in kakšna je sposobnost mišic, da vensko kri črpajo iz nog proti srcu. Pletizmograf izmeri dva parametra: čas polnitve venskega ožilja v sekundah in črpalno sposobnost venskega ožilja v nogah. Pregled in pogovor ne pomenita postavljanja diagnoze, to lahko postavi le zdravnik.

Če ste se v tem članku prepoznali in ne veste, kako bi začeli z zdravljenjem svojih težav, vas lepo vabimo, da opravite brezplačno vensko pletizmografijo v lekarni Ajdovščina, 13. 6. 2024 od 12-18h.

Na testiranje pridite primerno oblečeni (dovolj ohlapne hlače, ki se lahko zavijajo do kolen). Prosimo, da se zaradi omejenega števila mest predhodno naročite osebno v lekarni Ajdovščina ali preko telefona 05-364-3830.

**Alenka Kobal in Martina Kobal, farm. tehn., Lekarna Ajdovščina**

## Motoristi darjemo kri, daruj tudi ti



Člani Moto kluba Q Vejtr Wajdušna smo se 24. aprila ponovno odpravili na krvodajalsko akcijo, saj se zavedamo, da je krvodajalstvo ključno za zagotavljanje kakovostne zdravstvene oskrbe in reševanje življenj.

Darovanje krvi je eno najbolj nesebičnih dejanj, ki ga lahko storimo za druge, zato se člani Q Vejtra vedno z veseljem udeležimo teh akcij. To je naš način, da pokažemo, da smo del skupnosti in da se še kako zavedamo pomena solidarnosti. Veliko ljudi se boji darovanja krvi iz različnih razlogov, pa vendar se moramo zavedati dejstva, da če

lahko premagamo strah pred to izkušnjo, lahko s takim dejanjem nekemu rešimo življenje. Prav s tem namenom se trudimo spodbujati nove člane, da se nam v tej akciji pridružijo.

Sredina akcija je bila tako za nas zelo uspešna, polna pozitivne, smehe in dobrih občutkov ob darovanju. Dvakrat letno se oglasimo v šempetrski bolnišnici, kjer čudovite sestre poskrbijo, da je izkušnja darovanja zares lepa in se zato z veseljem vračamo v njihove roke. Tudi tokrat ni bilo nič drugače. Pogumno smo zavijali rokave in v dobre namene podarili to dragoceno tekočino.

**MK Q Vejtr Wajdušna**





## VRTNI CENTER AJDOVŠČINA

**ODPIRALNI ČAS:**  
ponedeljek - petek:  
8:00 - 18:00  
sobota: 8:00 - 12:00

Goriška 64, obrtna cona Gmajna,  
Tel: 05/36 71 500



### Velika izbira plodovk - paradižnik, paprika, jajčevci, buče in bučke, lubenice, melone ...



## Bučnice ljubijo toploto, zato so vedno 'žejne'

### Kumare

Za začetek nekaj matematike - ena rastlina potrebuje dvanajst litrov vode na kilogram pridelka. Potreba po vodi je še posebej velika, ko nastanejo prvi plodovi. Dnevno zalivajte s toplo, postano vodo, najbolje zjutraj. Tako preprečite, da bi bile kumarice grenke. Prav tako se ne sme zalivati celih rastlin (glivična obolenja!), temveč samo v predelu korenin. Pri pomanjkljivi oskrbi z vodo je motena oskrba s kalcijem, kar se zelo jasno izrazi z rumeno obrobo na listih, lahko tudi začnejo odmirati plodovi. Za prvo pomoč velja foliarno dodajanje kalcija, magari z razredčenim mlekom.

Po vrtničarskih forumih se vsako leto vrstijo žolčne razprave, kakšno oporo naj kumaram namenimo. Eni prisegajo na plastične mreže ob lesenih kolih, drugi na lesene ograde ali kar palete, tretji spet trdijo, da se kovinske mreže na soncu pregrejejo in lahko poškodujejo vreže. Četrty spet jih pustijo kar na tleh in naj si same pomagajo, udobno rešitev ponujajo visoke grede, s katerih potem kumare enostavno visijo.

Čeprav kumare vsebujejo kar 97 % vode, so s prehranskega vidika vendarle koristne, saj vsebujejo

veliko vitamina B, C, kalija, železa in kalcija, uravnavajo presnovo telesa (čistijo črevesje) in celo znižujejo raven holesterola. Uporablja se jih tudi kot sredstvo za čiščenje kože (maska za obraz).

### Bučke ali cukete

Na splošno poznamo dve vrsti cuket, grmičaste, ki v polni

Pri nas je običaj, da predolgo čakamo z obiranjem. Na trgovskih policah v sosednji Italiji pa boste videli zgolj majhne, kratke cukete, nekatere imajo na koncu še cvet. Cvetove prodajajo tudi posebej, največkrat jih ocvrejo ali 'pohajo' ali polnijo z različnimi nadevi. Redčenje cvetov je

pobiramo mlade bučke v velikosti do največ 20 cm. Če plodov ne pobiramo sproti, zrastejo tudi do pol metra in lahko tehtajo kilogram in več, kar hudo izčrpa rastlino.

Bučke so nizkokalorična hrana (ena porcija kuhanih bučk vsebuje samo 33 kalorij), kljub temu vsebujejo veliko bistvenih hranil, vključno s prehranskimi vlakninami (20 odstotkov dnevne priporočene vrednosti), kalijem, magnezijem, cinkom ter vitaminoma A in C.

Na spletu pa najdete na stotine receptov, kako jih pripraviti. Najbolj enostavne so priloge v kombinaciji s paradižniki in papriko, kot shranek jih lahko kasneje uporabljamo kot preliv za pašto. Če nam 'uidejo' ali je pridelka v izobilju, jih nekateri tudi zamrznejo, narezane na kocke, celo za džeme so uporabne.

### Lubenice

Časi, ko so makedonski zelenjavarji po naših krajih postavljali cele gomile velikanskih lubenic, so v glavnem mimo. Seveda lahko lubenice kupimo po marketih, celo samo v folijo ovito polovičko ali četrtinko, pa ni več prav nič nenavadno, če lubenice vzgojimo kar sami. Vrtnarije zdaj premorejo nove kultivarje, to so precej manjše sorte, ki jih

do fiziološke zrelosti pripravimo tudi v naših klimatskih pogojih. Še vedno pa so precej razsipne, kar se prostora tiče (ena rastlina potrebuje 4 m<sup>2</sup>) in tudi brez namakanja ne bo šlo. Lubenica vsebuje 92 % vode, ima malo kalorij, pa zato čisto dovolj hranil in koristnih rastlinskih spojin (vitamina A in C, kalij magnezij, likopen, citrulin ...). Bolj kot je zrela, bolj je okusna in tudi več sladkorjev vsebuje, toda zaradi tega si res ni treba beliti glave.

Koliko sladkih in okusnih plodov bomo z ene sadike ubrali? Teorija pravi, da od tri do deset. In ne pozabimo - zrelost lubenice preverjamo s pomočjo zvoka. Ko s pestjo potrkamo po plodu, mora zazveneti votlo.

### Melone

Obvezno jo moramo vzgajati iz sadik, saj ima dolgo rastno dobo, čeprav krajšo kot lubenica. Plodovi so namreč manjši in dozorevajo prej, že konec julija. Obstaja več sort različnih barv in tudi okusov, vse pa vzgajamo na enak način kot lubenico.

Zrelo melono lažje prepoznamo kot pa zrelo lubenico, saj je mehka na otip in z značilnim vonjem po meloni, ki ga vonjamo skozi lupino.

Pa prijetno sladkanje želim.



rodnosti zasedejo približno kvadratni meter vrta, tiste z vrežami ('štrekami') pa se precej razrastejo in jih sadimo le, če imamo dovolj prostora (na njivah ...). Na zunaj pa jih ločimo po barvi, bolj popularne so temno zelene, poznamo pa še progaste, svetlo zelene ...

koristno, po izkušnjah na dan za plod ali pogojno tudi za cvet spodbudi rastlino k močnejšemu cvetenju in tvorjenju nadaljnjih plodov. Posebno moških cvetov je običajno (pre)več, od ženskih se ločijo po dolgih pecljih. Tudi z rednim pobiranjem plodov spodbujamo tvorjenje novih, zato

## Pestra pomlad v Velikih Žabljah

V Velikih Žabljah, kjer sicer pogosto zaznamo mirno utripajočo srčiko podeželskega življenja, so se konec aprila in začetek maja stvari zelo razživele. Člani sveta krajevne skupnosti in Društva Fežularji so združili moči in pripravili serijo dogodkov, ki so popestrili življenje in poudarili pomen skupnosti.

V soboto, 27. aprila, so izvedli čistilno akcijo. Vaščani, ki so se akcije udeležili, so s svojimi rokami naredili nekaj dobrega za svoj kraj. Temeljito so očistili okolico in notranjost Doma krajanov Velike Žablje, uredili igrišče, očistili otroška in vadbena igrala itd. S skupnimi močmi so tako poskrbeli za boljšo podobo okolja, v katerem živijo.

A delo še ni bilo končano. 30. maja sta sledila še postavitev mlaja in kresovanje. Mlaj, simbol praznovanja in veselja, je bil postavljen na začetku vasi. Po postavitvi in okrasitvi mlaja je sledilo kresovanje, tokrat na znamenitih 'Žabeljskih rajdah'. Ogenj so prižgali točno ob 21.00, sledilo je prijetno druženje ob odlični hrani in pijači.

Pestro dogajanje se je zaključilo v nedeljo, 5. maja, in sicer s Šagro svetega Florijana. Šagro so obarvali z mašo in češčenjem



ter kulturnim dogodkom v Domu krajanov. Program je bil zasnovan tako, da je zadovoljil vse starostne skupine, od najmlajših do najstarejših. Najmlajšim je dogajanje popestrila otroška gledališka predstava ter gasilci PGD Šmarje, ki so posebej za njih pripravili predstavitev in vajo. Za ostale generacije pa so organizirali glasbeno kulturni večer za dušo. V čaroben svet zvokov in not so jih popeljali različni ustvarjalci, med njimi Kitaraska skupina Akordi, mešani pevski zbor Primorje, kitaristi Mihael Troha, Denis Groznik

in Jaka Bajc ter pevke in pevci Tjaše Fajdiga: Vid Pregelj, Ingrid Zidarič, Lena Jerončič, Danej Tavčar, Ana Vidrih Gregorič in Lea Rožič. Dogodek so povezovalke mlade nadobudne napovedovalke Mila, Larisa in Erika. Večer se je zaključil ob zvokih glasbe, odlični hrani in pijači.

Poudariti je treba, da omenjene prireditve niso zgolj zabava in druženje, temveč ohranjanje tradicije, povezovanja in moči skupnosti. Saj skupnost, ki skupaj drži, je nepremagljiva.

Anja Jamšek Furlan

## Ohranjanje tradicije na Ustju

Kljub slabi vremenski napovedi sta Krajevna skupnost Ustje in društvo Numulit.us tudi letos pripravila praznovanje ob prazniku dela kar z dvema dogodkoma. Sodelovali so vsi, stari in mladi, ki so odlično opravili svoje naloge.

Mladi se zavedamo, da je ohranjanje tradicije, šeg in navad še kako pomembno za naš mladi rod in narod. Tako smo najprej v soboto, 27. aprila, že tradicionalno, postavili mlaj v zaselku Furtunovše. Fantje in možje so se izkazali pri pripravi samega mlaja, z barvami slovenske zastave pa so okraševanje prevzele spretne roke deklet in žena.

30. aprila smo Ušani prižgali kres. Zagorel je na Dolinah, od koder se ga je lahko videlo

daleč naokrog. Od tod je bil tudi čudovit razgled na kresove, ki so se prižgali po okoliških krajih.

Dogodka sta bila rezultat skupnega dela vaščanov in priložnost za prijetno druženje. V letu 2024 takih priložnosti ne bo manjkalo.

Mladi smo že v marcu organizirali materinski dan, društvo Numulit.us je organiziralo Ping-pong turnir, v nadaljevanju pa pripravljamo nogometni turnir na Grbavici, začeli pa smo že s pripravami na ušanski krajevni praznik, ki bo drugi teden avgusta. Mladi se trudimo pomagati ohranjanju vas živahno, sodelujemo pri organizaciji prireditev ter se jih z veseljem udeležujemo.

Nastja Štrancar



## VDC Ajdovščina - Vipava na igrah Specialne olimpijade



Na tržaškem Krasu so se 15. maja odvijale 29. regijske igre Specialne olimpijade Slovenije za Primorsko – notranjsko regijo. Športni dogodek, ki so se ga udeležili tudi varovanci VDC Ajdovščina Vipava, so organizirali naši zamejski prijatelji iz Sklada Mitja Čuk z Opčin.

Že 29. regijskih iger Specialne Olimpijade za primorsko – notranjsko območje, ki so

potekale 15. maja v športnem središču Ervatti pri Briščkih in na atletskem stadionu Kolonija nad Trstom, se je skupno udeležilo preko 140 tekmovalcev in 11 različnih ekip. Med njimi so bili tudi balinarji in atleti Varstveno delovnega centra Ajdovščina – Vipava, ki so že zgodaj spomladi začeli zagnano trenirati.

Organizatorji iz Sklada Mitja Čuk z Opčin so nam v dvorani v

Zgoniku pripravili dobrodošlico. Po slavnostni otvoritvi smo se odpravili na tekmovališča. Balinarji so se pomerili v dvorani v Briščkih. Udeleženci, ki so tekmovali v atletiki, so ostali na stadionu in tekmovali v teku na 50 m, 100 m, 200 m, 400 m, v štafeti 4 x 100 m, skoku v daljino z mesta, skoku v daljino z zaletom ter metu vorteksa in metu žogice. Ker jo je vreme nekoliko zagodlo, so nekatera atletska tekmovanja na stadionu potekala kar v dežju. A za naše tekače tudi luže na progi niso bile prevelika ovira. V štafetnem teku so 'pometli' z vso konkurenco.

Ob koncu vseh tekmovanj smo vsi skupaj odšli v Repen na kosilo in druženje ob glasbi, ki se je zaključilo s slavnostno predajo zastave Specialne olimpijade Slovenije organizatorju 30. izvedbe.

Vse osvojene kolajne so nas seveda zelo razveselile. Pa vendar ostaja bistvo specialne olimpiade prav bogastvo različnosti, sproščeno vzdušje in spontano veselje, ki ga športniki izžarevajo.

## 'Vistarji' iz Velikih Žabelj

Fantje, rojeni leta 2006, so sledili tradiciji in se udeležili 'viste'. Ta stari običaj ostaja še vedno aktualen, čeprav v drugačnem pomenu kot pred leti. Kot veleva tradicija, so Žabeljski mladeniči pridno okrasili voz s smrečjem, rožami in zastavami. Zapregli so ga za največji traktor v vasi.

V petek, 19. aprila se je že zgodaj zjutraj v vasi zaslišal glas hup in siren, ki so oznanile, da se fantje

odpravljajo v Vipavo na ogled vojašnice. Marsikaterega moškega v vasi je zvok siren spomnil na njihovo visto, seveda je ta običaj takrat pomenil čisto nekaj drugega. A kljub temu je lepo, da mladina ohranja običaj, kot je 'vista', ki je pomenila prelomno točko v življenju mladeničev - ko so fantje postali možje.

Iztok Furlan



Potrošniški krediti

# Uresničite želje tu in zdaj.

## Vabljeni na Primorsko!



- Izjemno ugodne obrestne mere
- Fiksen mesečni obrok
- Brez stroškov odobritve
- Brez stroškov vodenja kredita

### Informativni izračun potrošniškega kredita Primorske hranilnice Vipava d.d.

znesek	ročnost	anuiteta	obrestna mera	EOM	odobritev kredita	vodenje kredita	zavarovanje kredita
10.000 €	60 mesecev	191,20 €	5,5%	7,6%	0,00 €	0,00 €	344,96 €

\* Informativni izračun potrošniškega kredita s fiksno letno obrestno mero je izključno informativne narave in za hranilnico ni zavezujoč. Odobritev kredita je odvisna od kreditne sposobnosti kreditjemalca, ki jo mora hranilnica predhodno preveriti. Hranilnica si pridržuje pravico, da brez obrazložitve zavrne sklenitev kreditne pogodbe. Informativni izračun oglaševane ponudbe, ki za hranilnico ni zavezujoč, je pripravljen na podlagi vnaprej določenih lastnosti kredita za komitente. Efektivna obrestna mera ali EOM je letna stopnja, ki odraža dejansko ceno denarja in se izračuna z upoštevanjem pogojev kredita. V izračun EOM so upoštevani predvideni stroški obresti, mesečni stroški vodenja kredita, mesečni stroški vodenja transakcijskega računa, strošek zavarovanja kredita in strošek odobritve kredita. Informativni izračun upošteva pogoje, veljavne na dan 31. 05. 2024 in ne vključuje interkalarnih obresti, ki se sicer upoštevajo pri izračunu efektivne obrestne mere (EOM). Interkalarne obresti so obresti, ki jih stranka plača v mesecu črpanja kredita, ko se odplačevanje še ni začelo. EOM se lahko spremeni, če se spremeni kakršenkoli podatek, ki je bil uporabljen pri izračunu. Hranilnica je pri izračunu EOM uporabila nadomestilo za vodenje transakcijskega računa v višini 2,10 EUR, ker ji ni poznano kakšen bančni Paket ima oz. bo imela stranka. Skupni znesek kredita, ki ga plača kreditjemalec v katerem so vključene obresti in vsi stroški, znaša 11.933,62 EUR. Ponudbi veljata za obstoječe in nove stranke, ki imajo pri hranilnici odprt transakcijski račun oz. ga bodo odprle in nanj prejemale redne mesečne prilive (plača, pokojnina).

### Bančništvo. Tukaj. Zdaj.

[www.phv.si](http://www.phv.si)



## 7. Turistična moto avantura

Wajdušna 2024 - razburljivo motoristično srečanje z obilico zabave, aktivnosti in nagradami za najboljše udeležence.



V Ajdovščino se vrača nepozaben dogodek, že kar 7. Turistična moto avantura-Wajdušna 2024, ki združuje ljubitelje cestne svobode, adrenalina in druženja. Motoristično srečanje bo potekalo, v soboto, 1. junija 2024 (v primeru slabega vremena 8. junija).

Dogodek je zasnovan tako, da združuje zabavo, učenje in nagrade, kar poskrbi za nepozabno izkušnjo za vse udeležence. V sodelovanju z različnimi društvi poskrbimo, da so motoristi seznanjeni s

spremembami v zakonih o cestno prometnih predpisih, s temeljnimi postopki oživljanja, načini, kako poskrbeti za svoje zdravje in varnost in drugimi pomembnimi informacijami. Nato sledi niz zabavnih izzivov in nalog, ki jih morajo udeleženci opraviti, da bi pripravili teren za nadaljnje dogajanje. Te naloge so raznolike in zahtevajo različne spretnosti, odprtega duha in kanček dobre volje, kar vedno poskrbi za odlično vzdušje med udeleženci.

Nato sledi vožnja po slikovitih cestah naše čudovite doline,

kjer bodo udeleženci reševali različne naloge. Naloge navadno vključujejo prepoznavanje znamenitosti in reševanje ugank, kar doda dodatno razsežnost avanturi na cesti. Vozniki lahko uživajo v vožnji in hkrati izpopolnjujejo svoje sposobnosti opazovanja ter reševanja problemov, kar je garancija za dinamično in zanimivo izkušnjo.

Po vrnitvi na prizorišče se udeleženci podajo na poligon varne vožnje, kjer lahko preizkusijo svoje spretnosti in znanje v kontroliranju motornih koles v različnih situacijah. Poligon je zasnovan tako, da simulira realne cestne pogoje, s čimer omogoči voznikom, da izboljšajo svoje veščine in se naučijo, kako se odzvati v različnih situacijah. Inštruktorji bodo nudili strokovno podporo in nasvete, kar dodatno pripomore k izboljšanju voznikovega znanja in samozavesti.

**Moto klub Q VEJTR  
WAJDUŠNA**

## Dvigovanje mlaja v Gaberjah

Tudi letos se je na predvečer prvega maja v Gaberjah postavilo mlaj, tako kot vedno, po starem, na roke. To tradicijo vaški fantje ohranjajo vključno z vsemi pripravami, ki so prepletene z druženjem.

Vsa zadeva se začne že en dan prej s kuhanjem golaža, tako da je naslednji večer meso lepo zmeččano in sestavine prežete. Zadnjega aprila popoldne se fantje odpravijo po drevo, iz katerega bodo naredili mlaj. Ko drevo posekajo, obsečejo veje, olupijo in naložijo, se spečejo čevapčiči in natoči kapljica domačega vina. Medtem se na vaškem placu pripravijo mize, venec in trakovi za mlaj. Zakuri se kotel, v katerem se bo skuhal pašta, ki se bo postregla skupaj z golažem. Ko se začne temniti, fantje pripeljejo mlaj na plac, kjer jih že pričakujejo krajani, in glavni del večera se prične.

S tremi pari dolgih, močnih kolov, povezanih z verigami (škarje), se začne dvigovanje



mlaja. Močni gabrski fantje in moški postopoma dvigujejo mlaj, mlado in staro pa opazuje etnološki spektakel. Ko je mlaj postavljen in dobro zagozden, se začne deliti pašta z golažem. Druženje se v toplém predprvomajskem večeru zavleče pozno v noč.

## Planinsko društvo Ajdovščina Na Pivškem



Dopoldne smo se na Sveto Trojico povzpeli, popoldne še v Dina Park v Pivko šli veseli ...

Današnja sobota 11.5.2024 je bila za Planinsko društvo Ajdovščina je 11. maja izvedlo družinski planinski izlet, ki se ga je udeležilo 20 planincev, od mlajših do starejših. Odpeljali smo se proti Pivki, v vas Trnje in še nekaj kilometrov naprej do izhodišča za Sveto Trojico, ki se imenuje Vlačno, vendar to območje ni na zemljevidu posebej označeno. Zaparkiramo avtomobile na manjšem parkirišču ob makadamski cesti. Zakorakamo v prvi klanec,

pot je precej kamnita, potem pa se položi in nas pripelje v borov gozd. Precej časa hodimo po borovem gozdu, potem po mešanem gozdu. Od začetka poti se nam razgled odpira proti Palškemu jezeru, ki je bilo suho. Za to jezero je značilno, da rabi precej padavin, da se sploh napolni. Petelinje jezero se prej napolni, a tudi hitro voda odteče. Petelinje jezero se nahaja na drugi strani hriba. Zmeren vzpon nas vodi skozi gozd, ki se čedalje bolj redči in tako nas pot pripelje na travnike, kjer se počasi prebujajo planinske cvetje. Še malo pa bomo na vrhu, taka je tudi vzpodbuda ŠE MALO na

enem od zadnjih dreves, preden pridemo na travnike. Na vrhu, kjer je lep razgled do Snežnika, Nanosa, Javornikov ... je tudi prenovljena cerkvica Sveta Trojica. Naredimo seveda daljši postanek za malico in da na soncu poskrbimo za malo D vitamina.

Spuščali smo se večinoma po isti poti, pri avtomobilih smo se preobuli, saj nas je čakal še drugi del izleta, naravoslovni - spoznavanje treh zveri v Dina parku Pivka. Vodička najprej predstavi volka, kar podrobno. Nas pa že zanima, katera bi bila druga zver, ki jo lahko srečamo v Sloveniji. Glej, glej to je pa medved. Tudi o rjavem medvedu nam je vodička precej značilnosti razkrila. Zanimalo pa nas je še, katera je tretja zver. To pa je ris. Veliko smo izvedeli o zvereh!

**Gorazd Lapanja, Planinsko društvo Ajdovščina**



## Krajši pohod po Črničah

Že trinajstega pohoda v tem študijskem letu se je udeležilo 27 članov Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina - Društva MOST. Še pred startom smo dobili nove pohodniške majice, ki smo si jih nedavno zaželeli in jih z veseljem pričakovali. Svetlomodre kratke majice z logotipom - naše nove pohodniške 'uniforme' - si je večina članov kar takoj nadela.

Z avtomobili smo se odpeljali do Črnič, od koder smo se peš odpravili proti Huhovemu mlinu. Prevzela nas je lepota spomladanske narave, ob poti smo občudovali nežne cvetove lana, ki so se dvigali proti soncu med visokimi travnimi bilkami. Bahavo rdeči cvetovi maka so izstopali na opojno zelenem ozadju. Prvi krajši postanek smo si privoščili ob Huhovem mlinu, kjer nas je najprej pozdravil mogočen hrast in

nam ponudil zavetje pod svojo razvejano krošnjo. Mlin Huh leži na kolovozu med Črničami in Batujami ob potoku Konjščku. Leta 1769 sta Paljk in Furlan mlin povečala in predelala tako, da je imel tri mlinske kamne ... Ob mlinu je šumel potok in nas s svojim idiličnim lesenim mostičkom kar vabil, da smo se ovekovečili na prvi pohodniški 'gasilski' fotografiji.

Nadaljevali smo po poljskih poteh proti rajdi pod Batujami in po kolesarski poti do obrtne cone. Za trenutek smo se ustavili ob reki Vipavi, ki je s svojim mirnim tokom priklenila naš pogled na zelenomodro gladino, v kateri so se zrcalila obrežna drevesa. Prečkali smo železniško progo in se povzpeli po ozki stezi proti Selu. Po nezahtevnem vzponu smo se ustavili ob vinogradu, kjer nam je Ljuba postregla kozarček teranovega in mareličnega likerja, posladkali smo se s pecivom, nato pa krenili do Sela in proti Batujam. Majsko sonce nas je toplo grelo, naš pogled pa se je vzpenjal po strmih pobočjih nad Vipavsko dolino do obronkov razpotegnjenega grebena, obrobljenega z modrino neba.

Ob prihodu v Črniče smo se še zadnjič ustavili, se poslovili in se dobre volje odpeljali proti Ajdovščini. Za kosilo smo bili že doma ...

**Vlasta, foto Jana**

**Mednarodna udeležba na pohodu ob 100. letnici fotografije**

**'Goba z Male gore'**

Lep in zanimiv dogodek so v nedeljo, 12. maja, pripravili kamenski planinci in tako zaključili zadnje poglavje zgodbe, ki se je pravzaprav začela pred sto leti, razpletla pa pred nekaj meseci z ugotovitvijo, da je zanimivo oblikovana kamnita goba še zmeraj na prvotnem mestu, prav tam, kjer jo je ujel planinski fotograf, 13. maja 1924. Okrog 30 članov planinske skupine, ki so se ji pridružili tudi člani Slovenskega planinskega društva iz Gorice in člani goriške sekcije italijanskega alpinističnega kluba (CAI) in številni prijatelji iz okoliških vasi, se je v lepem majskem jutru odzvalo povabilu na peturni pohod, na katerem so



si lahko ogledali številne naravne zanimivosti in posebnosti krajine, ki je že pred stoletjem privabljala številne obiskovalce in ki je na nek način še prisotna v podzavesti. Največ pozornosti in pričakovanja je bilo seveda za kamnito gobo, samo dobrih deset metrov nad srednječavensko stezo, ki pa se že več desetletij varno skriva v borovem gozdu in je zato neopazna.

Pred sto leti so bila strma pobočja pod Beverco skoraj povsem gola in zato zanimiva tvorba lepo in od daleč vidna. Tako da je privabljala pozornost takratnih planincev, ki so jim rekli tudi veleturisti, in domačinov. Narava je v tem času naredila svoje in okolico povsem spremenila. Sicer ne povsem, kajti strma rebra, ki jih seka 'srednječavenska' in kamor udarja burja, so še zmeraj neporaščena in

primerno zavarovana z jeklenico, olupšana z raznovrstnim bujnim cvetjem.

Krožna pot je pohodnike popeljala še mimo drugih naravnih zanimivosti, ki jih v krajih pod Čavnomo seveda ne manjka. Tako so lahko pozdravili Šmrkavo babo na Stomaškem, ogromno skalo ob stezi (ima dvojčico na Mali gori), Pihala, Zvirk in še marsikaj. Čeprav so se okrog poldneva nad robom začeli zbirati oblaki, je pohod minil brez presenečenja, le malo pred vrnitvijo na izhodišče jih je malo požegnalo.

Zgodba o iskanju kamnite gobe bi najbrž ostala nedokončana, če se predsedniku planinske skupine Kamnje Joškotu ne bi oglasila gospa Ivica Batič in povedala, da ve, kje goba stoji.

**Vlado Klemše**



Naročnik: Levica, Prešernova cesta 3, 1000 Ljubljana, www.levica.si

**Nataša Sukič  
Luka Mesec**

**7.**

**VARNOST STA  
BLAGINJA IN MIR**

**EU volitve 24** **LEVICA**

**Člani društva DEŠK ...**

**... v muzeju Budanje**

Konec zime je primeren čas za pohode, preden se ozračje ne ogreje preveč. Žepovski vsakoletni obisk hramov si želi v svojo družbo privabiti čim več gostiteljev s svojimi zanimivimi prostori – hrami. Letos je bilo preobsežno področje za vse obiske, zato smo se dogovorili, da pripravimo poseben obisk v pomladnem času za novonastali hram v Pišavah na koncu Kožmanov.

Sredi aprila smo se zbrali pred Domom krajanov v Žapužah in Klara Lokar, poznavalka stranskih steza, nas je popeljala na pohod po kozjih stezicah nad Žapužami in Dolgo Poljano. Postanek smo imeli predviden v Budanjah pred staro šolo, kjer nas je pričakal "kustos" muzeja Edo Krašna. Pred vhomom nam je že povedal osnovne podatke o Budanjah. Povabil nas je v

notranje prostore, kjer so Budanjci zbrali mnogo artiklov iz kulturne dediščine domačih kmetij. V dveh sobah smo si ogledali najprej maketo o mlinih na Šumljaku in v notranjosti še ostale, dobro ohranjene eksponate. Pojasnil je posamezne skupine predmetov ter predstavil škatlo za marelice in "skalabono"- metlico, po čemer so poznani Budanjci.

Po nekaj fotografskih posnetih smo se poslovili, ter odšli do končne točke v Pišavah. Na vhodu v novo 'zidanico' sta nas sprejela Elizabeta in Florjan Čoha, ki sta pred dobrim letom dokončala počitniški objekt. Predsednica društva DEŠK Mimica Šeme je prinesla šopek Elizabeti, ki je v teh dneh praznovala rojstni dan. Na mizah je ležala dobra hrana, ki se je že prilegla za zaključek pohoda.

**Aleš Breclj**



**DIAGCENTER**  
- z vami od leta 2001 -

**ODSLEJ TUDI  
V AJDOVŠČINI**  
Goriška cesta 66

**diagcenter**

**BIORESONANCA IN  
ELEKTRO-AKUPUNKTURA  
MORA**

- Sistemsko testiranje po dr. CORNELISSENU.
- Bioresonančna terapija (MORELL-RASCHE).
- Analiza žive kaplje krvi pod mikroskopom v temnem polju.
- EAV testiranje po dr. VOLLU.
- Bachove esence.
- Schüsslerjeve soli.
- Personalizirana kozmetika.
- Homeopatija.
- Nega in lepota.

**Darja Vrhanc, terapevka.**

Za več informacij:  
www.diagcenter.si  
info@diagcenter.si  
040 360 700

# Iščemo mlade bende: Zabava za premlade



Hiša mladih Ajdovščina je v letošnjem šolskem letu organizator zabav za premlade (12-16). Gre za projekt, z izvajanjem katerega so pričeli mladi, z željo, da se sovrstnikom nudi možnost kakovostnega preživljanja prostega časa, zabave in sprostitve v varnem in odgovornem okolju mladinskega

centra.

O zabavah:

Mladi so se na nas obrnili z željo po organizaciji tovrstnih zabav, katerih primarni namen je druženje, sklepanje novih prijateljstev in sprostitev mladih v sproščenem in varnem okolju mladinskega centra. Poleg tega želimo z matinejami spodbuditi tudi njihovo udejstvovanje in aktivno sodelovanje pri oblikovanju mladinske scene v lokalnem okolju.

Matineje so odlična priložnost za vse tiste, ki bi se želeli preizkusiti kot organizatorji, dekoraterji, promotorji, dizajnerji ali se v kaki drugi vlogi aktivno vključevati v mlado ekipo organizatorjev zabav in tako ustvarjati dogodke po lastnih željah in željah svojih sovrstnikov. Prednost tovrstnega 'mladi za

mlade' udejstvovanja vidimo tudi v krepitvi številnih veščin in kompetenc (organizacijskih, kreativnih, digitalnih, socialnih) in pridobivanju neprecenljivih delovnih in timskih izkušenj.

Za namen zadnje zabave v tem šolskem letu iščemo MLADE BENDE, ki bi si radi nabrali novih izkušenj. Dobrodošli so šolski bendi, garažni bendi ter drugi mladi, ki priložnosti, da bi vrstnikom polepšali zaključek šolskega leta, ne želijo zamuditi.

Dogodek bo v petek, 21. 6. 2024, v Palah v Ajdovščini.

Prijavite se čimprej na [info@mc-hisamladih.si](mailto:info@mc-hisamladih.si)!

Dogodek nastaja v okviru programa Matineje - zabave za premlade.

**Avtor: Mladinski Kulturni Center Hiša Mladih Ajdovščina**

## Kako mladi vidijo priseljevanje

V petek, 24. 5. 2024 je v Ajdovščini potekala debata za in proti z naslovom "Medkulturnost in razvoj Ajdovščine, kot ga vidijo mladi", ki jo je organiziral Zavod BETA - Inštitut za razvoj družbe. Pod okriljem gospe Nataše Čuk so alumni debatnega krožka (Deni Krašna, Neja Polanc, Matej Kompara, Teo Stupar in Enej Slokar) razpravljali na postavljeno trditev: Migracije povzročajo več škode kot koristi k trajnostnemu razvoju lokalnega okolja. Dogodka sta se je udeležila tudi župan Tadej Beočanin, ki je pozdravil mlade, ki so pripravljene razmišljati o lokalnem okolju in Tilen Lah, predsednik Mladinskega sveta Slovenije. V za in proti debatnem formatu so se ekipe pomerile z namenom predstaviti in zagovarjati različna stališča o postavljeni trditvi. Pravila omogočajo konstruktivno razpravo, spoštljivo poslušanje in poudarjajo pomen kritičnega mišljenja. Po sami debati, v kateri so bile vloge debaterjem dodeljene, pa so, na pobude in vprašanja občinstva, ki je izpostavilo predvsem izzive ohranjanja naše

kulture in slovenskega jezika ter natalitete, izrazili tudi svoje osebno mnenje. Strinjali so se, da je na vsakem posamezniku, da ohranja svojo kulturo in ponos.

Sicer pa je skupina, ki je zagovarjala tezo izpostavila: da se zaradi povečanja števila migrantov znižujejo plače. Trdili so, da Slovenija nima veliko koristi od migrantov, saj se ti večinoma vrnejo v svoje domovine, poleg tega pa migranti prinašajo geto in kriminal. Kot primer so predstavili situacijo v Parizu, kjer naj bi gradnja posebnih stanovanj za migrante privedla do povečanja kriminala nad ženskami in otroki. Opozicijska skupina, ki se ni strinjala s tezo, je poudarila, da migranti prinašajo novo delovno silo, ohranjajo gospodarski razvoj in dopolnjujejo lokalno skupnost. Izpostavili so, da migranti v Ajdovščino prinašajo sveže ideje, ustvarjajo nova podjetja in spodbujajo razvoj nove tehnologije, kar krepi konkurenčnost mesta. Zahvaljujemo se vsem udeležencem za njihovo sodelovanje in prispevke.

Sofinancer dogodka je Mladinski svet Slovenija, ki mlade tudi vabi, da oddajo pobudo odločevalcem preko obrazca na <https://mss.si/oddajpobudo/> in/ali pa sodelujejo v nagradni igri mladinskega dialoga. Pobude mladih ambasadorji promovirajo na evropskih mladinskih konferencah in srečanjih z odločevalci.

## Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina

# Izlet za zlate bralke in zlate bralce



16. maja je Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina organiziralo nagradni izlet v Ljubljano za zlate bralke in zlate bralce iz petih ajdovskih osnovnih šol.

Radoživi in polni pričakovanj smo se povzpeli na Ljubljanski grad, kjer smo zlatim značkarjem - najboljšim bralcem iz vse Slovenije in zamejstva, ki so vsa osnovnošolska leta sodelovali v programu Bralna značka

## ART MARKET



Art market bo namenjen predstavitvi in podpori (mladih) umetnikov kot tudi izmenjavi/prodaji dobrin, rabljenih in unikatnih izdelkov.

Kaj pričakovati?

- dogajanje na stojnicah, ki bo navdušilo ljubitelje estetike, umetnosti, ročnih del in kulture
- predstavitev mladih nadobudnih umetnikov
- predstavitev izmenjevalnice in centra uporabnih predmetov
- kulturni program (ulične ustvarjalne delavnice, branje poezije, recitiranje, glasbeni nastopi...)

Vabljeni na Lavričev trg v soboto, 15. junija, kjer se bodo v dopoldanskem času združili lokalni in drugi umetniki, ki se bodo predstavili s svojimi avtorskimi deli. Umetnosti se

bodo pridružili tudi elementi ponovne uporabe, predstavili se bosta izmenjevalnica in center uporabnih predmetov. Izmenjevalnica Hiše mladih v letošnjem letu širi svojo ponudbo - poleg oblačil, modnih dodatkov, nakita ter knjig, bi se v izmenjevalnici zelo razveselili tudi družabnih iger - verjamemo, da se v vsakem gospodinjstvu najdejo take, ki so jih otroci že prerastli ali se jih naveličali, pa so v dobrem stanju za nadaljnjo uporabo. Take igre naša izmenjevalnica z veseljem posvoji!

Spremljaje bo na art marketu potekal tudi manjši kulturni program, ulične ustvarjalne delavnice, nastopi mladih, recitiranje, glasba.

Lepo vabljeni!



# Mednarodno sodelovanje OŠ Šturje Ajdovščina s sovrstniki s Češke



Učenci, učiteljica angleščine in ravnateljica z osnovne šole Velké Opatovice so se med 16. in 20. aprilom 2024 mudili na obisku na OŠ Šturje Ajdovščina.

Ob prihodu jih je pozdravila vipavska burja, nato pa so se zbudili v lep sončen dan. Pripravili so zanimiv pouk, prepleten z igrami, za učence razredne stopnje, reševali so okoljske probleme z učenci iz 8. razreda ter s svojimi vrstniki iz 9. c-oddelka spoznavali češki prevod Pavčkovih pesmi ter brali slovenski prevod pravljice

Božene Némcovce. Ugotavljali so, da se med seboj lahko kar dobro razumejo tudi v obeh maternih jezikih.

Popoldan so se učenci 9. c-oddelka prelevili v vodiče in Čehom razkazali Ajdovščino. Obiskali so tudi stalno muzejsko zbirko Rimljanov in fosilov ter se odpravili na Otliško okno. Nato so učenci pričeli s pripravami na zaključno prireditev za starše, odigrali so skeče o slovenskih in čeških stereotipih in kratko dramsko besedilo Stick Man ob glasbeni spremljavi.

V petek so se jim pridružili še učenci dramske igre, s katerimi so v Festivalni dvorani na Bledu v sklopu projekta Jezikajmo predstavili dramsko delo. Ogledali so si še Bled in se polni vtisov vrnili domov, kjer sta jih čakali še generalka pred zaključno prireditvijo in prireditev za starše. Po nastopu so se posladkali z dobrotami, ki so jim jih pripravili starši.

V soboto zjutraj so se poslovili od sovrstnikov s Češke, ki so si na poti domov ogledali še Postojsko jamo.

**Polona Mohorčič, foto Nejc Premrn in Polona Mohorčič**



## Praznovali smo dan šole

V soboto, 18. maja, smo na Osnovni šoli Danila Lokarja pripravili poseben dan za učence, starše in učitelje. Vreme nam je bilo naklonjeno. Obeležili smo dan šole s pohodom, saj je nedolgo nazaj minila obletnica rojstva pisatelja in zdravnika, znanega Ajdovca, po katerem se imenuje naša šola, Danila Lokarja.

Po jutranjem pozdravu naše ravnateljice na dvorišču šole in po slastnih krofih ter napitkih smo se učitelji in starši skupaj z učenci podali na dve zanimivi poti. V športni opremi in z veseljem pričakovanjem na obrazu smo se odpravili v dve smeri - na pot preko Školja proti Izviru Hublja oz. proti ranču, mimo bajerja na Lokavščku, kjer smo pot nadaljevali proti Lokavcu. Nekateri so pot tudi pretekli.

Najbolje se je med tekači odrezal Lukas Bovcon iz 8.c, medtem ko je s progo najhitreje med tekačicami opravila Elona Krasniqi iz 6. b.

Obe poti sta imeli več kontrolnih točk, kjer so pohodnike oz. tekače na poti usmerjali učitelji in drugi strokovni delavci. V virih je navedeno, da je pisatelj Danilo Lokar svoje korake večkrat usmeril ravno po teh poteh in v mislih že ustvarjal.

Na vrtu naše podružnične šole v Lokavcu smo se spet zbrali vsi skupaj, se malce ustavili, poklepetali, se osvežili s sadjem, pecivom in limonado, tako da je bila pot nazaj do matične šole



prijetnejša. Kmalu smo se skupaj vrnili v Ajdovščino k šoli, kjer pa je vse udeležence pričakal še sladoled.

Z učenci in starši smo si podelili mnenja, da je bil za nami prijeten dan. Poseben odtenek je dodalo druženje, dobra volja in skupno preživljanje časa v naravi, ki je ob reki Hubelj in Lokavščku res zelo lepa in sproščujoča.

Nismo mogli mimo zavedanja, da je zagotovo vse to prijetno okolje občudoval tudi pisatelj Danilo Lokar in s svojimi možnostmi oblikovati lepo besedo, zapisati zanimivo zgodbo mu je to uspelo preliti na papir in podeliti z vsemi nami.

Zahvaljujemo se vsem staršem, ki so se pridružili praznovanju naše šole, hvala vsem za donacijo v šolski sklad, učiteljem, ki so pomagali pripraviti zanimiv dan za vse nas in tudi donatorjem - podjetjem Mlinotest, Fructal in Incom Leone za vse sladkosti, ki

so nam polepšale praznični dan. Še nekaj utrinkov naših učencev:

Bilo je zanimivo in hkrati zabavno. Izbrala sem daljšo pot in bilo je lepo, saj sem hodila s prijateljico. Lahko so prišli tudi starši. V Lokavcu je bila tudi 'okrepčevalnica', kjer smo se vsi družili.

Mia, 7.c

Bilo je zelo zanimivo, dobra postrežba, zanimiva pot. Vesela sem, da sem se vpisala, saj sem hodila po poti, na kateri nisem bila nikoli prej.

Urša, 7.c

Sobotni dan šole mi je polepšal dopoldne, ki bi ga sicer preživel za zvezkom. Dan je še polepšalo vreme in čas, ki sem ga preživel s prijatelji.

Oliver, 8.b

**Nataša Markič in Mateja Vuga, OŠ Danila Lokarja Ajdovščina**

## 'V vrtcih so pesmice doma'



Z otroškim pevskim zborom vrtca iz Ajdovščine - enota Ob Hublju, smo se 19. aprila odpravili v Branik. Udeležili smo se prireditve 'V vrtcih so pesmice doma', ki jo že vrsto let organizira OŠ Branik, vrtec 'Rastja' Branik. Poleg nas je nastopalo še pet vrtčevskih zborčkov.

V našem zboru je prepevalo 32 otrok, starih od treh do šestih let. Zbor je vodila Melita Rožič, na klavirju je pevce spremljala Marjeta Leban.

Na odru smo se predstavili s tremi pesmicami: Miška in mavrica (Dragica Sojer), Rumena podmornica (Albinca Pesek) in Huda mravljica (Branko Rudolf). Otroci so pesmice zapeli doživeto in sproščeno. Najbolj pomembno pa je, da so pri tem uživali. Po

končanem nastopu so bili otroci ponosni nase, na njihovih obrazih se je pojavilo veselje. Aplavz publike in pozitiven odziv je otrokom dal še dodatno potrdilo in zagon za nadaljnjo prepevanje.

Za varnost otrok pred in po nastopu sta poskrbeli Anja Česen in Tatjana Kranjc. Za to se jima najlepše zahvaljujeva. Po končanem nastopu je otroke čakala pogostitev, nato smo se z njimi poslovili ter jih predali staršem.

Otroški pevski nastopi so dragocena izkušnja, ki jim omogoča razvoj samozavesti, izražanja in ljubezni do glasbe. Takih izkušenj si želimo tudi v prihodnje.

**Melita Rožič in Marjeta Leban**

## 15. likovni natečaj DREVO na OŠ Šturje

*Rad bi čutil, kako drevo  
snubi,  
razvejano med nebom in  
zemljo,  
vsak nov dan za dih  
spremenjeno,  
vsako leto znova rojeno.*

Kot Tomaž Pengov v pesmi se tudi na Osnovni šoli Šturje vsako leto uglasimo z življenjem, ki ga živijo drevesa. V maju smo pripravili razstavo del, ki so prispela na 15. likovni natečaj DREVO.

Letos smo prejeli 1433 del iz 124 osnovnih in podružničnih šol ter šol s prilagojenim programom iz vse Slovenije.

Likovni natečaj spomladi popestri vzdušje na naši šoli. Učenci in zaposeni z zanimanjem občudujemo likovne izdelke (letos jih je 97), ki jih strokovna komisija izbere za razstavo.

Na zaključni prireditvi, ki je potekala 15. maja, smo v štirih kategorijah podelili 4 nagrade, 8 pohval in 85 priznanj. Prireditev so s kulturnim programom obogatili naši učenci.

Razstavo, ki nam ob koncu šolskega leta lepša dni in pripoveduje zgodbe dreves, si lahko ogledate do sredine oktobra v prostorih šole.

**Tea Curk Sorta, vodja natečaja**



# Majski utrinki Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina

V pregovorno najlepšem mesecu maju so potekala mednarodna glasbena tekmovanja, ki so se jih udeležili tudi učenci Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina. Maj je tudi čas številnih nastopov, gostovanj in seveda zaključnih koncertov.



Foto: Sandi Gorkič

Tehnologija in komunikacije nas razvijajo in ponujajo vedno več – več informacij, več podatkov, hitrejši prenos, neomejen prostor. Na večjih in manjših pametnih napravah se starejše novice samodejno umikajo novim in včasih sploh nimamo občutka za obseg celotne slike. Iz covidnih časov je v glasbeni šoli ostala steklena stena, ki je dobila svoje novo mesto in novo funkcijo v pritličju šole ob stopnišču. Ljubkovalno ji rečem analogni facebook in je veliko boljši pokazatelj prave količine novic in dogodkov, saj moramo z nje vsakodnevno ročno odstranjevati plakate za že opravljene nastope in rezultate starejših datumov. Šolska dvorana v maju ponuja nastope ob vseh mogočih urah, poleg tega se manjši nastopi istočasno

odvijajo tudi v mali dvorani in v nekaterih učilnicah. Razredni, večrazredni, šolski, z gosti, predizpitni, predtekmovni ...

Med vsemi dogodki bi najprej izpostavili dva koncerta nekdanjih učencev; konec aprila smo gostili recital baritonista Marka Ferjančiča ob spremljavi pianistke Tanje Šterman, v maju pa nas je obiskala maturantka Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, klarinetistka Ana Krapež.

V uvodu so bila že omenjena glasbena tekmovanja: 13. in 14. aprila je na Glasbeni šoli Krško potekalo mednarodno tekmovanje Dnevi kitare 2024. Tekmovanja sta se z naše šole udeležila Gregor Medvešček - osvojil je srebrno priznanje - in Neža Jež, ki je osvojila zlato priznanje. Mentor obeh je

Tilen Lancner. 19. in 20. aprila je v Sežani potekalo Regijsko tekmovanje mladih pianistov Primorske, na katerem sta nastopili dve naši pianistki pod mentorstvom Kristine Morelj Gec: Ema Žgavc je nastopila v I. a kategoriji, Kristina Blažko pa v kategoriji I. b; obe sta prejeli srebrno priznanje. 25. aprila se je 4. mednarodnega tekmovanja Musica Goritensis v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici udeležil violončelist Aljaž Remec. V kategoriji C je prejel 2. nagrado; njegova mentorica je Tara Korica, pri klavirju pa ga je spremljala Divna Jandrič. V Gorici je od 17. do 19. maja potekalo tudi 7. mednarodno tekmovanje "Giovani Talenti 2024" – "Mladi talenti 2024". Udeležile so se ga štiri naše učenke: violinistka Neža Zagorc iz razreda Polone Praček je v kategoriji 1. D prejela 2. nagrado, harfistka Zoja Jagodič je prejela 2. nagrado v 1. C kategoriji, harfistka Meta Kržišnik Furlan pa v isti kategoriji 3. nagrado; njuna mentorica je Erika Bersenda. Pianistka Kristina Blažko iz razreda Kristine Morelj Gec je nastopila v 1. B kategoriji in prejela 3. nagrado.

Čeprav mlade talente nekaj mednarodnih tekmovanj še čaka, so se najuspešnejši tekmovalci primorskih glasbenih šol kot vsako leto v maju predstavili v ciklu Glasba z vrtov sv. Frančiška na posebnem koncertu

s pomenljivim naslovom – Mladi glasbeni biseri. Letošnji biseri so se v dvorani Frančiškanskega samostana Kostanjevica v Novi Gorici lesketali v torek, 21. maja. Glasbeno šolo Vinka Vodopivca Ajdovščina je zastopala kitaristka Eva Žvokelj iz razreda Anteta Radniča, ena od štirih naših nagrajencev, ki so na državnem tekmovanju TEMSIG prejeli zlato plaketo.

Še trije večji koncerti so v drugem tednu maja razvajali ušesa poslušalcev. Srečanje godalnih in kitararskih orkestr



Foto: Sandi Gorkič

Glasbene šole Tolmin in Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina je bilo 15. maja v nabito polni šolski dvorani. Predstavila sta se kitararska orkestra obeh šol, mlajši godalni orkester iz Tolmina in starejši godalni orkester naše šole. Dan pred tem in dan za tem sta bila na sporedu dva javna zaključna koncerta. Prvi zaključni koncert je bil v Kulturnem domu

v Vipavi. Predstavile so se tri solistke – pianistka, violinistka in harfistka, mlajši in starejši godalni orkester, kitararski orkester ter zanimive komorne zasedbe – duo harmonik, kvartet harf in vokalna skupina. Drugi zaključni koncert je bil v Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini. Dvema baletnima točkama so sledili solisti na kontrabasu, violini, tolkalih, harmoniki, klavirju, saksofonu in flavti. Večer so zaokrožili kitararski trio, harmonikarski orkester in šolski pihalni orkester.

Koncerta sta bila kot čudovita inventura, kot glasbeni sprehod skozi še eno šolsko leto, ki je prineslo lepe uspehe in obrodilo sadove. Bila sta dokaz, da je bilo leto ravno prav dolgo in so ga učenci pridno in učinkovito izkoristili za vadenje, obiskovanje pouka, vaje komornih skupin in orkestr. Tako na odru niso stali le eno leto starejši in šest centimetrov višji, temveč predvsem bogatejši za znanje, spretnosti in izkušnje. Koncerta sta bila nenazadnje zahvala staršem, starim staršem in vsem drugim, tudi šoli, mentorjem, korepetitorjem in dirigentom, ki otrokom nudijo podporo na glasbeni poti. Take zahvale sicer ni mogoče pospraviti v denarnico ali je razstaviti v vitrini, je pa tudi ne moreta vzeti ogenj in voda, niti odpihniti vipavska burja.

Katarina Vidmar

## Večer pesmi in plesa

V Dvorani prve slovenske vlade v Ajdovščini se je 25. aprila v dveh ponovitvah odvijala prireditev Večer pesmi in plesa pod naslovom 'Odmev domačnosti: po naše, po štursko ...', za katero upamo, da je navdušila občinstvo vseh generacij.

Na prireditvi ni manjkalo glasbe in plesa. V prvem delu je tako nastopilo pet pevskih zborov: Orffova interesna dejavnost pod vodstvom učiteljice Danijele Čermelj, OPZ Šturje pod vodstvom Andreje Margon, OPZ Budanje pod vodstvom Kristine Škrlić Trošt ter MPZ Šturje in Učiteljski pevski zbor pod vodstvom učitelja Igorja Hodaka.

A prireditev ni bila le glasbena poslastica, temveč tudi pravo plesno doživetje. V drugem delu prireditve smo si ogledali nastope posameznih plesnih parov iz plesnih šol Bolero in Maxim, ki so nas navdušili z izjemno eleganco in mojstrsko tehniko, nato so sledili narodnozabavni plesi pod vodstvom učiteljice Polonce Juretič ter

nastopa sodobnih plesnih kreacij, izvedenih s strani nadarjenih plesnih skupin ADC in EII plesna scena. Nastopajoči, tako pevci kot plesalci, so nedvomno očarali vse prisotne. Sama zgodba se je ves čas prepletala z dramskimi vložki učencev prireditvenega krožka pod vodstvom Anje Devetak. Za tak pravi šturski zaključek pa so poskrbeli učenci glasbenih del pod vodstvom učitelja Igorja Hodaka.

Skozi petje, ples in dramske vložke smo želeli naše občinstvo popeljati na plesno in glasbeno popotovanje, kjer se v pesmi in igri skozi besede vseh barv, ritmov in

zvokov ujamejo človeški občutki.

V imenu šolske skupnosti se želimo tudi iskreno zahvaliti za vašo prisotnost na prireditvi in predvsem za vaše prispevke v šolski sklad. Upamo, da je sedaj že tradicionalna dobrodelna prireditev Večer pesmi in plesa pustila nepozaben pečat v srcih vseh, ki ste bili del tega čarobnega večera z nami.

Utrinke prireditve si lahko ogledate v spodnji galeriji fotografij, ki so jih posneli učenci foto-krožka: Timotej, Izabela in David.

Anja Devetak



## Tabor za motivirane učence



Tudi letošnje šolsko leto smo na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina organizirali jesenski in spomladanski tabor za motivirane učence ter tiste, ki si želijo več. Učencem smo ponudili pestro paleto dejavnosti, prilagojenih njihovim potrebam in željam. Naš cilj je omogočiti učencem razvoj talentov, pridobivanje novih izkušenj in spoznanj ter vzpostavljanje prijateljskih vezi.

Udeleženci tabora so se lahko preizkusili v številnih dejavnostih, ki so spodbujale ustvarjalnost, raziskovalno in

timsko delo, reševanje avtentičnih problemov, ročne spretnosti in še več. Pri pripravi in izvajanju delavnic smo sodelovali tudi z zunanji strokovnjaki, zato se še enkrat iskreno zahvaljujemo vsem za njihovo pripravljenost in sodelovanje.

Vzdušje na taboru je bilo polno navdušenja, sodelovanja in pozitivne energije.

Veselimo se novih priložnosti za skupno raziskovanje, učenje in ustvarjanje.

Učenci in svetovalni delavki OŠ Danila Lokarja Ajdovščina



# Noč knjige

Na Svetovni dan knjige, 23. aprila, ki je tudi Noč knjige, smo se na podružnični šoli v Črničah zbrali, da obeležimo ta dan. To srečanje smo združili s projektom Medgeneracijsko branje (društvo Bralna značka) in tako pričarali pravo pravljичno uro branja za vse generacije.

Na dogodek so bili poleg otrok vabljeni tudi njihovi starši, sorojenci ter stari starši. Srečanje je bilo namenjeno vsem, ki pravljice in zgodbe radi poslušamo. Dogodek je bil prvotno mišljen, da bi ga izpeljali zunaj, na šolskem igrišču, vendar nam vreme ni bilo naklonjeno, zato je branje potekalo v učilnicah. Bralci so bile mame, babice ter srednješolka. Učenci so s seboj lahko prinesli blazine, plišaste igrače in odeje. Udobno so se namestili, da je bilo poslušanje še bolj prijetno. Otrokom je veliko pomenilo, da



so se na tak način družili. Vsaka skupina poslušalcev je imela na izbiro nekaj literarnega gradiva. Skupaj z bralcem so učenci izbrali knjigo za branje.

Po eni urici smo se ponovno zbrali in strnili vtise. Bralke so povedale, da so učenci neizmerno uživali ob poslušanju, zanimale

so jih izbrane slikanice in knjige. Starejši so se zanimali, kje lahko najdejo izbrano gradivo.

Želimo si še več takih srečanj. Verjamemo, da na tak in podoben način mladim približamo veselje in ljubezen do branja.

E.Š., D.H. in J.L.

# Šolo na Gočah smo opremili s kreativnimi stenskimi nalepkami



Ni samo narava tista, ki se je odela v čudovite pisane pomladne barve. Polepšala in obarvala se je tudi naša podružnična šola. Notranjost šole smo namreč polepili z zanimivimi stenskimi nalepkami. Krasijo jo motivacijski napisi in razna didaktična ponazorila ter slike.

Učence šole in vse, ki se sprehodijo po hodniku šole, razveseljujejo številne nalepke: slika letnih časov, zemljevid Slovenije, živalski zemljevid sveta ter slike človeškega telesa.

Po hodniku šole in v stopnišču so nameščene tudi lepe in vzpodbudne misli, ki nas

motivirajo in dajo energijo in moč za premagovanje vsakodnevnih težav.

Skozi gibanje in igro pa lahko učenci na stopnišču na zabaven način ponavljajo in utrjujejo poštevanke in dele celote.

Učenci so nad novo pridobitvijo zelo navdušeni. Stenske nalepke so naš hodnik in stopnišče odela v čudovite barve in tako popestrile in poživele šolski prostor, hkrati pa zagotovile odlično zabavo učencem med odmori.

Največja zahvala gre krajevni skupnosti Goče za pobudo in financiranje nakupa stenskih nalepk ter gospodu Dejanu Koradinu iz podjetja Digitalni tisk Koradin, ki je prisluhnil našim željam pri oblikovanju stenskih nalepk.

Vanja Krapež

# Pomlad na podružnici v Budanjah

Svetovni dan Zemlje

Tema letošnjega Dneva zemlje je Planet proti plastiki kot poziv k zmanjšanju uporabe plastike v korist zdravja ljudi in vseh živih bitij.

Učenci podaljšanega bivanja podružnice Budanje so v duhu tega dne okolico podružnične šole popestrili z zelenjem. Posadili so grmičke rožmarina in sivke, ki bodo poskrbeli za dišečo zimzeleno okrasitev šolskega dvorišča. Učenci so v vrtnarjenju naravnost uživali in se že veselijo,

kako bodo za rastline skrbeli in jih opazovali pri rasti.

Pesem in mlaj

Navada je že, da učenke in učenci podružnice v Budanjah skupaj s svojimi starimi starši pred prvomajskimi prazniki postavijo mlaj.

Tudi letos so se njihove pridne roke lotile krašenja, budanjski možje pa so mlaj tudi postavili.

Delo je spremljalo petje slovenskih narodnih pesmi in dobra volja.

Kolektiv POŠ Budanje



# Obisk literata na Osnovni šoli Otlica

Prvi popočitniški dan – 6. maj 2024 – za učence OŠ Otlica ni bil čisto običajen. Obiskal nas je namreč poseben gost – izjemen slovenski literat Andrej Rozman - Roza.

Častnega obiskovalca smo najprej 'pogostili' s kratkim kulturnim programom, nato pa smo glavno besedo seveda prepustili njemu. Gospod Rozman nam je z velikim navdušenjem recitiral in deklamiral svoje pesmi, pripovedoval nam je

pravljice (tista o Mihcu, ki je krave pasel, nam je bila še posebej všeč), postavljala nam je najrazličnejše uganke ... skratka s svojim duhovitim nastopom je našo šolsko avlo napolnil s prijetnim vzdušjem in popočitniški ponedeljek spremenil v čisto 'kul' dan.

Eden od učencev je po obisku literata izjavil: »Roza barva mi sicer ni preveč všeč, tale Roza pa mi je.«

Ines Lemut

**DACIA SANDERO**

**ZE ZA 12.990 €\***

6 let jamstva\*

**DACIA**

PREPROSTO VSE

**DACIA.SI**



# Zaključna prireditev natečaja Jaz, ulični umetnik



16. maja smo v prostorih Mladinskega kulturnega centra Hiša mladih Ajdovščina zaključili umetniški natečaj z naslovom Jaz, ulični umetnik. Natečaj, ki ga je Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina v sodelovanju z MKC Hiša mladih Ajdovščina vodilo od

marca, je k sodelovanju povabil lokalne učence in dijake med 6. in 19. letom. Društveni projekt je bil namenjen spodbujanju ustvarjalnosti in umetniškega izražanja na temo ulične umetnosti. Mlade je povabil, da se preizkusijo v vlogi uličnega umetnika z literarnim, likovnim

ali s fotografskim delom in jih napotil, da navdih iščejo v ulici kot prostoru srečevanj, druženj, navezovanja stikov in svobodnega izražanja, ki je dostopna vsem ne glede na spol, starost, izobrazbo, družbeni status, državljanstvo, versko prepričanje ali etično poreklo. Ulice so neme pričevalke nešteti usod – prvih ljubezni, zlomljenih src, grenkih ponižanj, osamljenih sprehodov, bučnih smejanj, sramežljivih pogledov, krivičnih obtoževanj ... Natečaj je iskal umetniške prispevke, ki odsevajo duh uličnega življenja: spontanost, živ jezik, raznolikost, eksperimentiranje, improvizacijo, avtentičnost, družbeno angažiranost, refleksijo. Natečaju so se lahko pridružili posamezniki, pari ali skupine.

Veseli smo, da je natečaj dosegel tako izjemen odziv, saj smo prejeli 105 natečajnih del - 82 likovnih, 10 literarnih, 12 fotografskih. Vsa umetniška dela je pregledala

strokovna komisija in najboljša uvrstila na skupinsko razstavo Jaz, ulični umetnik, ki je bila slovesno odprta na zaključni prireditvi. Na dogodku so vsi natečajniki prejeli priznanja za sodelovanje, nagrajenci pa so poleg priznanj za umetniške dosežke in priložnost razstavljanja prejeli še igrivo vrečko presenečenja. Zaključni večer, ki ga je povezovala dijakinja Karolina Vodopivec, je obogatil čudovit glasbeni nastop Dejana Štembergerja. Predsednica MDPM Ajdovščina, gospa Kristina Valič je v pozdravnem nagovoru pohvalila vse sodelujoče ter poudarila vlogo učiteljev in staršev, ki pri mladih negujejo čut za umetniško izražanje.

Nagrajenci natečaja, katerih umetnine so razstavljene na skupinski razstavi Jaz, ulični umetnik, ki jo je postavila likovna pedagoginja Silva Copič, so: Manca Bizjak, Tarin Bolčina, Mila Božič, Julia Bruno, Žan Cotič,

Ellion Čebren, Asja Čermelj, Nejc Franko, Maja Jakomin, Anja Kariž, Matic Kerševan, Aljaž Kobal, Eva Kobal, Jonas Koron, Ana Lapanja, Svit Lavrenčič, Lianna Lovrenović, Januš Marolt, Arne Oven, Mihaela Petrovič, Zoja Podmenik, Neža Polanc Golob, Manca Pirc, Meggy Resnik, Alesija Samec, Lana Samec, Timotej Samec, Brina Štolfa, Mojca Tomažič, Ambrož Štrukelj, Martin Zalar, Zala Žvokelj. Mlade nagrajence so mentorirali: Elizabeta Bratina, Tina Cigale, Tea Curk Sorta, Polona K. Ličen, Urška Kovšca, Sonja Makuc, Tina Marc, Damjana Plešnar, Nejc Premrn, Polona Puc, Nataša Rupnik in Maja Štefin.

Razstava je odprta do 12. junija v Galeriji MKC Hiša mladih Ajdovščina.

**Avtor: Mdpm Ajdovščina, MDPM AJDOVŠČINA**

## ŽePZ Večernica z gosti

„Preljuba si ti pomlad, kak' si vesela, ptičica vsaka že skoraj bo pela“ ... V prijetnem pomladanskem popoldnevu so se petju ptičic pridružili še glasovi pevskih zborov, ki so nastopali v Ajdovščini.

Ženski pevski zbor Večernica, ki deluje pod okriljem društva upokojencev Ajdovščina, že tri desetletja razveseljuje poslušalce. V zadnjih letih pripravijo še posebna presenečenja, ko povabijo na pomladanske ali jesenske koncerte goste. Letos so tako pripravile prijeten večer skupaj s pevkami ženskega pevskega zbora Soča iz Nove Gorice, posebna obogatitev je bil nastop pevk in pevcev iz Splita.

Ženski pevski zbor Soča deluje od leta 2022. V času epidemije sta se združila zbora Strmica in Slavec v en ženski pevski zbor. Pevke nastopajo na revijah in koncertih doma, pa tudi po bolj oddaljenih krajih. Prepevajo pesmi različnih zvrsti, predvsem pa ljudske pesmi. Pod vodstvom Mirana Rustja so tokrat zapele štiri slovenske pesmi.

Tudi pevke Večernice so zapele štiri slovenske pesmi. Pod vztrajnim in potrpežljivim vodenjem Mirana Rustje pripravijo zahtevne programe in nastopajo na domačih pevskih srečanjih in revijah, veliko tudi gostujejo po Sloveniji in tudi izven meja naše domovine so odmevali njihovi glasovi. Tokrat so občuteno so izpeljale nastop, zahtevne melodije so ubrano zvenele.

V drugem delu večera so nastopile pevke in pevci slovenskega kulturnega društva



Triglav iz Dioklecijanovega mesta v Dalmaciji. V sončnem Splitu, ob šumenju valov, šelestenju dišečih borov, ob stoletnih oljkah in rodovitnih vinogradih, se je 1996. leta srečala skupina Slovencev in Dalmatincev, zaljubljenecv v petje, in osnovala pevski zbor. Ljubiteljsko druženje s pesmijo jih bogati, veže in razveseljuje, spletli so venček, ki ga radi poklonijo obema domovinama. Negujejo slovensko ljudsko in umetno pesem, duhovno glasbo, zelo radi pa zapojejo tudi dalmatinske pesmi. Nastopajo v Dalmaciji, pa tudi v Italiji, Nemčiji, Bosni in Hercegovini in v Sloveniji. Navezali so stike z mnogimi pevskimi zbori iz Slovenije, pri njih gostujejo in jih povabijo v Split. Pod vodstvom mladostne umetniške vodje in zborovodkinje Marije Buzdovačič Peručić so njihovi glasovi napolnili dvorano in ustvarili res lepo doživetje v tokrat kar pretesni dvorani v stavbi Ljudske univerze in Društva upokojencev Ajdovščina. Slovenske ljudske pesmi so dopolnili z dalmatinskimi večno

lepimi melodijami.

Ko se je popoldan prevesil v noč, je napovedovalka vsem zaželela, da bi nas vedno spremljala prijaznost, optimizem, mladostne moči, ljubeznivi ljudje, angeli in dobrovoljnost; da vedno nosimo s seboj POMLAD.

Večer smo sklenili s skupno pesmijo in nadaljevali v prijetnem druženju.

**ANB, DU Ajdovščina**

**TAM, KJER JE NAŠ DOM**  
Koncert slovenske glasbe  
PIHALNI ORKESTER BURJA AJDOVŠČINA  
gost: Sebastijan Fabčič  
dirigent: Andrej Kobal  
Vipavski križ  
sobota, 15. junij 2024 ob 20.30  
Vstop prost!

**slasčičarna in picerija ajdovščina**  
TO GO  
040 738 748  
DOSTAVA HRANE NA DOM  
Hrana do vaših vrat ...  
... pica, solata mešano meso na žaru ocvrti kalamari dunajski zrezek ljubljanski zrezek ocvrt krompir - pomfri  
Preko 60 različnih pic  
Halo Erik pica erik  
040 738 748 | www.halo-erik.si

## Lokarjevi dnevi v Lavričevi knjižnici

Tudi letos smo v Lavričevi knjižnici meseca maja posvetili nekaj dni spominu na ajdovskega pisatelja in zdravnika Danila Lokarja. Lokar se je rodil 9. maja in ta dan smo odprli javnosti na ogled njegovo spominsko sobo, ki se nahaja v Lokarjevi galeriji. Hiša, kjer danes domuje Društvo likovnih umetnikov Severne Primorske in v njej pripravljamo zanimive razstave, je bila Lokarjev dom, ko se je po študiju ponovno preselil v Ajdovščino. Tu je živel z ženo Jelo, tu je sprejemal paciente in v svojih prostih minutah tudi pisal. Lokarjevo spominsko sobo je Lavričeva knjižnica uredila ob 120-letnici pisateljevega rojstva, v njej je mogoče videti njegove osebne predmete, fotografije ter predvsem del njegove bogate knjižnice. Letos je v tednu Lokarjevega rojstnega dne spominsko sobo skupno z najavljenimi skupinami obiskalo kar 160 obiskovalcev.

Zvečer pa smo v knjižnico povabili na ogled dokumentarnega filma s pomenljivim naslovom Burja pred tišino. V njem se več kot devetdesetleten pisatelj spominja svojega življenja, uspehov, prijateljev. Izkazuje se kot pronicljiv in luciden opazovalec sveta okoli sebe in natančno se spominja dogodkov



iz svoje preteklosti. Veseli smo bili, da nas je pred filmom nagovoril podpredsednik Društva slovenskih pisateljev, pisatelj, urednik in novinar Marij Čuk, ki pozdravlja pobudo in prizadevanje Lavričeve knjižnice, da ohranja spomin na pisatelja, ki je v svojih delih ujel duh obdobja, v katerem je živel – in ta je pomemben za vse nas, za naše lokalne okolje, za naše zavedanje o tem, kdo smo.

Društvo slovenskih pisateljev je pravzaprav krovna organizacija Slovenske pisateljske poti, ki povezuje domove slovenskih literatov. Del te poti je tudi naša Lokarjeva pot. V lanskem letu smo jo prvič odprli in prehodili, letos pa smo se v skupini ponovno podali po pisateljevih stopinjah. Začeli smo pred Lokarjevo galerijo, kjer se nahaja prva izmed štirih informativnih tabel na poti. Sledeč oznakam slovenske pisateljske poti

– sivemu nalivnemu peresu z modro markacijo – smo svoj pohod nadaljevali čez Lavričev trg, mimo občine in ajdovskih šol ter se nato priključili na makadamsko pot ob potoku Lokavšček. Krajše postanke smo obogatili z branjem odlomkov iz Lokarjevih del, ki poudarjajo lepoto narave in okolice, ki nas obdaja, pa tudi anekdote, v katerih se ljudje spominjajo Danila Lokarja. Povzpeli smo se do izvira Hublja in lep dopoldan zaključili v atriju knjižnice. Pot je nezahtevna, traja dobri dve uri, zato vas lepo vabimo, da se tudi sami podate nanjo. Želimo si, da bi Lokarjev pohod postal naš tradicionalen dogodek, zato vas že zdaj vabimo, da se nam pridružite maja naslednje leto, ko se bomo ponovno sprehodili skupaj po Lokarjevih poteh.

Franka Koren, Lavričeva knjižnica Ajdovščina

## Odpotovali v svet besed in ustvarjalnosti z Matejo Gomboc



Kdaj pa kdaj se zazdi, da so besede in knjige kot oddaljeni svetovi, nedosegljivi za naše sanje in domišljije. A včasih pridejo na šolo posamezniki, ki s seboj prinesejo čarobnost besed in ustvarjalnost, ki razsvetli naš vsakdan.

V petek, 17. maja, je Osnovno šolo Šturje obiskala takšna gostja – pisateljica, publicistka, prevajalka in učiteljica slovenščine, Mateja Gomboc, domačinka in ponosna Ajdovka, ki je svoje otroštvo preživela v našem prekrasem kraju.

Srečanje z Matejo Gomboc ni bilo le običajen dogodek v šolskem urniku; bilo je popotovanje skozi čarobni svet besed, domišljije in znanja. Trije nastopi, ki jih

je pripravila, so bili kot odprta vrata v njen ustvarjalni svet. Dva nastopa sta potekala na naši matični šoli v Šturjah, en za razredno stopnjo, drugi za predmetno stopnjo, tretji pa je osvetlil podružnično šolo v Budanjah, kjer je bilo vzdušje še posebej domače.

Navdušenje otrok je bilo otipljivo. Pisateljica Mateja Gomboc jih je popeljala na osebno potovanje skozi svoje življenje. Otroci so se z zanimanjem potapljali v svet njenih zgodb, se navduševali nad junaki, ki jih je ustvarila in se čudili raznolikosti knjižnih svetov, ki jih je razkrila. A prava čarobnost je nastopila, ko je pisateljica videla, da so otroci tudi sami posegli po barvah

in papirju ter na risbe, ki so jih pripravili za njeno dobrodošlico, prelili svoje videnje njenih knjižnih junakov, še posebej Grina in Tinke detektivke.

Mateja Gomboc je otrokom odprla vrata v svet ustvarjalnosti in domišljije. Njen obisk nas je spomnil, kako pomembno je, da v življenju negujemo radovednost, domišljijo in spoštovanje do slovenske besede. Obisk je bil več kot le kulturni dogodek; bil je spodbuda za razvoj bralne kulture in kreativnosti.

Tudi mi, odrasli, smo odšli s srečanja z Matejo Gomboc navdahnjeni. Videli smo, kako pomembno je, da odpremo vrata otroški domišljiji, da jim omogočimo prostor za izražanje in razvoj. Njena strast do pripovedovanja zgodb nas je spomnila, da so besede mostovi med ljudmi, mostovi, ki nas povezujejo in obogatijo naša življenja. Otroci se zdaj veselijo ponovnega srečanja z Matejo Gomboc, kot da bi se srečali z dolgo izgubljenim prijateljem.

Anja Devetak, šolska knjižničarka

## Razstava Klare Bratina

Na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina – Društva Most je bila v aprilu na ogled prva samostojna razstava Klare Bratina, članice Mostove likovne delavnice.

Gospa Klara v likovni delavnici ustvarja že celih 20 let. Kot sama pravi, se veseli vsakega srečanja posebej. Občuduje naravo in njeno spreminjanje barv v različnih letnih časih. Navdihujejo jo razne oblike in barve tako rastlin kot tudi živalic. Upodablja pa tudi razne aktualne dogodke, kot je bil na primer covid. Ko se zazre skozi okno, občuduje oblake, njihove barve in njihovo spreminjanje. To jo naravnost impresionira. Njena posebnost je, da ustvarja z lopatko in ne s čopičem. Gledalec

v njenih slikah običajno vidi samo to, kar je narisala na platno. Zanj pa vsaka slika nosi svojo zgodbo, vanje prenaša svoja čustva in razmišljanja. Mentorica Silva Copic je v svoji predstavitvi dela Klare Bratina poudarila prav to njeno čustvenost, kar se kaže v pogosti izbiri rdeče, oranžne in rumene barve.

Otvoritev razstave je spremljal kulturni program. Najprej so zaplesali člani Folklorne skupine MOST, nato pa so zaigrale učenke Glasbene šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine, harmonikašici iz razreda Karmen Krapež ter kitaristki iz razreda Anteja Radniča.

Jerica Pelicon, foto Edo Pelicon



## MeMPZ Srečko Kosovel na Koncertu zlatih

Mešani mladinski pevski zbor Srečko Kosovel je pod vodstvom Petre Habjanič Gregorc 12. aprila, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, v Italiji, nastopil na Koncertu zlatih. To je koncert mladinskih zborov, ki so na različnih tekmovanjih prejeli zlato priznanje. Poleg ajdovskega zbora so nastopili še vokalna skupina Emil Komel iz Gorice, ki je prejela zlato priznanje na državnem tekmovanju v Celju, in italijanski dekliški zbor Piccolo coro Artemia iz kraja Torviscosa, ki je letos nastopil na prestižnem odru festivala Sanremo.

Koncert zlatih je bil uvod v 21. revijo otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla, ki jih

organizirata Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela in Kulturni dom Lojze Bratuž iz Gorice, in ima revijalni in tekmovalni značaj.

Pevci MeMPZ Srečko Kosovel so se odzvali na povabilo in skupaj s še dvema zboroma odprli tekmovanje. Nastopajoči so odpeli svoje tekmovalne programe, ki so jih popeljali do priznanj in se tako z njimi predstavili tudi širši javnosti, ne le žirijam na tekmovanjih. Koncert je snemal Radio Trst A.

Fantovski del MeMPZ Srečko Kosovel bo naslednjič nastopil na Festivalu moškega petja, ki bo 18. maja v Vipavskem Križu in 19. maja v Logu pri Vipavi.

Iris Leban



# Srečanje legend ajdovske košarke



Po 45 letih smo se 18. maja ponovno srečali na Predmeji in v prijetnem vzdušju ob dobri hrani in pijači obujali spomine na lepe stare čase, ko je bil košarkarski klub Fructal spoštovanja vredna ekipa košarkarjev, ki je nastopal celo v takratni jugoslovanski drugi košarkarski ligi.

Po zaslugi v tistih letih še mladince Erika Keteja, imenovanega Palfi, nas je na Predmeji v lepo obnovljeni vikend hišici pričakalo lepo sončno vreme. Zbralo se nas je kar okrog trideset bivših igralcev bivšega košarkarskega kluba Fructal in drugih, ki so bili takrat vpeti v dogajanje v ajdovski košarki. Z nekaterimi smo se zadnjič videli

pred mnogimi leti in čeprav smo že vsi obarvani v sivo in je kakšna guba več na licu, smo se vsi kaj hitro postavili na mesto - kdo je kdo! Da še vedno znamo, je moral ob prihodu pokazati vsak in žoga je presenetljivo brez problemov šla skozi obroč v ta namen postavljenega koša. Le z zabijanjem žoge v koš se nismo trudili, saj je težnost Zemlje prevelika. Kilogrami in leta so pač naredila svoje. Ob klepetu o nekdanji ajdovski košarki, o naših srečanjih prav v teh hišici na Predmeji, vseh lepih, pa tudi manj lepih trenutkih, ki smo jih v mladih letih preživeli in doživeli skupaj, je tekla beseda. Časa je kar pričelo zmanjkovati. Ob dobri

hrani in pijači, za katero sta poskrbela Juri Trampuž - Đulfa in Damjan Vinkler - Viki se je popoldne hitro prevesilo proti večeru in ker tudi naša kondicija ni več taka, kot je bila nekoč, so se tudi naše vrste začele redčiti, le tisti, ki so še kaj v kondiciji, so vztrajali še nekaj časa. Verjamem, da prespal ni nihče tako kot nekoč v starih, dobrih, mladih časih, ko smo lahko naša srečanja raztegnili tudi čez cel vikend. Mislim, da se lahko v imenu vseh, ki smo se na to lepo soboto srečali in lepo imeli na Gori zahvalim vsem, ki so se potrudili organizirati to srečanje. Mogoče pa še kdaj.

MaK



### Robotske kosilnice

**Strokovno svetovanje**  
**Prodaja in servis**  
**Profesionalna montaža**  
**Poprodajni suport in vzdrževanje**

WWW.TOTUM.SI  
Feel The Difference  
Servisno prodajna mesta:  
**Totum d.o.o.**  
Goriška cesta 29/a. 5720 **Ajdovščina**  
(05)366 50 88  
Obrtniška ulica 6/i. 1370 **Logatec**  
(01)750 93 48

---

### Motorne žage

**Kosilnice**  
Ponudba vrtnih kosilnic:  
- Traktorske  
- Rider  
- Ročne  
- Akumulatorske  
- Samodejne robotske

### HONDA POWER PRODUCTS

Vrtni prekopalnik  
**HONDA FG320DE2H**  
Motor Honda 160ccm  
Preštava 1x naprej 1x nazaj  
Širine 45/60/85  
Osipalni plug in kolesa v kompletu

**VRTNI PREKOPALNIK HONDA FG320 DE2H**

---

### Husqvarna

Robotska kosilnica  
Husqvarna  
**AUTOMOWER 105**  
Površine do 600m<sup>2</sup>  
Naklon do 25%

**599<sup>00</sup> €**  
€ 899

Pestra ponudba modelov do 5000m<sup>2</sup>

### Motorne kose

Moč od 10KM- 3,8 KM  
Bočne in nahrbtnične  
Pestra ponudba diskov in rezilnih ribk

## DEŽELA PRIJATELJEV

VSTOP PROST

## NOVA GORICA | NEDELJA 2. 6.

(v primeru slabega vremena nedelja 16. 6.)

10:00 - 18:00



**MESTNI PARK  
BOROV GOZDIČEK**



**TRAVNIK  
PRED  
OBČINSKO  
PALAČO**

Več na:  
[www.robin.si](http://www.robin.si)



**zurnal24** si

Glavni pokrovitelji:



Zlati pokrovitelji:



# Binkoštni ponedeljek pri sv. Hieronimu na Nanosu



Kot je znano, je PD Ajdovščina v preteklem letu obeležila 120 let delovanja. Uradni začetek planinstva v zgornji Vipavski dolini pa se beleži 16. november 1903 pod imenom Ajdovsko-vipavska podružnica, katera pa je bila osnovana že v začetku tega leta. Prvi skupni izlet se je organiziral na binkoštni ponedeljek k sv. Hieronimu na Nanos leta 1904.

Na pobudo najmlajšega društva PD Podnanos smo združili moči in ideje ter uspešno izvedli spominski pohod k sv. Hieronimu. Štart pohoda je bil

v Ajdovščini, od koder smo se odpravili proti Vipavi. Ob 13 h smo se na Gradišču združili z vipavskimi planinci in skupaj nadaljevali pot proti Eko koči na Nanosu. Tam so se nam pridružili še pohodniki iz Podnanosa in Lozic. Vsi skupaj smo v strnjeni koloni in prijetnem vzdušju nadaljevali proti cerkvi, kjer nas je že pričakala večja množica pohodnikov. Prispeli iz različnih smeri, z namenom počastitve dvojnega praznika. Kot že vrsto let je ob 17.00 potekala slovesna maša in nagovor predstavnikov planinskih društev. Ob

zaključku je duhovnik podal še par zanimivih obletnic: 400 let od posvetitve oltarja, cerkev je še starejša, v Podnanosu pa obeležujejo 750 letnico.

Kot je v planinski navadi, se je druženje nadaljevalo pred cerkvijo ob dobri hrani in vipavski kapljici. Veselje in dobra volja se je širila med planinci ter tkala nove načrte in prijateljstva. Ko se je začelo že temniti, je posijala svetla zvezda zanimivega človeka, ki se mu ni mudilo domov. Po krajšem razgovoru je z nasmehom in šmarnicami v roki iz žepa povlekel nekaj listov papirja, nas opozoril na slog tedanjega pisanja in nam prebral članek o veliki božji poti, ki je bil objavljen v katoliškem časopisu Zgodnja Danica. Za to prijetno presenečenje se moramo zahvaliti Juriju Rosi, zgodovinarju iz Poreč.

Prepis iz časopisa, kot nam ga je prebral Jurij Rosa:

Velika božja pot pri sv. Jeronimu na Nanosu

Neko posebno veselje so naši pobožni spredniki imeli, verhe

gričev, hribov in gora s cerkvami olepšati; in zakaj so nekaj cerkve tako radi na hribe stavili? Sej je veselo v dolinah in ravninah. Res je: ali neko posebnost tud gore imajo. /.../

Tudi na berdu julskih planin, na visokim Nanosu (Nanos je čez 4000 stopal nad morjem) se znajde cerkev, ktera s svojim milim in le vender močnim glasom večkrat v letu obilo ljudstva iz bližnje in daljnje okolice k sebi privabi. Na Nanosu stoji velika romarska cerkev, posvečena našimu srečnimu rojaku, sv. Jeronimu. Vsako leto se na ti stermovisoki planini 5 večnih maš opravi, zraven družih, ki jih verno ljudstvo, katero do sv. Jeronima posebno zaupanje ima, najema. Slednji binkoštni ponedeljek je pri sv. Jeronimu o lepem vremenu slovesno duhovno opravilo, k katerimu sila veliko ljudi iz cele ipavske doline, iz Pivke, Krasa, iz Tersta in Gorice priroma. Vsake starosti, vsačga spola se najdejo ta dan, ki po nevarnih stezah med skalovjem in germiči proti verhu plezajo, s serčnimi željami tudi kaj težavniga za nebesa storiti. Romarska cerkev na Nanosu je prostorna in pobožno serce s strahom in spoštovanjem navdaja, čeravno s posebnimi lepotijami ni ozaljšana, in tudi biti ne more, ker je cerkev celo jesen in zimo zaperta, zraven tega pa še

burji, snegu in dežju in megli tako odperta, de zunaj altarjev, katerih lepi beli marmelj od same mokrote že zelenkljat prihaja, bi v kratkem vse segnjiti in spersteneti moglo. Zvonik je nizek in zavolj neverjetno močne burje le malo visokejši od cerkvene strehe. Vse je tako terdno in iz lepiga kamnja zidano, de slehern, ki to delo na tako visoki gori vidi, zaklicati mora: O srečna gorečnost minulih časov! Zavolj lepiga vremena, ki se je z jutram binkoštniga ponedeljka kazalo, je tudi letos veliko romarjev na Nanos prišlo, in zraven družih, je bilo kakor druge leta veliko Pivčanov. Že poldrugo uro pred sv. opravilam je bilo vse živo krog cerkve, ki so na gričih sedeči lepotijo z zeleno odejo ogernjene ipavske doline občudovali. Pač res je bilo zraven še rujaviga Krasa v dolini lepo, vertu enako obdelano deželo ogledovati kaj lepo, kaj veselo! Vedno bolj in bolj se je množilo število pobožnih, in veličastna božja veža se je vedno bolj in bolj polnila, posebno pa takrat, ko je jelo k sv. opravilu vabiti, in v kratkim je bila vsa cerkev polna.

(Zgodnja Danica, 2. 6. 1853, št. 22, str. 92)

Hvala vsem udeležencem in članom, ki so pomagali pri izvedbi jubilejnega pohoda.

**Damjan Pregelj, PD Ajdovščina**

# Praznik sv. Florijana na Sveti Gori



Člani prostovoljnih gasilskih društev Severnoprimske regije smo se 11. maja že šestnajstič zbrali na Sveti Gori. Tudi tokrat smo v mogočno baziliko Svetogorske Kraljice prihiteli, da počastimo svojega zavetnika in priprošnjika sv. Florijana. Čeprav goduje 4. maja, smo se za tedenski zamik praznovanja odločili, ker večina gasilcev Florijanov god praznuje v svojih farah oz. v domačem okolju.

Tudi letos se je praznovanja udeležilo lepo število gasilskih društev, med drugimi iz gasilske zveze Ajdovščina društva Col, Selo in Šmarje, iz gasilske zveze Vipava pa društva Podnanos, Vrhpolje in Vipava.

Na povabilo Jožeta Dakskoblerja, predsednika Severnoprimske regije, pa sta nas ponovno obiskala tudi prijatelja gasilca iz Beljaka v Avstriji in sicer komandant gasilcev Andreas Stroitz in njegov namestnik Horsti Müller. Lahko rečemo, da svetogorske Florijanove maše pridobivajo tudi mednarodni pomen.

Letošnji ešalon stodesetih uniformiranih gasilk in gasilcev, na čelu katerega je korakalo 16 praporščakov, je v svetogorsko baziliko vodil poveljnik Gasilske zveze Ajdovščina Sergej Škrli. Med praporščaki je bil tudi praporščak iz PGD Studeno v starodavni gasilski opremi, ki je nosil bandero s podobo sv. Florijana.

Mašno daritev je tudi tokrat daroval koprski škof dr. Jurij Bizjak, ob somaševanju Milana Preglja, vojaškega kurata in tudi zvestega gasilca, patra Benedikta Emberšiča, Cvetka Valiča, duhovnika župnije Kromberk-Vogrsko, Tomaža Kodriča



iz župnije Podnanos in Blaža Lapanje, škofovega tajnika.

Škof je v pridigi poudaril pomen in občudovanje gasilske organizacije, ki vključuje v svoje vrste kogarkoli, ne glede na pripadnost, prepričanje, izobrazbo ali starost in kjer ni uveljavljanja lastnega ega ampak pripravljenost človeku v stiski brezpogojno priskočiti na pomoč.

Lep zgled imamo gasilci v svojem vzorniku in zavetniku sv. Florijanu, ki je davnega leta 304, kljub tveganju lastnega življenja takoj odhitel k svojim zaprtim vojakom, da bi jih bodril v vztrajnosti. Toda tudi njega so zaprli, grozovito mučili in nato porinili z navezanim mlinjskim kamnom okrog vratu v reko. Več o sv. Florijanu in čaščenju svetnika v naši domovini si lahko preberete v knjigi 'Zgodba o sv. Florijanu' avtorja gasilskega častnika Viktorja Kavčiča.

Pri mašni daritvi smo gasilci dejavno sodelovali, predvsem pa smo prosili za stanovitnost, pogum in pomoč pri izvrševanju plemenitega dela in se v molitvi spomnili naših gasilcev, ki so se že preselili v večnost. Svetogorski Kraljici smo se priporočili, da bi nas vedno in povsod varovala in s svojo materinsko roko vodila pri našem včasih tudi zelo nevarnem delu.

Mašno daritev je z ubranim petjem popestril moški pevski zbor Razpotje s Cola pod taktirko Martine Peljhan. Na orglah jih je spremljala Ana Trošt.

**Ivan Škvarč**



# Drugi blagoslov traktorjev na Gočah

V nedeljo, 5. maja, je pri cerkvi Marije Snežne na Obeluncu na Gočah potekal prvi blagoslov traktorjev. Najprej je domači župnik Ivan Furlan daroval sveto mašo, pri kateri smo se izročili v Božje varstvo.

Po maši je župnik blagoslovil vse traktorje in njihove lastnike, da bodo lahko z njimi varno

opravljali delo na njivah, vinogradih, na travnikih in v gozdovih.

Blagoslova traktorjev so se posebej razveselili naši najmlajši, ki so z zanimanjem opazovali različne traktorje in njihove priključke.

**Anja Godnič**



# Zahvala Plavalnega kluba Ajdoščina ob prejemu Zlatem znaku



## Plavanje za dojenčke

Z Lanom sva v vadbi uživala vsako minuto. Še danes obožuje vodo, je sproščen in nima nobenega strahu. Zaradi te odlične izkušnje sem v tečaj plavanja za dojenčke vpisala tudi svojega najmlajšega, ki prav tako uživa v vodi, zato bova s tečajem nadaljevala.

**Nina Bavčar Čargo**

## Plavanje za malčke

Ta vadba je dragocena izkušnja tako za najini dekllici kot za naju. Strahu pred vodo sicer nista imeli, sta pa pridobili boljši občutek za (ne)varnost v vodi, bazenu in okrog njega. Vadba je za nas predstavljala koristno in zabavno druženje tudi z ostalimi udeleženci. **Sabina Ergaver**

**Mala akademija plavanja**

Na plavanju ob sobotah je bilo fajn! Bilo je zabavno, učitelji so bili super. Smo se štrofali in skakali z roba bazena in s skakalnice v bazen na noge in na glavo. Plavali smo žabico, hrbtno in delali delfinčkovske skoke. Učitelji so nam dali blazino na vodo in mi smo tekali po blazini in padali v vodo. Zdaj že plavam in se potapljam v

globoki vodi!

**Pika Jamšek, 5 let**

## Akademija plavanja

Rad hodim na plavanje zato, ker imam prijatelje in sem se naučil delfinove skoke.

**Maks Cigoj, 10 let**

Plavanje za osebe s posebnimi potrebami

Fajn, všeč mi je, da sem se naučil plavati nazaj in drugo. Ni mi pa všeč, ko mi gre voda v nos.

**Martin (Downov sindrom)**

## Rekreativno plavanje za mladino

Pri plavanju sem se naučil kar nekaj novih tehnik ter se zelo poboljšal v tistih, ki jih že poznam. Spoznal sem nekaj prijateljev, s katerimi se danes odlično razumem. Upam, da postanem hitrejši plavec in vem, da mi bo s trdim delom uspelo. **Benjamin Ličer, 14 let**

## Tekmovalno plavanje

V našem klubu je zelo veselo in zabavno. Radi klepetamo, se pa tudi veliko naučimo. Na začetku se najprej ogrejemo, potem pa vadimo različne tehnike plavanja. Na koncu sledi razplavanje in obvezno klepetanje

v garderobi. Občasno se udeležim tekem. Tekme so zelo zanimive. Plavanje mi je zelo pri srcu. **Emili Semenič, 12let**

Treniram dva krat tedensko v bazenu, enkrat imamo suhi trening. Všeč mi je, ker izboljšujem svojo moč in ker sem se naučil plavati različne tehnike. Na tekmovanjih sem dober. Tam primerjam svojo moč s drugimi plavalci in to mi je všeč.

**Jakob Črv Kompara, 12 let**

## Plavanje za odrasle

Ko sem pred desetimi leti opazila obvestilo, da se v Ajdoščini začne plavalni tečaj za odrasle, sem se tega zelo razveselila. Po začetnem napredku je plavanje postalo del moje tedenske rekreacije. Hvaležna sem Ani Bajc in ostalim učiteljem, da z nami delijo svoje znanje in izkušnje. **Barbara Jazbec**

## Vadba v vodi za seniorje

Za vadbo sem se odločila po nasvetu vaditeljice Ane. Vadba je prilagojena posamezniku in njegovemu znanju plavanja. Poleg osvajanja plavalnih tehnik pa v vodi tudi telovadimo. Med vadbo dobro razgibano celotno telo, pa tudi duha, saj se večkrat nasmejamo, ko kakšne vaje ne zmoremo ali jo naredimo po svoje. Z veseljem se bom vadbe udeležila tudi v naslednji sezoni. **Jadranka Jug**

## Plavanje za starejše

Prišla sem na plavalni tečaj, ker sem se želela naučiti plavati. Bilo me je pa zelo strah vode, zato je bila ta odločitev zame že velik uspeh. S pomočjo dobrih in usposobljenih učiteljev, mi je uspelo premagati strah do vode. Z veliko volje sem se kot upokojenka naučila plavati. Vsi, ki bi se radi naučili plavati, zberite pogum in pridite, ne bo vam žal. **Marta**

**Ana Bajc, predsednica  
Plavalnega kluba Ajdoščina**

# Dekleta KK Vipava ponovno v finalu!



Vipava ima košarkarske podprvakinje! Domačinke so si po osvojitvi pokalnega naslova tudi v državnem prvenstvu priigrale veliki finale.

Zaključni turnir deklet U14 je potekal v Vipavi, 24. in 26. maja, v organizaciji domačega kluba. V petek sta bili polfinalni tekmi, v nedeljski finale pa sta se uvrstili favorizirana ekipa Janina iz Rogaske Slatine in domačinke, ki so z bučno podporo s tribun zasluženo premagale Celjanke z rezultatom 69:48 (16:16, 16:8, 21:11, 16:13). Izid je bil izenačen le v prvi četrtini, v naslednjih pa so Vipavke samo še večale prednost. V domači ekipni igri z vidno energijo in željo po zmagi sta Veroniki Ferjančič do trojnega dvojčka zmanjkala le 2 skoka, saj je dosegla 22 točk, 8 skokov in 10 ukradenih žog. Izkazala se je tudi Vita Bavdek z doseženimi 18 točkami in 9 skoki in Bistra Ceket s 12 točkami in 6 skoki.

Nedeljski finale je postregel z napeto tekmo, v kateri so domačinke po slabi prvi četrtini drugo odigrale bolje in jo dobile z izidom 14:7. V drugem polčasu so gostje ponovno povečale prednost. V zaključku tekme so Vipavke prikazale borbeno igro ter se nasprotnicam minuto pred koncem približale na zgolj tri točke zaostanka. Za preobrat je ostalo premalo časa in naslov je šel v Rogaske Slatine - 56:60 (6:20, 14:7, 14:19, 22:14).

Točke za domačo ekipo so prispevale Vita Bavdek 12, Veronika Ferjančič 11, Bistra Ceket 10, Lana Terčelj 8, Zala Prah Peljhan 6, Zala Tratnik 3, Amelie Nemeč 2, Doroteja Rehar 2, Aida Uka 2. V prvo peterko zaključnega turnirja je bila iz KK Vipava izbrana Veronika Ferjančič, ki je prejela tudi nagrado za najboljšo podajalko.

**Avtor: Andreja Prah Peljhan**

# Selekcija U15 prvak 2. SNL-zahod

Dolgoletno kvalitetno delo v mladinski šoli ND Primorje počasi, a vztrajno žanje sadove. Letošnja sezona je bila za starejše dečke U15 namreč nadvse uspešna. Varovanci trenerja Zorana Nuniča in pomočnika Valterja Birse so namreč v desetčlanski drugi slovenski ligi na 27. tekmah osvojili 51 točk, ob tem zabeležili 15 zmag, 6 remijev in 6 porazov ob gol razliki 55:30. Za omenjeno ekipo so v sezoni nastopali Luka Ipavec, Enej

Kete Praček, Pal Furlan, Nihat Bajramovski, Filip Kodelja, Nolan Birska, Betim Čadraki, Jaka Žerjal, Kenan Džuzdanović, Lukas Bovcon, Mark Petrovič, Mathis Žvab, Nik Kodelja, Matija Gregorc, Simon Nunič, Andrej Faganel, Alen Mersovski, Luka Malašević, Dalibor Petković, Emin Mahmič, Danijel Stajič, Etien Krašna in Jan Petrovič.

Vsekakor se za prihodnost ajdovskega nogometa ni treba bati.



**MEGA**  
TEHNIKA  
d.o.o.  
MEGATEHNIKA, Trgovina in storitve d.o.o.

Goriška cesta 75,  
5270 Ajdoščina

041 810 755  
info@megatehnika.si

## ŽELEZNINA

- Velika izbira profilov in železnih cevi
- Razrez železa na željene mere
- Tehnični plini in plini za gostinstvo
- Orodna jekla in jekla za poboljšanje
- Širok izbor vijakov in vijačnega materiala
- Profesionalno ročno in baterijsko orodje
- Električno orodje
- Barve, laki, redčila



## VSI STROJNI ELEMENTI NA ENEM MESTU



041 557 055

## MEŠALNICA BARV ZA KOVINO Barve niso več problem!

- 1K in 2K epoksi temeljni premazi
- Pokrivne barve, 1K in 2K, po RAL izbiri
- Epoksi smole

UNIOR metabo RUKO Makita Milwaukee

URNIK:  
od ponedeljka do petka od 8:00 do 17:00  
sobota od 8:00 do 12:00

# ADC na stopničkah dveh različnih tekem v istem dnevu



V soboto, 11. maja, so se ADC tekmovalci udeležili dveh tekem; kvalifikacijskega turnirja pod okriljem Plesne zveze Slovenije v Dobrovi in festivala v Crikvenici pod imenom 'World dance open'.

Turnirja so se udeležili otroci oz. pionirji, ki so ADC zastopali z odličnimi plesnimi točkami, kar se je poznalo tudi po izvrstnih uvrstitvah.

V kategoriji hip hop male otoške skupine so Katane, v kateri plešejo Lara Breclj, Polona Korečič, Manja Pelan, Isabela Stele, Mei Lozej, Neja Kverh in Tija Čadež osvojile izvrstno 2. mesto.

V konkurenci hip hop pari otroci so se pomerili trije ADC pari - Zala Zoe Hvala in Ema Nemeč sta si priplesali 11. mesto, Manja Pelan in Zoja Likar 6. mesto ter Ella Avdibašič in Lara Breclj 4. mesto.

V kategoriji break dance solo otroci pa je Kevin Petrovčič osvojil odlično 9. mesto.

Za plesalko Sofio Šantak je bila to prva izkušnja v kategoriji hip hop solo otroci in se je uvrstila na 47. mesto, v isti kategoriji pa se je Polona Korečič uvrstila na 18. mesto.

Vsem plesalcem iskreno čestitamo, njihov trud se je s takimi uvrstitvami poplačal. Na vse smo v 'družini' ADC izredno ponosni, saj so to naši najmlajši plesalci, pa vendar že sedaj dosegajo izjemne vrstitev.

Medtem ko so najmlajši plesali v Sloveniji, je drugi del ekipe predstavljal svoje plesno znanje na Hrvaškem. Tam sta se najprej pomerili Ula Trebovc in Ajda Korečič v kategoriji hip hop duo junior in osvojili 1. mesto ter 4. mesto med najboljšimi celotnega

festivala, nato so nadaljevale mladinske formacije.

ADC mladinska skupina 2, po imenu Kairos, v kateri plešejo Inja Šinigoj, Vita Šinigoj, Gaja Lipušček, Sanja Likar, Anika Lana Štrancar, Gaia Paravan, Urša Djukić Štrancar, Zala Ferjančič, Laura Novak, Natalija Bozhikova, Maja Marc, Nikki Marc, Adelina Balkić, Mia Kobal, Klara Polanc, Žana Kavčič, Lea Gomizelj, Danaja Berginc, Rubi Zver, Mila Šabotič, Kaja Franetič, Ana Ferletic, Nina Bačar, se je povzpela na 2. mesto.

Skupina Saorsa, 1. ADC mladinska formacija, v kateri plešejo Amina Zerezghi, Amelie Zerezghi, Doroteja Rojko, Lana Kovačević, Lana Vidmar, Lana Čučilović, Erna Hrnčić, Aurora Banjac, Ula Trebovc, Kiara Arandelović Brana, Manca Pečenko, Maša Cotič, Zoja Lenščak, Nensy Krapež, Kristina Lozar, Metka Arhar, Ema Jureš, Melisa Mrevlje, Ula Silajdžić, Meggy Resnik, Nika Bizjak, Tinkara Koron, Lana Koron, Ajda Korečič pa si je priplesala 1. mesto. Saorsa je bila razglašena za najboljšo točko celotnega festivala, tekmovalke pa so dobile pokal in denarno nagrado.

Deklice Jana Ferjančič, Lara

Ferjančič, Sara Stepanović, Brina Bizjak, Manca Blažko, Tea Kravos, Melani Koren, Stela Rušt, Anouk Klippel, Špela Lozar, Mikol Kovšca in Eva Kobal, zbrane pod imenom 8 MILE, so se v kategoriji MTV group junior povzpela na najvišjo stopničko.

Mala mladinska skupina Tauri: Ema Jureš, Meggy Resnik, Ula Trebovc, Ajda Korečič, Metka Arhar, Doroteja Rojko in Amina Zerezghi je zažarela v srebrni barvi.

Amelie Zerezghi, Danaja Berginc, Rubi Zver in Mila Šabotič so v letošnji plesni sezoni postavile zasedbo v kategoriji Modern mladinci po imenu When i cant speak in priplesale do najvišje stopničke, 1. mesta. Danaja Berginc se je v isti kategoriji, le da kot solistka, predstavila s točko On your own in osvojila 2. mesto ter 5. mesto med najboljšimi točkami festivala.

Plesna skupina Ajda: Martina Rupnik, Helena Stopar Širca, Darja Mavrič, Milenka Črnivec, Martina Čučilović, Emanuela Krapež Likar, Joži Flerin Vehovec, Alenka Čehovin, Elvira Devetak, Tilka Bolčina je s svojo točko All that jazz v kategoriji Open group senior osvojila 3. mesto, v isti

kategoriji pa so Štorovke (Ivica Podgoršek, Nadja Bevčič, Sonja Okretič, Sonja Mandeljč, Tatjana Teraž, Neda Vran, Mirjana Stopar, Ermilda Millharčič, Zmaga Jelušič in Mira Hreščak) s točko Roxie osvojile 4. mesto. Obe skupini sta dobili posebno pohvalo in pokale za najbolj simpatični skupini celotnega festivala.

V kategoriji Modern solo senior se je predstavil naš Tine Oblak, ki je požel ogromen aplavz občinstva in s točko Resistance zaslužen zmagal.

Dan je bil poln lepih izkušenj, veliko je bilo smeha, zabave, pokurjenih kalorij, glasnega spodbujanja in predvsem plesa.

Ponosni smo na vse dosežene rezultate predvsem pa na to, da s takimi dobrimi plesnimi izkušnjami postajamo vedno trdnjša in lepša, kot jo imenujemo, plesna družina.

Hvala trenerjem in vsem zaslužnim za vse znanje, organizacijo in nenazadnje ljubezen in podporo - to so Alice Stojko Saliu, Leja Messec, Taja Komac, Tine Oblak, Anja Malešević, Tina Žunko, Evelin Bajc, Danijel Slejko in Nina Ukmar

Plesni center ADC

## Najuspešnejša sezona v zgodovini!

Za rokometašicami ajdovskega Mlinotesta je zagotovo najuspešnejša sezona v bogati klubski zgodovini, začinjena z naslovom pokalnih prvakinj. Za klub, ki bo naslednje leto praznoval 70. letnico, je to velika doza motivacije za delo v prihodnje.



Mlinarke že nekaj zaporednih sezon dokazujejo, da so ob Krimu iz Ljubljane trdno druga najboljša ekipa v Sloveniji. Letos jim je v finalu pokala uspel celo veliki met in so v mesto burje pripeljale prvo 'kanto'. Vendar ne gre prezreti tudi drugih dosežkov, ki so ostali v senci zaradi naslova pokalnih prvakinj. Ajdovke se lahko pohvalijo tudi z naslovov državnih podprvakinj. To jim je v državnem prvenstvu uspelo četrtič v zadnjih petih letih. Poleg tega lahko izpostavimo še

drugo mesto v superpokalnem tekmovanju in nagrado za najšportno ekipo Primorske za leto 2023.

Ajdovščino so na rokometni zemljevid popeljale tudi v okviru evropskega pokala EHF Cup. Najprej sta v mlin padli zasedbi grške Panorame in švicarskega Herzogenbuchseeja. Šele v osmini finala omenjenega tekmovanja jih je zaustavil slovaški prvak MSK Iuventa Michalovce. Da je Mlinarke izločila res močna ekipa, priča podatek, da so

Slovačkinje prišle vse do finala, kjer so bodo za naslov pomerile z špansko ekipo Elche.

Ob vseh izjemnih uspehih članske ekipe ne gre zanemariti niti dosežkov mladinske rokometne šole. Starejše deklice B so končale kot sedme v državi, starejše deklice A so bile zaradi slabše medsebojne razlike na koncu četrte. Identična slika je doletela tudi mladinsko kategorijo v najmočnejši 1. DRL. Tudi kadetinjam dva kroga pred koncem kaže na to, da bodo sezono končale med najboljšimi sedmimi ekipami v državi.

V mlajših kategorijah je v zadnjih letih velik porast vpisa deklet, kar dokazuje, da se prihajajo generacije, na katere klub stavi, da bodo v nekaj letih sestavljale jedro članske ekipe ter da bodo lahko navijači pred polnimi Policami stiskali pesti za klub, zgrajen okrog domačih igralk, z dodano kvaliteto iz ostalih klubov.

## 15. Gorski tek na Malo goro

Športno Kulturno Turistično Društvo Kamnje-Potoče organizira že 15. gorski tek na Malo goro. Letošnji jubilejni tek bo potekal v nedeljo, 9. junija 2024. Vsi ljubitelji teka se boste lahko prijavi v prostorih bivše podružnične šole v Kamnjah od 8.00 naprej. Ob 10.00 sledi štart teka. Prve tekače na Mali gori, kjer bo cilj, pogostitev in zaključna prireditev, pričakujemo dobrih 30 minut za štartnim strelom. Na začetku poteka proga po asfaltu skozi vas, kjer po 500 m zavijejo tekmovalci na gozdno stezo, ki se vije do cilja. Sledi 'zakuska', podelitev in druženje.

Višinska razlika teka je cca 800 metrov, dolžina pa je 4.8 km. Letošnji tek je uvrščen za



'Prvenstvo Slovenije za veteranske kategorije disciplina gor' in pokal 'Primorskih gorsskih tekov'.

Lepo vabljeni vsi tekači in ljubitelji rekreacije v naravi.

ŠKTD Kamnje-Potoče

### Veterinarska bolnica Vipava



IVAN PRINCES s.p.  
Gradiška c. 10  
5271 Vipava  
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390  
fax: 05/36 44 393  
veterina.vipava@siol.net

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.  
**041 671 170**

Matej Hosta dr. vet. med.  
**031 612 777**

Veronika Budin dr. vet. med.  
**051 321 368**

Larisa Bukovec dr. vet. med.  
**041 717 170**



# Pašta fešta podrla rekord z več kot tono testenin

Minuli konec tedna so se v Ajdovščini ponovno zbrali ljubitelji testenin iz vse Slovenije, ki so na tradicionalnem in največjem slovenskem festivalu testenin – Pašta Fešti (organizatorja – Mlinotest in Društvo ljubiteljev pašte) lahko okušali skoraj 30 različnih jedi iz testenin izpod rok številnih vrhunskih kuharskih mojstrov. Gurmanski recepti Masterchefov, Michelinovih nagrajencev in številnih drugih virtuozov kulinarčnih užitek so na Lavričev trg privabili več tisoč ljudi in postregli s preko 1000 kg kuhanih testenin.

Osrednji trg in sosednje ulice so napolnile stojnice zvenečih imen kulinarike, ki so pred očmi obiskovalcev pripravljali raznolike jedi iz najboljših ajdovske pašte: od obrazov, ki jih poznamo iz Masterchefa, kot so **Mojmir Šiftar**, **Sara Rutar** in **Adam Šerc**, do nosilcev Michelinovih zvezdic, kot sta **Jorg Zupan** in **Igor Jagodic**.

A ključni so tudi letos ostali ponudniki iz Vipavske doline. »Vesel sem, da je dogajanje združilo več različnih področij v skupen namen – druženje in medsebojno povezovanje ob pestrosti in bogatosti okusov, ki jih nudi naša rajska dolina«, je



krožnik Pomladnih Šturk (**Amelie, Vita**): jajčni rezanci v kremni omaki z limono in meto. »Mlinochef smo v Mlinotestu zasnovali s ciljem, da bi preko zdrave tekmovalnosti najmlajše ozaveščali o pomenu kakovostne in uravnotežene prehrane ter jih naučili, da je uravnotežen lahko tudi preprost, hiter in okusen obrok, kot je pašta. Preko tekmovanja se naučijo tudi o kakovosti testenin in o njihovi pripravi, hkrati pa razvijajo kulinarčno ustvarjalnost. Odrasli včasih pozabimo na to, kako neobremenjeni so naši otroci s 'klasičnimi' recepti in kako hitro vsrkajo novo znanje, če jim ga predstavimo na zanje zanimiv način. Prav število prijavljenih otrok na Mlinochef delavnice in tekmovanje je pokazatelj, da smo na pravi poti in da zanimanje za



OBČINA AJDOVŠČINA  
MAJDOVŠČINA

## Občina Ajdovščina z novostjo – mobilno aplikacijo mAj dovščina

Mobilna aplikacija mAj dovščina omogoča:

- prejetje splošnih in nujnih obvestil civilne zaščite,
- prejetje obvestil o dogodkih, novicah, razpisih ter zaporah cest,
- oddajo predlogov Moje pobude,
- glasovanje za Mojo pobudo,
- prijavo napake in okvare na javnem sistemu elektro, vodovodnih in kanalizacijskih napeljav, poškodovanih cestišč ter neurejenih ekoloških otokov,
- staršem šoloobveznih otrok in otrok v vrtcih odjavo in najavo prehrane ter napoved odsotnosti od pouka oziroma varstva,
- oddajo vlog in zahtevkov v elektronski obliki ter plačilo taks

Naj vas do občinskih storitev loči le en klik!

dogodek pospremil župan občine Ajdovščina **Tadej Beočanin**.

»Glas o dobri pašti in super fešti je očitno segel daleč, saj je bilo letos, v primerjavi z lani, večje število obiskovalcev tudi iz drugih koncev Slovenije. To nas še posebej veseli, saj je glavna ambicija Pašta Fešte – in seveda tudi našega društva – naučiti Slovence, kaj je dobra pašta, in kulturo priprave dobre pašte ter ljubezni do te jedi širiti tudi izven Primorske«, je dejal **Blaž Praček**, predsednik Društva ljubiteljev pašte.

Festival je bil tudi prizorišče finalnega tekmovanja osnovnošolskih ekip za naziv Mlinochef, letos že tretjega po vrsti. Na odru Pašta Fešte so se v kuhanju testenin pomerile štiri ekipe, tri iz predtekmovanj in ena po izboru občinstva na družabnih omrežjih Mlinotest: dve ekipi iz OŠ Šturje Ajdovščina – Šturski Gurmanki in Pomladni Šturki ter iz OŠ Sečovlje ter iz OŠ Ivana Roba Šempeter. Strokovno

komisijo v sestavi Igorja Jagodica, chefa restavracije Strelec, kot predsednika strokovne komisije



ter Matjaža Cotiča, Julijane Krapež in Mateje Tominec, strokovne sodelavke v Mlinotestu, je najbolj prepričal osvežujoč

kuhanje med mladimi narašča«, je ob priložnosti povedal direktor prodaje in marketinga na Mlinotestu, **Jernej Murn**.

## PREVERITE SLUH in POSKRIBITE ZANJ

**Boris Kopitar bo rad z vami delil svojo osebno izkušnjo.**  
**Pokličite!**  
**041 640 280**

**ŠEMPETER**  
**Trg Ivana Roba 6**  
**Neposredna bližina cerkve in hotela Lipa.**

VEČ INFORMACIJ

**AUDIOBM.SI**

7x  
reddit award

**POKLIČITE 059 044 977**  
**Brezplačna meritev sluha**  
**REZERVACIJA TERMINA**

SLUŠNI APARATI BREZ BATERIJ  
PREIZKUSITE BREZPLAČNO

**AAA**  
Boniteta odličnosti  
AUDIO BM d.o.o.

ZA SLUŠNE APARATE SPREJEMAMO NAROČILNICE IZ VSEH ORL

**AUDIOBM**  
SLUŠNI APARATI • SVETOVANJE  
ZAŠČITA SLUHA • BATERIJE